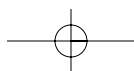

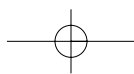
Σημείωμα του Εκδότη

Το τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο έντονων κοινωνικών και πολιτικών διεργασιών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το φετινό συνέδριο είχε όμως και μια «ιδιομορφία». Πραγματοποιήθηκε λίγους μήνες πριν τις εκλογές του Μαρτίου, γεγονός που έδωσε την ευκαιρία στην ίδια την Αυτοδιοίκηση και τα πολιτικά κόμματα, που συμμετείχαν στις εργασίες του, να τοποθετηθούν για τη μέχρι τώρα πορεία του θεσμού αλλά και να καταθέσουν τις θέσεις τους για το ποια Αυτοδιοίκηση έχει ανάγκη η χώρα μας σήμερα. Κοινή συνισταμένη όλων είναι πως πρέπει να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές, τέτοιες ώστε να κατοχυρώσουν την ισότιμη θέση της Αυτοδιοίκησης στο ενιαίο πολιτικό σύστημα της χώρας. Επίσης ότι ο θεσμός της Αυτοδιοίκησης πρέπει να ενισχυθεί, να αποκτήσει οικονομική αυτοδυναμία και αυτοτέλεια. Σε ότι αφορά την ίδια την Αυτοδιοίκηση, με αυτό το συνέδριό της κλήθηκε να οριοθετήσει, και οριοθέτησε, σαφέστατα, τις κεντρικές επιλογές της για την πορεία του θεσμού. Επιλογές, που συνοψίζονται στα εξής: Στην αποκέντρωση του συγκεντρωτικού κράτους, την ενίσχυση των αυτοδιοικητικών θεσμών, που θα οδηγήσουν σε μια αποκεντρωμένη Ελλάδα των πόλεων και των περιφερειών. Στη σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή θεσμική και οικονομική πραγματικότητα, η οποία επιβάλλει την ουσιαστική συμμετοχή των δήμων στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, την αιρετή περιφέρεια, τη μητροπολιτική αυτοδιοίκηση. Στη διασφάλιση της οικονομικής

αυτοδυναμίας και αυτοτέλειας, της διαφάνειας στη διαχείριση των οικονομικών της, στο πλαίσιο μιας οικονομικής μεταρρύθμισης, που θα φέρει φορολογική αρμοδιότητα στην Αυτοδιοίκηση με αναδιανομή των υφιστάμενων πόρων και χωρίς επί πλέον επιβάρυνση του πολίτη. Αυτές τις επιλογές η Αυτοδιοίκηση έθεσε σε συζήτηση και κάλεσε όλα τα πολιτικά κόμματα σε διάλογο για να υπάρξει μια Εθνική Συμφωνία για το ρόλο της Αυτοδιοίκησης στο ενιαίο πολιτικό σύστημα της χώρας και τις διαρθρωτικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν. Αυτές τις κεντρικές επιλογές θα θέσει για συζήτηση από την επομένη των εκλογών με όποια Κυβέρνηση κι αν εκλεγεί την 7η Μαρτίου, αλλά και με τα πολιτικά κόμματα της χώρας. Την υλοποίηση αυτών των κεντρικών επιλογών θα διεκδικήσει. Άλλωστε η απόφαση του συνεδρίου υπήρξε ομόφωνη, σαφής και ξεκάθαρη: Αποκέντρωση με ισχυρή Αυτοδιοίκηση. Μια Αυτοδιοίκηση που θα έχει κεντρικό ρόλο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών, που θα υπηρετεί τον πολίτη, που θα συμβαδίζει με την ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση. Σε ότι αφορά τις άμεσες οικονομικές διεκδικήσεις η ΚΕΔΚΕ κατέστησε σαφές ότι η απόφασή της στο συνέδριο του Αυγού-

στου για τα οικονομικά, ισχύει στο ακέραιο και ότι σε κάθε περίπτωση θα διεκδικήσει την υλοποίησή της. Η πρόταση για το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που υπήρξε αντικείμενο πολύμηνου διαλόγου, απασχόλησε και τις εργασίες του ετήσιου συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ. Από το σύνολο σχεδόν των αιρετών υπογραμμίστηκε η ανάγκη να προχωρήσει η ψήφισή του γιατί επιλύει σειρά θεσμικών ζητημάτων και προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ΟΤΑ και γιατί αποτελεί ικανοποιητική βάση για την περαιτέρω μετεξέλιξη του θεσμού. Ωστόσο, σημειώθηκε, ότι απέχει από τις προσδοκίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού έχει σα βάση τη σημερινή διοικητική δομή της χώρας και τον εξαρτημένο χαρακτήρα της από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στις σελίδες αυτού του τεύχους καταγράφονται οι απόψεις των αιρετών, των οργάνων της Αυτοδιοίκησης και των πολιτικών κομμάτων, έτσι όπως κατατέθηκαν στο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ για τα άμεσα ζητήματα, αλλά και για την μετά τις εκλογές εποχή της Αυτοδιοίκησης.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

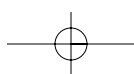
••••• ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ - ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΣΟΥΛΤΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

για αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές

4 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2004

Μπορεί η έγκριση της πρότασης του νέου Κώδικα και η αποτύπωση στον προϋπολογισμό του 2004 των υπεσχημένων εκ μέρους της Κυβέρνησης να αποτελούσαν την αιχμή στο φετινό τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη από τις 27 έως 29 Νοεμβρίου, ωστόσο η συζήτηση επεκτάθηκε και σε επί της ουσίας θέματα για τη σημερινή Αυτοδιοίκηση στη χώρα μας.

Το κυρίαρχο θέμα που τέθηκε ήταν αν τελικά η χώρα μας θα δημιουργήσει τις κατάλληλες θεσμικές και οικονομικές συνθήκες, ώστε η ελληνική Αυτοδιοίκηση να συγκλίνει με την ευρωπαϊκή σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς. Αν ο δημόσιος διάλογος που έχει ξεκινήσει θα εξαντληθεί στη διευθέτηση ορισμένων αρμοδιοτήτων μεταξύ Α' και Β' βαθμού Αυτοδιοίκησης με λίγη ή μεγαλύτερη επίφαση αποκέντρωσης, ή αν θα ανοίξει ο δρόμος που οδηγεί σε ένα σύγχρονο επιτελικό κράτος, που θα έχει ως θεμέλιο λίθο την αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση και εδαφική συνοχή.

Όσο για το ρόλο της Αυτοδιοίκησης σ' αυτήν τη διαδικασία είναι εξαιρετικά κρίσιμος.

«Κανένας, τόνιζε ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Π. Κουκουλόπουλος, δεν έχει το δικαίωμα να μας οδηγήσει σε μια μάχη χαρακωμάτων με τις πλάτες στραμμένες στο μέλλον και τα βλέμματα να κοιτούν στο παρελθόν. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να μετατρέψει τη συζήτηση για το σύγχρονο κράτος και τους αποκεντρωμένους θεσμούς σε μια μάχη εντυπώσεων και προεκλογικών σκοπιμοτήτων.

Και όταν λέω κανένας, εννοώ κανένας, όπως έλεγε και ο αείμνηστος Κώστας Καραμανλής. Κυβέρνηση, κόμματα και όλοι βέβαια εμείς οι απλοί.

Από την πλευρά τη δικιά μας θέλω να κάνω σαφές και ξεκάθαρο ότι καμιά εξέλιξη δεν μπορεί και δεν πρέπει να μας οδηγήσει να επιλέξουμε την απουσία και τη σιωπή σε μια περίοδο που οι έννοιες αποκέντρωση, αυτοδιοίκηση, περιφερειακή ανάπτυξη βρίσκονται αντικειμενικά στο κέντρο των

πολιτικών εξελίξεων. Καμιά δύναμη δεν μπορεί να μας εμποδίσει να θέσουμε εμφαντικά και επιθετικά το ζήτημα της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας ως την ύψιστη πολιτική προτεραιότητα της τρέχουσας πολιτικής περιόδου».

Και για να συμβεί κάτι τέτοιο, όπως η συντριπτική πλειοψηφία του συνεδρίου ζήτησε, χρειάζεται να ξεκινήσει άμεσα ένας διάλογος μεταξύ Αυτοδιοίκησης, κυβέρνησης και κομμάτων που θα καταλήξει «σε εθνική συμφωνία και δέσμευση για τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που χρειάζεται η χώρα, τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, που θα στηρίζονται στην Αρχή της Τοπικής Αυτονομίας και θεμελιώνεται στην Αυτοδιοίκηση του πρώτου και του δεύτερου βαθμού, σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές».

Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας

Η συζήτηση που έγινε για το νέο Κώδικα κατά τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου της Θεσσαλονίκης ήταν το επιτέλεσμα του οκτάμηνου διαλόγου που είχε γίνει στους κόλπους της Αυτοδιοίκησης, αλλά και μεταξύ κυβέρνησης και Αυτοδιοίκησης.

Κοινή συνισταμένη των απόψεων όλων είναι ότι η τελική πρόταση που κατατέθηκε είναι ριζικά βελτιωμένη σε σχέση με το αρχικό σχέδιο του υπουργείου Εσωτερικών, ακριβώς επειδή παρενέβη η Αυτοδιοίκηση. Σε ότι αφορά στο περιεχόμενο καταγράφηκαν δύο απόψεις:

Η πρώτη άποψη, που ήταν και η πλειοψηφούσα μεταξύ των συνέδρων είναι η εξής: Ο νέος Κώδικας συμπυκνώνει τις εμπειρίες των τελευταίων ετών επιλύοντας μια σειρά θεσμικών ζητημάτων και λειτουργικών προβλημάτων όλων των ΟΤΑ. Αποτυπώνει και εξειδικεύει σε μεγάλο βαθμό τη Συνταγματική Αναθεώρηση και την Ε.Χ.Τ.Α., αποτελεί ικανοποιητική βάση για την μετεξέλιξη του θεσμού, απέχει όμως από τις προσδοκίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού απαντά στη σημερινή πραγματικότητα με δεδομένη τη διοικητική δομή

της χώρας και τον εξαρτημένο χαρακτήρα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η δεύτερη άποψη, θα λέγαμε ότι ξεκινά από την τελευταία διαπίστωση και συμπυκνώνεται στα εξής:

Ο νέος Κώδικας δε φέρνει καμία νέα τομή, προσαρμόζεται στη λογική της προσαρμογής στα απολύτως απαραίτητα, ενώ η χρονική στιγμή που συζητείται, λίγο πριν τις εθνικές εκλογές, δεν είναι η κατάλληλη, διότι εκ των πραγμάτων θα κρατήσει όλες τις δυνατότες ισορροπίες σε βάρος των πραγματικών αλλαγών που έχει ανάγκη σήμερα η Αυτοδιοίκηση της χώρας.

Οι πόροι της Αυτοδιοίκησης

Το ζήτημα της οικονομικής αυτοδυναμίας και αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επανήλθε πιο έντονα στο προσκήνιο, αφού τα οικονομικά προβλήματα των δήμων εδώ και καιρό μονοπωλούν το ενδιαφέρον των αιρετών.

Κοινό συμπέρασμα ότι ακόμη κι αν εφαρμοστούν στο σύνολό τους οι νόμοι που διέπουν τα οικονομικά της Τ.Α. (Ν.1828/89 και 2539/97), που έχουν καταστρατηγηθεί από όλες τις κυβερνήσεις, δεν μπορεί να λυθεί οριστικά το οικονομικό πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης. Πολύ περισσότερο δε μπορεί να κατοχυρώσει τον ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο της, δεν οριοθετεί με ένα καθαρό πλαί-

σιο τις σχέσεις της με το κράτος, με δεδομένο ότι διατηρεί την εξάρτηση της από το σύστημα των επιχορηγήσεων, δεν μπορεί να συγκλίνει με το ευρωπαϊκό πρότυπο.

Όπως τονίστηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία των συνέδρων ο μόνος δρόμος για την ανατροπή του σημερινού συγκεντρωτικού κράτους, το κλειδί των εξελίξεων, να ξεκινήσει διάλογος που θα καταλήξει σε εθνική συμφωνία για το ποια Αυτοδιοίκηση έχει ανάγκη σήμερα η χώρα μας.

Οι αρχές - σκοπός που θα διέπουν αυτόν το διάλογο είναι οι εξής:

Η σύγκλιση με την ευρωπαϊκή θεσμική και οικονομική πραγματικότητα.

Η ενίσχυση της οικονομικής βάσης του Ν. 1828/89, σύμφωνα και με τις σχετικές αποφάσεις της Αυτοδιοίκησης.

Η καθιέρωση ιδίων πόρων με τοπική φορολογία, που θα μπορεί να επιβάλλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανάλογα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες, με μεταρρύθμιση και αναδιανομή των υφιστάμενων φορολογικών πόρων και όχι με πρόσθετη επιβάρυνση των πολιτών.

Οικονομικές διεκδικήσεις

Σε ότι αφορά τα άμεσα οικονομικά, οι σύνεδροι εμμένουν στα αιτήματα που διατυπώθηκαν στο έκτακτο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ για τα οικονομικά.

Επειδή όμως διαπιστώνεται απόκλιση από

τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης η ΚΕΔΚΕ διεκδικεί:

Την απόδοση των 50 εκ. ευρώ από τη ΣΑΤΑ του 2003.

Την ορθή εγγραφή στον προϋπολογισμό και απόδοση των πόρων, που αναλογούν στην Αυτοδιοίκηση με βάση τον Ν.1828/89 και με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2002. Και αυτό γιατί οι πόροι που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό είναι μεν αισθητά αυξημένοι, ωστόσο διαπιστώνεται απόκλιση που υπολογίζεται στα 200 εκ. ευρώ.

Επίσης ζητούν την εφαρμογή του νόμου 2539/97, που προβλέπει την απόδοση από τα υπουργεία των πόρων για τη συγχρηματοδότηση του ΕΠΤΑ.

Σε ό,τι αφορά την απόδοση των παρακρατηθέντων από παρελθόντα οικονομικά έτη εκτιμάται ότι ανέρχονται σε 3 δις ευρώ - να γίνει σε βάθος πενταετίας.

Αιρετή Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση

Το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ προτείνει τη θεσμοθέτηση του β' βαθμού Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο περιφέρειας, με αιρετό περιφερειάρχη και περιφερειακό συμβούλιο. Μάλιστα προτείνεται στις εκλογές του 2006 να γίνει η εκλογή των πρώτων αιρετών οργάνων της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, η οποία και θα αναλάβει και την υλοποίηση του Δ' ΚΠΣ σε περιφερειακό επίπεδο.

Αυτό καθίσταται απολύτως αναγκαίο αφού από το 2006 η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιλέγει τα περιφερειακά αιρετά όργανα ως συνομιλητές στη διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών της.

Μητροπολιτικές περιοχές

Για την οργάνωση των μητροπολιτικών περιοχών τονίστηκε ότι είναι πλέον ώριμο και απαραίτητο να καθιερωθεί η κατάλληλη δομή Αυτοδιοίκησης που θα αντιμετωπίζει τα υπερτοπικά προβλήματα και θα πάρει αποφάσεις για ολόκληρο το αστικό συγκρότημα. Η ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των κοινών υπερτοπικών προβλημάτων απαιτεί και αρμοδιότητες διεκδικούμενες και τον αναγκαίο μηχανισμό για την υλοποίηση των πολιτικών επιλογών.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η Τ.Α. δε μπορεί ν' απουσιάζει απ' το διάλογο για τη διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας

Την άποψη πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι δυνατόν ν' απουσιάζει απ' το διάλογο για τη διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας, αλλά ότι πρέπει να συμμετέχει σ' αυτό με προωθημένες μάλιστα θέσεις, κατέθεσε ο πρόεδρος της

ΚΕΔΚΕ Πάρις Κουκουλόπουλος, δήμαρχος Κοζάνης, με την κεντρική του ομιλία στο ετήσιο τακτικό συνέδριο της. Το πλήρες κείμενο της ομιλίας του κ. Κουκουλόπουλου έχει ως εξής:

«Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ θέλω να σας καλωσορίσω όλους στο πρώτο τακτικό μας συνέδριο της τρέχουσας δημοτικής περιόδου που διοργανώνουμε εδώ στη Θεσσαλονίκη. Καλωσορίσατε στην ελληνική γη της Μακεδονίας. Καλωσορίσατε στην πόλη με την τρισχλιετή ιστορία, σταυροδρόμι δρόμων και πολιτισμών, την πόλη που όλοι οι Μακεδόνες έχουμε στην καρδιά μας, δίπλα και μαζί με τη γενέτειρά μας. Τα τελευταία χρόνια η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει διαμορφώσει μια ιδιαίτερη σχέση με την πόλη της Θεσσαλονίκης.

Το Νοέμβριο του 1997, εδώ στον ίδιο χώρο, επικυρώσαμε το μεγάλο βήμα του ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ.

Το Δεκέμβριο του 2001, πάλι εδώ, αποτυπώσαμε με ιδιαίτερη σαφήνεια την προοπτική του θεσμού που ταυτίζεται με τη σύγκλιση μας με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Το φετινό μας συνέδριο διεξάγεται χωρίς αμφιβολία στη σκιά συγκλονιστικών γεγονότων που γεννούν αβεβαιότητα, φόβο αλλά και έντονο προβληματισμό.

Η τυφλή βία χτύπησε δίπλα μας, την πόρτα του γείτονα. Καταδικάζουμε χωρίς καμιά περιστροφή, με τον πιο απόλυτο τρόπο, τις τρομοκρατικές ενέργειες και στέλνουμε απ' το συνέδριο μας τη συμπαράστασή μας στις οικογένειες των θυμάτων και στην Κυβέρνηση της Τουρκίας.

Θέλω να θυμίσω ότι πριν δύο χρόνια, το τελευταίο τακτικό μας συνέδριο του 2001

σκιαζόταν απ' το τραγικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001.

Τότε από το βήμα του συνεδρίου είχα κάνει μια εκτίμηση που νομίζω πως είναι τραγικά επίκαιρη:

«Το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου είχε πολλαπλές συνέπειες που πολλές απ' αυτές είναι νομίζω για ν' αποτιμηθούν.

Υπάρχει ωστόσο μια πραγματικότητα, ένα συμπέρασμα που μας ενδιαφέρει άμεσα.

Η ακραία λογική των δυνάμεων της αγοράς έδειξε τα όριά της. Η θέση για μια παγκόσμια οικονομία, αποκομμένη από την πολιτική και τους θεσμούς είναι απατηλή και αδιέξοδη.

Δεν υπάρχει ασφάλεια χωρίς κράτος και δημόσιες υπηρεσίες.

Όπως δεν υπάρχει κράτος χωρίς φόρους.

Χωρίς φόρους δεν υπάρχει παιδεία, υγεία,

κοινωνική ασφάλιση, δεν υπάρχει τελικά Δημοκρατία. Το σύγχρονο δημοκρατικό κράτος αποτελεί το πεδίο νόμιμης ρύθμισης των συγκρούσεων σε εθνικό επίπεδο με μη βίαιο τρόπο.

Ανάλογη διαδικασία δημοκρατικής διαβούλευσης και νομιμοποίησης πρέπει να υπάρξει και για τις διεθνείς διαφορές γιατί αλλιώς δεν μπορεί να υπάρξει ούτε παγκόσμια οικονομία».

Από τότε μεσολάβησαν δύο επιχειρήσεις βομβαρδισμού και εισβολής σε δύο χώρες, από τις ΗΠΑ, και δεκάδες πολύνεκρες τρομοκρατικές ενέργειες. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η τυφλή βία τροφοδοτείται από τις αδιέξοδες λογικές και πολιτικές.

Η διέξοδος στο πρόβλημα δεν είναι ο βομβαρδισμός σε μια ακόμα χώρα αλλά ο διάλογος, η διαβούλευση, ο σεβασμός των διαφορών και φυσικά η επίλυση του Παλαιστινιακού.

Πρωτοβουλία για την ειρήνη

Είναι γνωστό ότι τα τελευταία δύο χρόνια πήραμε μια σημαντική πρωτοβουλία που περιελάμβανε τη φιλοξενία παιδιών απ' το Ισραήλ και την Παλαιστίνη που είχαν χάσει έναν ή δύο γονείς στο διαρκή πόλεμο της Μέσης Ανατολής.

Η πρωτοβουλία μας κορυφώθηκε με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας ανάμεσα στις δύο αυτοδιοικητικές ενώσεις και την ΚΕΔΚΕ εδώ στη Θεσσαλονίκη πριν πέντε μήνες. Πολλοί έσπευσαν να ασκήσουν κριτι-

κή στην πρωτοβουλία μας μιλώντας είτε για εξίσωση του θύτη με το θύμα, είτε για περίθαλψη τρομοκρατών.

Όσοι όμως ζήσαμε τα συναισθήματα των Ισραηλινών και Παλαιστινίων Δημάρχων όταν υπογράψαμε εδώ στη Θεσσαλονίκη το πρώτο Μνημόνιο Συνεργασίας των δύο Αυτοδιοικητικών Ενώσεων με την ΚΕΔΚΕ, ξέρουμε πολύ καλά πως δεν υπάρχει άλλος δρόμος.

Όσοι ζήσαμε από κοντά τα συναισθήματα των παιδιών έχουμε συνείδηση ότι πρέπει ν' αγωνιστούμε για να μείνει ανοιχτός αυτός ο δρόμος.

Ειρήνη, συνεργασία, σεβασμός της διαφορετικότητας από όλους και επίλυση των διαφορών με διάλογο, είναι ο δρόμος που θέλουν όλοι οι λαοί.

Είναι σαφές ότι πρέπει να υπάρξει παγκόσμια κινητοποίηση γιατί οι κίνδυνοι είναι πλέον ορατοί.

Οι διαστάσεις που μπορεί να λάβει η τυφλή βία είναι, κυριολεκτικά, ανεξλέγκτες και τρομάζουν κάθε σκεπτόμενο πολίτη.

Και δεν είναι μόνο αυτό.

Οι φωνές που κηρύσσουν την επιστροφή στον απομονωτισμό, τον αυταρχισμό, την ξενοφοβία και το ρατσισμό, αντικειμενικά δυναμώνουν χρησιμοποιώντας ως άλλοθι το κρίσιμο ζήτημα της ασφάλειας των πολιτών.

Έχουμε χρέος σ' αυτή τη συγκυρία να δράσουμε με σοβαρές πρωτοβουλίες.

- Οφείλουμε να πρωταγωνιστήσουμε στα ευρωπαϊκά φόρα της Αυτοδιοίκησης για την πολιτική ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο μονοπολικός κόσμος της μιας και μόνης υπερδύναμης δεν είναι μόνο απελπιστικά μονότονος, μονοφωνικός και μονογλωσσικός αλλά και ιδιαίτερα επικίνδυνος.

- Επιβάλλεται ν' αγωνιστούμε μαζί με τους πολίτες για μια κοινωνία συνοχής και αλληλεγγύης, μια κοινωνία ανοιχτή στο καινούργιο και ανεκτική στη διαφορά, μια κοινωνία δηλαδή ισχυρή.

Υπηρετούμε τον πλησιέστερο θεσμό στον πολίτη γι' αυτό και η πρωτοβουλία ανήκει κυρίως σε μας.

- Έχουμε υποχρέωση να δουλέψουμε με πάθος, τόλμη και συνέπεια για την αναβάθμιση του κύρους του θεσμού που υπηρετούμε.

Είναι η ώρα της πολιτικής και των θεσμών, και η αναβάθμιση του κύρους τους αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα.

Η πολιτική συγκυρία στη χώρα μας

Η αναγνώριση του τοπίου γύρω μας θα ήταν ελλιπής χωρίς αναφορά στην πολιτική συγκυρία στην Ελλάδα.

Αποτελεί κοινή συνείδηση στους πολίτες ότι η ποιότητα της Δημοκρατίας που απολαμβάνουμε απ' το '74 και δώθε όπως και η ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και τη ζώνη του ευρώ, συνιστούν θεμελιώδεις κατακτήσεις που διασφαλίζουν ασφάλεια ανάπτυξη και ευημερία.

Έτσι είναι φυσικό το αίτημα για σύγχρονο κράτος, αποτελεσματικό και φιλικό στον πολίτη να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή ενδιαφέροντος της ελληνικής κοινωνίας.

Ακριβώς γι' αυτό και τα ζητήματα του κράτους έχουν μπει στο επίκεντρο του διαλόγου εν όψει των επερχόμενων εθνικών εκλογών.

Μια άλλη διαπίστωση που έχει τεράστια σημασία είναι πως το αίτημα για σύγκλιση με

Επιβάλλεται ν' αγωνιστούμε μαζί με τους πολίτες για μια κοινωνία συνοχής, κοινωνία ανοιχτή στο καινούργιο και ανεκτική στη διαφορά

την Ευρώπη σε όλα τα επίπεδα και τους τομείς ενώνει κυριολεκτικά τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών.

Το εύρος και το βάθος των αλλαγών που απαιτούνται με βάση το αίτημα για σύγχρονο κράτος και κατεύθυνση το ευρωπαϊκό κεκτημένο, είναι τεράστιο.

Η συζήτηση, ξανατονίζω, έτσι κι αλλιώς έχει ξεκινήσει.

Το ερώτημα λοιπόν για μας είναι:

Θ' αφήσουμε τη συζήτηση να εξελιχθεί σε μια διευθέτηση μερικών αρμοδιοτήτων με μία επίφαση αποκέντρωσης ή θα αξιοποιήσουμε την ευκαιρία για ν' ανοίξει πραγματικά ο δρόμος της σύγκλισης;

Θ' αρκεστούμε σε ημίμετρα ή θα επιλέξουμε το δρόμο της ρήξης και των μεγάλων τομών; Η απάντηση δεν είναι αυτονόητη γιατί θα πρέπει να έχουμε τη βαθιά συνείδηση ότι η ρήξη αφορά τα θεμέλια στα οποία οικοδομήθηκε το νεοελληνικό κράτος.

Η έκβαση δεν είναι επίσης αυτονόητη γιατί υπάρχουν κατεστημένες λογικές, ατομικά και συλλογικά συμφέροντα, δεδομένοι ρόλοι και, κυρίως, ισχύει ότι καμιά εξουσία δεν αποκεντρώνεται από μόνη της.

Οι εξουσίες όλες όμως στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία πηγάζουν απ' το λαό και αυ-

τόν υπηρετούν.

Είναι ξεκάθαρο ότι το συνέδριο μας πρέπει να σηματοδοτήσει την έναρξη ενός δημόσιου διαλόγου που θα οδηγήσει σε μια εθνική συμφωνία.

Γι' αυτό απ' την πλευρά μας πρέπει να υπάρξουν αποφάσεις.

Η κατάσταση της Αυτοδιοίκησης και οι νέες αρμοδιότητες

Σε ποια κατάσταση όμως βρίσκεται σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση;

Είναι έτοιμη να σηκώσει στους ώμους της νέες αρμοδιότητες και ευθύνες;

Είναι ώριμη για μεγάλες τομές και για ένα διαφορετικό ρόλο;

Σε ποια κατάσταση βρίσκονται οι Καποδιστριακοί Δήμοι πέντε χρόνια μετά τη δημιουργία τους;

Ποια πραγματικότητα αντιμετωπίζουν οι δημοτικές αρχές ένδεκα μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους;

Σε όλα αυτά τα ερωτήματα είμαστε υποχρεωμένοι ν' απαντήσουμε και μάλιστα ν' απαντήσουμε πει-

στικά.

Χωρίς να θέλω να υποβαθμίσω μια σειρά σοβαρά προβλήματα που υπάρχουν σε πολλούς ΟΤΑ νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη αναφορά στα πιο κάτω.

1. Υπάρχει οικονομικό πρόβλημα σε όλους ανεξάρτητα τους ΟΤΑ που η σοβαρότητα του μας οδήγησε στο έκτακτο συνέδριο του Αυγούστου.
2. Είναι δεδομένη η αδυναμία πρόσβασης στο Γ' ΚΠΣ για έναν τεράστιο αριθμό Δήμων, γεγονός που καθιστά την άμεση έναρξη του ΕΠΤΑ ζωτική ανάγκη.
3. Παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Γ' ΚΠΣ για τους Δήμους που έχουν ενταγμένα έργα, ως αποτέλεσμα του πλαισίου διαχείρισης.

Και τα τρία προβλήματα θα μπορούσαν να αποτελέσουν ζητήματα αυτοτελούς και μακροσκελούς αναφοράς από μόνα τους.

Σημασία έχει όμως μια βασική και νομίζω αντικειμενική διαπίστωση.

Καθώς βρισκόμαστε στην πρώτη χρονιά της δημοτικής περιόδου θέλω να τονίσω με έμφαση ότι τα τρία αυτά προβλήματα διακυβεύουν την αξιοπιστία του θεσμού και ακυρώνουν κάθε απόπειρα συζήτησης για μεγάλες και σοβαρές τομές.

Πρέπει να γίνει κατανοητό απ' όλο τον πολιτικό κόσμο αλλά κυρίως απ' την Κυβέρνηση ότι η αξιοπιστία του θεσμού της Αυτοδιοίκησης είναι ζήτημα που μας αφορά όλους. Σίγουρα υπάρχουν και σ' εμάς πολλές ευθύνες πρέπει όμως να είναι σαφές ότι οι επιθέσεις κατά του θεσμού δεν εξυπηρετούν τίποτε άλλο παρά τη διατήρηση του υπερτροφικού, αναποτελεσματικού και υπερσυγκεντρωτικού νεοελληνικού κράτους.

Οι δράσεις του νέου Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ

Με γνώμονα αυτές τις διαπιστώσεις το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ ανέπτυξε μια συγκεκριμένη δράση τους τελευταίους οκτώ μήνες, αμέσως μετά την εκλογή του.

Συγκεκριμένα.

Ασχοληθήκαμε ιδιαίτερα ακριβώς με τα καυτά προβλήματα που μας αφορούν όλους και φυσικά με το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων που έφερε με πρωτοβουλία του ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Σκανδαλίδης.

Θέσαμε με έμφαση το ζήτημα

της ομαλής συνέχειας των προνοιακών δομών και των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη, με εξασφάλιση της χρηματοδότησής τους πέραν των πόρων του ΚΠΣ.

Καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις που σχετίζονται με την απλούστευση των διαδικασιών στο Γ' ΚΠΣ.

Συνεργαστήκαμε με το ΥΠΕΣΔΔΑ για να πάρει σάρκα και οστά η Δημοτική αστυνομία.

Ανταποκριθήκαμε άμεσα στην πρόσκληση του Υπουργού για τα κριτήρια κατανομής του ΕΠΤΑ, έτσι ώστε να μην υπάρξουν καθυστερήσεις στην έναρξη υλοποίησής του.

Υιοθετήσαμε μια πολύ προωθημένη πρόταση για την κατανομή των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ που σε συνδυασμό με τη συνέχιση του ΕΠΤΑ οδηγεί σε καθαρές σχέσεις μεταξύ μας, εφ' όσον εφαρμοσθεί.

Συμφωνήσαμε με το Υπουργείο να ξεκινήσει άμεσα μια σοβαρή μελέτη που αφορά τους οικονομικούς πόρους της Αυτοδιοίκησης και την κοστολόγηση των αρμοδιοτήτων.

Κάναμε πράξη την αλληλεγγύη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τόσο με την έμπρακτη και ηθική συμπαράσταση μας στη Λευκάδα όσο και με την υπεύθυνη αντιμετώπιση του προβλήματος των Δήμων που ανήκουν σε κατηγορίες ειδικών κινήτρων.

Καταφέραμε να ενταχθούν οι Δημοτικές Επι-

χειρήσεις ισότιμα στα προγράμματα απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας.

Ολοκληρώνουμε μαζί με την ΕΕΤΑΑ την υπεύθυνη προσέγγιση του προβλήματος των παιδικών σταθμών, για την οριστική επίλυση του.

Πετύχαμε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού σε δύο χρόνια αιτήματα της Αυτοδιοίκησης.

- Την κύρωση του ΕΧΤΑ με την άρση όλων των επιφυλάξεων, ιδιαίτερα αυτών που αφορούν την καταστατική θέση των αιρετών, και

- Τη θεσμοθετημένη συμμετοχή της ΚΕΔΚΕ στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, που αφορούν το προσωπικό των ΟΤΑ.

Για αμφότερες τις δεσμεύσεις εκκρεμεί η νομοθετική τους ολοκλήρωση.

Τέλος, είμαστε σε καλό δρόμο σε δύο σημαντικές πρωτοβουλίες.

Την επιδότηση της αστικής συγκοινωνίας στην ελληνική περιφέρεια και την αξιοποίη-

Η απόφασή μας στο συνέδριο του Αυγούστου για τα οικονομικά ισχύει στο ακέραιο και απαιτούμε την πλήρη υλοποίησή της

ση των κονδυλίων της Κοινωνίας της Πληροφορίας για τον ηλεκτρονικό Δήμο του 21ου αιώνα. Τα οικονομικά της Τ.Α. και ο νέος Κώδικας.

Ειδικότερα για τα δύο μείζονα ζητήματα των οικονομικών και του Κώδικα πρέπει να σημειώσουμε τα παρακάτω.

Τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης

Η συμφωνία για τους πόρους του 2003 έχει υλοποιηθεί σχεδόν στο ακέραιο, με εξαίρεση 50 εκατομμύρια ευρώ για τη ΣΑΤΑ.

Η ρύθμιση χρεών με χαμηλό επιτόκιο έχει ήδη ψηφισθεί απ' τη Βουλή.

Η άρση των άδικων καταλογισμών έχει προωθηθεί με ομόφωνη απόφαση της ΚΕΔΚΕ και περιμένουμε από τον Υπουργό ν' ακούσουμε για την τύχη της.

Οι πόροι που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό του 2004 είναι αισθητά αυξημένοι απ' τους αντίστοιχους του 2003 και με μικρές διαφορές βρίσκονται κοντά στο νέο τρόπο υπολογισμού που προτείναμε στο συνέδριο μας. Με βάση δηλαδή τα απολογιστικά στοιχεία του 2002.

Υπάρχουν συγκεκριμένες και εντοπισμένες διαφορές σε γραπτό σημείωμα που έχουμε διανεμίει.

Θέλω να κάνω ξεκάθαρο απ' την πλευρά μας ότι η σχεδόν ομόφωνη απόφασή μας στο συνέδριο του Αυγούστου ισχύει στο ακέραιο και απαιτούμε την πλήρη υλοποίησή της.

Θέλω ιδιαίτερα να σταθώ στο σημείο αυτό γιατί πρέπει να θυμίσω ότι το βασικό αντικείμενο του εκτάκτου συνεδρίου μας ήταν ακριβώς αυτό. Να σταματήσει η διελκυστίνδα μεταξύ Κυβέρνησης και Αυτοδιοίκησης και να εφαρμοσθούν οι Νόμοι. Να γνωρίζουμε ε-

πακριβώς τους πόρους για το επόμενο έτος προκειμένου να προγραμματίσουμε τις ανάγκες μας.

Ο νέος κώδικας

Ο απολογισμός της δουλειάς και η εκτίμηση μας για το προτεινόμενο σχέδιο του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων όπως και η σχεδόν τελική μορφή του βρίσκονται στα χέρια σας. Απ' την πλευρά μου θέλω να υπογραμμίσω τα εξής:

Η δουλειά που έγινε απ' το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ, απ' το σύνολο των ΤΕΔΚ, την Επιτροπή Θεσμών, την ad hoc επιτροπή μας και τους επιστήμονες που μας στήριξαν επί οκτώ μήνες, αξίζει τα συγχαρητήρια όλων μας.

Σίγουρα απ' το καλό υπάρχει και καλύτερο, ωστόσο είναι γεγονός ότι ο νέος Κώδικας συμπυκνώνει την εμπειρία πολλών ετών, εξειδικεύει σε μεγάλο βαθμό τη Συνταγματική αναθεώρηση και αποτελεί ένα στέρεο υπόβαθρο για την πορεία του θεσμού στο μέλλον. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι το περιεχόμενο της Συνταγματικής αναθεώρησης που πετύχαμε στην προηγούμενη Δημοτική περίοδο με την κινητοποίηση μας ήταν τελικά τεράστιας σημασίας.

Και το συνειδητοποιήσαμε τώρα όσοι ασχοληθήκαμε με το νέο Κώδικα.

Κάτι ανάλογο πιστεύω ότι θα συνειδητοποιήσουμε τα επόμενα χρόνια καθώς μέσα απ' το νέο Κώδικα θα ξεδιπλώνεται η ταυτότητα του σύγχρονου Δήμου που δεν μπορεί να είναι άλλο από το τρίπτυχο:

1. Δήμος ανοιχτός στην κοινωνία των πολιτών.
2. Δήμος με διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών.

3. Δήμος με πρότυπη δημοκρατική λειτουργία. Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην υπογραμμίσουμε ότι ο Πρωθυπουργός ζήτησε να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια διαλόγου έτσι ώστε ο νέος Κώδικας να είναι προϊόν συναίνεσης με την Αυτοδιοίκηση.

Και μόνο το γεγονός ότι ο Κώδικας έρχεται για συζήτηση στο τακτικό μας συνέδριο, με όλα όσα έχουν προηγηθεί είναι μια εξέλιξη που μας ικανοποιεί απόλυτα.

Επειδή πολλές φορές έχουμε αγνοηθεί σε νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης θέλω να πω ότι η διαδικασία διαλόγου και διαβούλευσης για τον Κώδικα αποτελεί για μας κεκτημένο. Το σαφώς βελτιωμένο σχέδιο σε

σχέση με την αρχική του μορφή πρέπει να πείθει και τους «σοφούς» της εξουσίας ότι όλοι μαζί μπορούμε καλύτερα.

Να μιλήσουμε για όλους και για όλα

Ανακεφαλαιώνοντας την αποτίμηση της μερινής κατάστασης των Δήμων και του οκτάμηνου απολογισμού της ΚΕΔΚΕ είναι νομίζω σαφή τα ζητήματα που έχουν προτεραιότητα και τα προβλήματα που χρήζουν άμεσης επίλυσης.

Είναι εξίσου σαφές όμως ότι όλα αυτά δεν αρκούν. Τόνισα στην αρχή της ομιλίας μου ότι πρέπει να βάλουμε τον πήχη ψηλά.

Είναι η ώρα να μιλήσουμε για όλους και για όλα.

Ποιος είναι ο ρόλος του σύγχρονου κράτους και ποια η θέση των αποκεντρωμένων θεσμών μέσα σ' αυτό;

Ο νέος Κώδικας συμπυκνώνει την εμπειρία πολλών ετών, εξειδικεύει σε μεγάλο βαθμό τη Συνταγματική αναθεώρηση και αποτελεί ένα στέρεο υπόβαθρο για την πορεία του θεσμού στο μέλλον

Πώς επιτυγχάνεται η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη ή όπως αποκαλείται στα ευρωπαϊκά φόρα η εδαφική συνοχή;

Ποιες αποφάσεις πρέπει να ληφθούν για το διοικητικό σύστημα της χώρας, με ποια διαδικασία και με ποιο χρονοδιάγραμμα;

Μπορούμε να μιλάμε για ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση βιώνοντας τη μιζέρια των μονοψηφίων ποσοστών της ελληνικής Αυτοδιοίκησης;

Τι σημαίνουν όλα αυτά για το σύστημα διακυβέρνησης της χώρας;

Ο διάλογος, έτσι κι αλλιώς, για όλα αυτά τα κρίσιμα ερωτήματα έχει, εκ των πραγμάτων, ανοίξει.

Θυμίζω ότι:

- Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων βρίσκεται ήδη στην ολοκλήρωση του.
- Το διοικητικό σύστημα της χώρας και κυρίως ο Β' βαθμός Αυτοδιοίκησης, βρίσκεται ήδη στο επίκεντρο του πολιτικού διαλόγου.
- Η έννοια της πραγματικής σύγκλισης αναδεικνύεται σε εθνικό στόχο απόλυτης προτεραιότητας.
- Στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης η συζήτηση για τη φορολογική αρμο-

διότητα της αυτοδιοίκησης, έστω και δειλά, άνοιξε.

- Τέλος, βρισκόμαστε σε μια συγκυρία όπου αμφισβητούνται έντονα τα παραδοσιακά όρια κυριαρχίας του εθνικού κράτους. Η προσφυγή στην ενδυνάμωση των αποκεντρωμένων θεσμών δεν αποτελεί την απάντηση στην παγκοσμιοποίηση αλλά είναι ένα αναγκαίο βήμα στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Όταν αυτή η επιλογή γίνεται σε χώρες όπου η Αυτοδιοίκηση διαχειρίζεται πάνω απ' το 50% του γενικού προϋπολογισμού του κράτους, μπορεί κανείς εύκολα να φανταστεί τι αποφάσεις πρέπει να παρθούν στη χώρα μας.

Σ' αυτή τη συγκυρία όπως συνοπτικά περιγράφηκε, θέλω να τονίσω ότι απ' την πλευρά μας έχουμε απόλυτη συνείδηση των ευθυνών μας.

Κανένας μας δεν έχει το δικαίωμα να μας οδηγήσει σε μια μάχη χαρακωμάτων με τις πλάτες στραμμένες στο μέλλον και τα βλέμματα στο παρελθόν.

Κανένας μας δεν έχει το δικαίωμα να μετατρέψει τη συζήτηση για το σύγχρονο κράτος και τους αποκεντρωμένους θεσμούς

σε μάχη εντυπώσεων και προεκλογικών σκοπιμοτήτων.

Κι όταν λέμε κανένας εννοούμε και την Κυβέρνηση και τα κόμματα και όλους εμάς τους αιρετούς της Αυτοδιοίκησης.

Δεν θα επιλέξουμε τη σιωπή και την απουσία.

Από την πλευρά της Αυτοδιοίκησης θέλω να κάνω καθαρό και σαφές ότι καμιά εξέλιξη δεν μπορεί και δεν πρέπει να μας οδηγήσει να επιλέξουμε την απουσία και τη σιωπή σε μια περίοδο που οι έννοιες Αποκέντρωση, Αυτοδιοίκηση και Περιφερειακή Ανάπτυξη βρίσκονται αντικειμενικά στο κέντρο των πολιτικών εξελίξεων.

Καμιά δύναμη δεν μπορεί να μας εμποδίσει να θέσουμε με έμφαση το ζήτημα της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας ως την ύψιστη προτεραιότητα της τρέχουσας πολιτικής περιόδου.

Και βέβαια ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη δε διασφαλίζεται με την αναδιανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που είναι το 3% του προϋπολογισμού του Κράτους.

Η αναδιανομή των ΚΑΠ είναι επιβεβλημένη και διασφαλίζει την ισότητα στο κρίσιμο ζήτημα της λειτουργικής αυτοτέλει των Ο-

ΤΑ. Η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη μπορεί να προκύψει μόνο με ολοκληρωμένα αναπτυξιακά σχέδια για κάθε περιφέρεια της χώρας και για κάθε φθίνουσα και μειονεκτούσα περιοχή καθώς και με ένα πρόγραμμα αποκέντρωσης όχι απλά αρμοδιοτήτων αλλά συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Να αναρωτηθώ για πολλοστή φορά γιατί άραγε πρέπει να υπάρχουν στρατόπεδα στο λεκανοπέδιο Αττικής.

Ή μήπως ξεχνάμε ότι πρόκειται για οικονομική δραστηριότητα;

Μήπως πάλι πρέπει να θυμίσω ότι η επιδότηση στις κρατικές αστικές συγκοινωνίες των Αθηνών και στον ιδιωτικό ΟΑΣΘ στη Θεσσαλονίκη κοστίζει 150 δις δρχ. το χρόνο, την ίδια ώρα που ο συνταξιούχος του ΟΓΑ μετακινείται στην πρωτεύουσα του νομού του με, περίπου, 400 δρχ.;

Κανένας δεν μπορεί να μας εμποδίσει να καταθέσουμε θαρρετά τη θέση μας για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης.

Οι θεσμοί και οι δομές διοίκησης και αυτοδιοίκησης, πρέπει να είναι απλοί στη σύλληψη τους, να λαμβάνουν υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες της χώρας, να καθιστούν διακριτές τις ευθύνες διαφόρων επιπέδων και να υπηρετούν, πρωτίστως, την αρχή της αποτελεσματικότητας. Με μια τέτοια λογική προκύπτουν αβίαστα συμπεράσματα.

- Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση δε νοείται χωρίς αιρετό Περιφερειάρχη.
- Οι δύο Μητροπόλεις, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, μπορούν κάλλιστα να οργανώσουν τις μητροπολιτικές λειτουργίες με μορφή συνδέσμων των ΟΤΑ, με ex officio προέδρους τους Δημάρχους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης.
- Με την εξαίρεση της Κρήτης και πιθανόν Ρόδου, Κέρκυρας και Λέσβου, ο νησιώτικος χώρος μπορεί να οργανωθεί με το θεσμό του Δημάρχου- Κυβερνήτη.
- Η περαιτέρω μετεξέλιξη του Καποδίστρια πρέπει να έχει ως βασικό κριτήριο το αδιαμφισβήτητο ιστορικό και οικονομικό κέντρο της κάθε περιοχής (πόλεις, κωμοπόλεις, κεφαλοχώρια).
- Ανάλογα κριτήρια ιστορικά, πολιτισμικά, αναπτυξιακά μπορούν να οδηγήσουν στην οριστική επιλογή του αριθμού των Περιφερειών της χώρας.

Κανένας δεν μπορεί να μας εμποδίσει να μιλήσουμε για την Αυτοδιοίκηση των μονοψή-

φίων ποσοστών στον Κρατικό προϋπολογισμό. Ο μόνος δρόμος που οδηγεί στην οικονομική αυτοδυναμία είναι η φορολογική αρμοδιότητα. Φορολογική αρμοδιότητα ανστηρά οριοθετημένη απ' τη Βουλή, χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις στους πολίτες, και μετατροπή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων σε μηχανισμό σύγκλισης υπέρ των ασθενέστερων ΟΤΑ.

Αυτών δηλαδή που η φοροδοτική ικανότητα της τοπικής κοινωνίας και της τοπικής αγοράς δεν εξασφαλίζει την αυτοτέλεια τους.

Μόνον έτσι μπορούμε ν' ανοίξουμε το δρόμο για τη σύγκλιση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα απ' την οποία πόρρω απέχουμε.

Θέλω να επαναλάβω για πολλοστή φορά ότι οι θέσεις μας είναι προτάσεις για δημόσιο διάλογο και όχι αιτήματα.

Αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση χρειάζεται η χώρα και όχι εμείς οι Δήμαρχοι και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι.

Πρέπει να έχουμε βαθιά συνείδηση ότι η σύγκλιση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα συνιστά ένα εγχείρημα δύσκολο και πρωτοφανές

Στους δύσπιστους θέλω να κάνω γνωστό ότι η μοναδική χώρα που έχει τα τελευταία χρόνια θεαματικές επιδόσεις στην αντιμετώπιση της ανεργίας είναι η Δανία.

Η μέθοδος, όπως αναλύθηκε πρόσφατα στη Ρόδο απ' τον αρμόδιο Υπουργό, ήταν πολύ απλά η κατάργηση της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας και του καθ' ημάς ΟΑΕΔ και το πέρασμα των πολιτικών για την απασχόληση στους Δήμους της Δανίας. Δεν ισχυρίζομαι ότι κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει αύριο στη χώρα μας, θέλω όμως να τονίσω με έμφαση ποιο είναι το πραγματικό κόστος του υπερσυγκεντρωτικού κράτους για την κοινωνία και τους πολίτες.

Υιοθέτηση ενός προωθημένου ντοκουμέντου

Η πρόταση μου προς το συνέδριο είναι νομίζω σαφής.

Απαιτείται να υιοθετήσουμε μετά από διάλογο στις εργασίες του τριημέρου ένα συγκεκριμένο και προωθημένο ντοκουμέντο που μπορούμε να αξιοποιήσουμε σε διαβούλευση με όλα τα κόμματα στην προεκλογική περίοδο, όπως ακριβώς πράξαμε και στη Συνταγματική αναθεώρηση.

Πρέπει να έχουμε βαθιά συνείδηση ότι η σύγκλιση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα συνιστά ένα εγχείρημα δύσκολο και πρωτοφανές. Δεν πρόκειται για γύρισμα σελίδας αλλά για την ανατροπή του μοντέλου του νεοελληνικού κράτους.

Θέλω να κλείσω την ομιλία μου προς το συνέδριο θυμίζοντας ότι υπάρχουν 4 προϋποθέσεις, όροι, κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να πετύχουμε αυτόν το στόχο.

Μια προϋπόθεση πολιτική, μια θεσμική, μια κοινωνική και μια εσωτερική- υποκειμενική.

- Πολιτική προϋπόθεση σημαίνει ότι υπάρχει βούληση να ξεπεραστούν τα σημερινά προβλήματα του θεσμού. Διαφορετικά είμαστε γραφικοί και ανακόλουθοι μιλώντας για νέες μεγάλες τομές.
- Θεσμική προϋπόθεση σημαίνει ότι με σοβαρότητα, σχέδιο, φαντασία και τόλμη πρέπει να περιγράψουμε τις αναγκαίες θε-

σμικές μεταρρυθμίσεις που διασφαλίζουν την πορεία σύγκλισης με την Ε.Ε. σε έναν αυθεντικά ελληνικό δρόμο.

- Κοινωνική προϋπόθεση σημαίνει ότι ο θεσμός της

Τ. Α. οφείλει διαρκώς να ανανεώνει και να ενδυναμώνει τη σχέση του με τους πολίτες.

Οι θεσμοί δεν είναι ιδιοκτησία των αιρετών και οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις δεν αφορούν εμάς αλλά τους πολίτες.

Μαζί με την κοινωνία και τους πολίτες και όχι στο κάστρο του ο καθένας.

- Εσωτερική- υποκειμενική προϋπόθεση, τέλος, σημαίνει ότι πρέπει ν' αλλάξουν πολλά στη λογική μας.

Να παλεύουμε με πάθος για το τοπικό μας πρόβλημα αλλά να ξέρουμε ότι δεν είναι το μοναδικό.

Να προβάλουμε την ιδιαιτερότητα μας αλλά να μην ξεχνάμε τη δύναμη της συλλογικής δράσης.

Να διεκδικούμε διαρκώς νέες αρμοδιότητες αλλά να θυμόμαστε ότι αρμοδιότητα ίσον ευθύνη. Κυρίως όμως, να απεμπλακούμε από τη στενή οπτική της κρατικοδίαιτης Αυτοδιοίκησης αφού αποτελούμε αναπόσπαστο κομμάτι της ενιαίας Πολιτείας.

Με οδηγό τις θέσεις μας, με δύναμη τους πολίτες μας, με όπλο την ενότητα μας μπορούμε να κάνουμε πραγματικότητα το όραμα της αποκεντρωμένης Ελλάδας». ■

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

Θέλουμε αναβάθμιση της Αυτοδιοίκησης και αποκέντρωση της διακυβέρνησης στην Περιφέρεια

«Θα καλύψουμε τις διαφορές στα οικονομικά. Στις συζητήσεις που κάναμε με το Προεδρείο της ΚΕΔΚΕ, είπε, ο κ. Σκανδαλίδης ενόψει του κρατικού προϋπολογισμού ο υπολογισμός, μαζί προφανώς και με τις νέες αρμοδιότητες, ήταν ανάμεσα στα 1800 εκ. και στα 1810- 1820 εκ. ευρώ. Ενεγράφησαν, μετά τους υπολογισμούς που έκανε η κυβέρνηση, στο κρατικό προϋπολογισμό 1750 εκ. ευρώ. Η διαφορά είναι δηλαδή στα πενήντα-εξήντα ή εβδομήντα εκατομμύρια. Είχα δεσμευτεί ότι από τη στιγμή που θα πάμε στα απολογιστικά στοιχεία, η Κοινή Υπουργική Απόφαση, που θα εκδοθεί στην αρχή του 2004, θα είναι ακριβώς ο αριθμός που εγγράφεται στο προϋπολογισμό. Όμως η κυβέρνηση δεσμεύεται να συνεχίσει τη συζήτηση και στη Κοινή Υπουργική Απόφαση θα εγγράψει τα πραγματικά απολογιστικά στοιχεία, δηλαδή να πάει κάποιες δεκάδες εκατομμύρια πάνω από τον 1750. Το λέω αυτό γιατί υπήρξε διαφορά στην εκτίμηση. Ωστόσο θέλω να σας πω ότι σε σχέση με το 2003 η αύξηση είναι 14,5% στον κρατικό προϋπολογισμό. Νομίζω ότι με αυτή την εξήγηση μπορούμε να μιλήσουμε σοβαρά για μια συνέπεια στην αρχική μας δέσμευση. Οι διαφορές, είναι διαφορές που εντοπίζονται ανάμεσα σε εμάς ή το Υπουργείο Οικονομικών ή στη ΚΕΔΚΕ, θα τις καλύψουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο».

Χρηματοδότηση ΚΕΠ

Σε ότι αφορά τα ΚΕΠ ο κ. Σκανδαλίδης είπε ότι στους ΚΑΠ έχει εγγραφεί το ελάχιστο κόστος λειτουργίας, η χρηματοδότησή τους θα γίνει από την Κοινωνία της Πληροφορίας και καλό θα είναι να αποτελέσουν μια μόνιμη δομή της Αυτοδιοίκησης. Όμως εξήγησε ότι «είναι μια αρμοδιότητα που αποδίδεται, και η Αυτοδιοίκηση θα βάλει τη δική της φαντασία να

Με αναφορά στον προϋπολογισμό ξεκίνησε την ομιλία του ο υπουργός Εσωτερικών Κ. Σκανδαλίδης στο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, τονίζοντας ότι η αύξηση σε σχέση με το 2003 είναι 14,5%, δηλαδή 1750 ευρώ, ενώ θα καλυφθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι διαφορές που εντοπίζουν ΚΕΔΚΕ και υπουργείο Εσωτερικών.

τα λειτουργήσει. Γιατί εμείς θα λειτουργήσουμε αυτά που θα έχουν ιδρυθεί μέχρι το τέλος του 2003, 960 - 970 ΚΕΠ. Από εκεί και μετά η Τοπική Αυτοδιοίκηση αν θέλει μπορεί να βάλει επιπλέον διαδικασίες κλπ. Εμείς θα δούμε την ποιοτική λειτουργία και την ολοκλήρωση της σε σχέση με την εσωτερική διάρθρωσή της Δημόσιας Διοίκησης, για να μην αντιμετωπίζουν προβλήματα και να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες του εκσυγχρονισμού του κράτους. Μάλιστα πρέπει να πω ότι ορισμένοι Δήμοι και ο Δήμος της Αθήνας που έχει την δυνατότητα να μπει στο παιχνίδι της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ήδη πειραματίζεται πάνω σε μορφές που έχουν σχέση με την ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση των πολιτών. Εμείς θέλουμε και τις πιο σύνθετες πράξεις που θα έχει ο πολίτης με το κράτος, όλες αν είναι δυνατόν μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια να γίνουν στο ΚΕΠ».

Σε ότι αφορά το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», είπε ότι έχουν εγγραφεί τα σχετικά κονδύλια και ότι το χρηματοδοτικό σχήμα, το οποίο η κυβέρνηση θέλει να το αυξήσει, έχει εγγυημένους πόρους και δεν τίθεται θέμα διακοπής του.

Για τη συγκρότηση της Δημοτικής Αστυνομίας έχουν εξασφαλιστεί πόροι μέχρι και την έναρξη της λειτουργίας των αστυνομικών τμημάτων. Η οριστική μορφή που θα πάρει αυτή η αρμοδιότητα της Αυτοδιοίκησης είναι προς συζήτηση.

Για τους σχολικούς φύλακες το θέμα θα λυθεί πριν τις βουλευτικές εκλογές και με βάση τις δεσμεύσεις του στο έκτακτο συνέδριο του Αυγούστου.

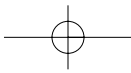
ΕΠΤΑ

Σε ότι αφορά το Ειδικό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο υπουργός είπε:

«Είχα θέσει ως προτεραιότητα δυο πράγματα. Το πρώτο είναι ότι θα πρέπει να ανοίξει μέχρι το τέλος του χρόνου η διαδικασία του επόμενου 50% και ήδη έχετε στα χέρια σας τη σχετική εγκύκλιο για τους προσανατολισμούς, τους στόχους και την προετοιμασία που πρέπει να κάνετε για να εντάξετε καινούργια έργα.

Το δεύτερο που είχα πει, είναι ότι μέσα στα πλαίσια του 50% όποιοι Δήμοι δεν έχουν εξοφλήσει τα σχετικά προγράμματα, η προτεραιότητα που θα μπει για αυτούς στο δεύτερο 50% είναι να εξοφλήσουν πρώτα αυτά τα προγράμματα και μετά θα αρχίσει η διαδικασία για καινούργια έργα. Αυτή η δέσμευση υπάρχει και στην εγκύκλιο. Είναι σαφής και προχωράμε με αυτόν τον τρόπο».

Ωστόσο ο υπουργός διευκρίνισε σαφώς ότι δεν μπορεί να υπάρξει καμία εγγύηση ότι θα ενταχθούν στο επόμενο 50% έργα απλόχερα. Όμως το άνοιγμα του δεύτερου 50% θα γίνει με δια-

σφαλισμένους πόρους και τα πρώτα έργα θα ε-
νταχθούν τους επόμενους μήνες.

Καταλογισμοί

Για το θέμα των καταλογισμών ο υπουργός ε-
πανέλαβε τη θέση του στο έκτακτο συνέδριο
του Αυγούστου, η οποία συνοψίζεται στα εξής:
Πρώτον για να υπάρξει ρύθμιση πρέπει να
συμφωνήσουν τα κόμματα, όπως και συνέβη.
Και δεύτερον, δεν μπορεί να αφορά ποινικά
κολάσιμες πράξεις.

«Για αυτές, τόνισε, που είναι ποινικά κολάσι-
μες και έχουν γίνει καταλογισμοί, δεν μπορεί
καμιά κυβέρνηση να αναλάβει την ευθύνη. Αν
υπάρχουν εγκλήματα, αν υπάρχουν διαδικασί-
ες που έχουν σχέση με πραγματικά ποινικά δε-
δομένα δεν μπορεί να τις καλύψει».

Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

Καταρχήν ο υπουργός παραδέχτηκε ότι ήταν
λάθος του να πιστεύει ότι μπορεί να κλείσει το
θέμα του Κώδικα χωρίς να προηγηθεί ουσια-
στική συζήτηση με την ίδια την Αυτοδιοίκηση.
«Πραγματικά η ΚΕΔΚΕ, η Αυτοδιοίκηση
συμμετείχε αποφασιστικά, ουσιαστικά, ετοι-
μοδομητικά και γόνιμα σε όλη αυτήν τη διαδι-
κασία, με αποτέλεσμα να έχουμε την ευρύτερη
δυνατή συναίνεση. Δεν σημαίνει ότι πρέπει να
συμφωνήσουμε στα εκατοντάδες άρθρα του
Κώδικα. Όμως έχουμε την ευρύτερη δυνατή
συναίνεση».

Αναφερόμενος στη φιλοσοφία που διαπνέει το
σχέδιο του Κώδικα, είπε πως το ζητούμενο ή-
ταν «να ισχυροποιηθούν οι δήμοι ώστε να α-
σκοούν αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες τους
στα πλαίσια της αποκεντρωμένης σύγχρονης
δημοκρατικής Πολιτείας. Στην περίπτωση που
το μέγεθος ή τα οικονομικά δεδομένα δεν επι-
τρέπουν την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιο-
τήτων, τότε αυτές οι αρμοδιότητες θα ασκού-
νται από την δομή της Συμπολιτείας, εφόσον
βέβαια οι Δήμοι και οι Κοινότητες το αποφα-
σίσουν, αποδεχόμενοι τα ισχυρά κίνητρα που
θα προσδιοριστούν μετά την ψήφιση του νέου
Κώδικα».

Το δεύτερο, που σημείωσε ο υπουργός Εσωτε-
ρικών είναι ότι υπάρχει μια σαφής οριοθέτηση
των αρμοδιοτήτων καθώς και ότι εξειδικεύει
την αρχή της επικουρικότητας στα επίπεδα ά-
σκησης της αρμοδιότητας ανάμεσα στο Δήμο,
στη Συμπολιτεία, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκη-
ση, στην κρατική διοίκηση.

Για το θέμα του προγραμματισμού είπε ότι γί-
νεται απολύτως πράξη η αρχική δέσμευση για

τα τετραετή επιχειρησιακά προγράμματα, την
εξειδίκευσή τους κάθε χρόνο, τη σαφή διαφο-
ρά ανάμεσα στο τοπικό πρόγραμμα ανάπτυ-
ξης, τα λειτουργικά και τα άλλα, το πρόγραμ-
μα λειτουργίας του Δήμου, ενώ για το ΕΠΤΑ
προβλέπεται να είναι μόνιμο και οργανικό
στοιχείο στην λειτουργία των Δήμων.

Σε ότι αφορά την κριτική που ασκείται ότι εκ-
χωρούνται αρμοδιότητες της Αυτοδιοίκησης
στον ιδιωτικό τομέα διευκρίνισε ότι της δίνε-
ται η δυνατότητα να συμπράττει με τον ιδιωτι-
κό τομέα για την παροχή υπηρεσιών στους πο-
λίτες, να αναθέτει σε φυσικά ή νομικά πρόσω-
πα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου την εκτέλεση
έργων ή την παροχή υπηρεσιών με παραχώρη-
ση του δικαιώματος εκμετάλλευσης ή καταβο-
λή αμοιβής, να εκμισθώνει επί μακρόν δημοτι-
κά ακίνητα με την υποχρέωση να ανακαινι-
σθούν και να ανακατασκευαστούν από τον μι-
σθωτή, να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτι-
κής μίσθωσης για την απόκτηση κινήτων ή α-
κινήτων και να χρησιμοποιεί και τις διαδικασί-
ες του Leasing.

«Δεν πρέπει να τη φοβηθείτε αυτή την εξέλιξη,
είναι μια εξέλιξη ουσίας που βάζει την Αυτο-
διοίκηση στο ευρύτερο παιχνίδι της τοπικής α-
νάπτυξης. Δεν είναι ο φτωχός συγγενής και με
αυτό τον τρόπο μπορεί να συντονίζει και πα-
ραγωγικές διαδικασίες και τους τοπικούς φο-
ρείς και τα πάντα».

Για την εσωδημοτική λειτουργία είπε ότι προ-
βλέπεται εισαγωγή στοιχείων της κοινοβου-
λευτικής διαδικασίας, ενισχύεται ο ρόλος του
Δημοτικού Συμβουλίου, δίνεται η δυνατότητα
πρόσβασης των Δημοτικών Συμβούλων σε ό-
λα τα δεδομένα, θεσμοθετούνται οι παρατά-
ξεις, αλλάζει ο τρόπος λειτουργίας της Δημαρ-
χιακής Επιτροπής, αυξάνει ο αριθμός των α-
ντιδημάρχων, και άλλα, έτσι ώστε, ο Δήμος να
γίνει αντεξούσιος και να λειτουργεί καλύτερα.
Αναφερόμενος ο κ. Σκανδαλίδης στον υποχρε-
ωτικό έλεγχο υπενθύμισε ότι ήδη έχει θεσμο-
θετηθεί η ενίσχυση του Ελεγκτικού Συνεδρί-
ου, ενώ υπάρχουν και οι σχετικές διατάξεις
στο Κώδικα που αναφέρονται ξεχωριστά στα
θέματα προϋπολογισμού, απολογισμού, ισολο-
γισμού, στα θέματα της Ταμειακής Υπηρεσίας,
του ελέγχου των λογαριασμών των ΟΤΑ, της
περιουσίας των ΟΤΑ, «πάντα σε μια κατεύ-
θυνση: να γίνεται έλεγχος επί της ουσίας και ό-
χι από το πόσα μολύβια και χαρτιά παίρνει έ-
νας Δήμαρχος και ψάχνουμε να βρούμε πού
πήγαν τα κονδύλια αυτά».

«Σε αυτό βοηθάει και ο προγραμματισμός, τα
διαφορετικά τμήματα του προγράμματος, άλ-
λα τα λειτουργικά, άλλο το πρόγραμμα ανά-

πτυξης κ.λπ. Έτσι ώστε να υπάρχει μια τέτοια
σαφήνεια που θα βγει πάνω από την Αυτοδιοί-
κηση όλη αυτή η περιρρέουσα ατμόσφαιρα, η
οποία είναι απαράδεκτη, ότι όλη η Αυτοδιοί-
κηση είναι μια κακοδιαχείριση και να αναδεί-
ξει η ίδια η Αυτοδιοίκηση τον εκσυγχρονισμό
του κράτους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορέ-
σει να τραβήξει, να παρασύρει ουσιαστικά και
την υπόλοιπη δημόσια διοίκηση προς αυτή τη
κατεύθυνση και όχι να είναι ουραγός της δη-
μόσιας διοίκησης στη διαχείριση».

Για το θέμα των δημοτικών επιχειρήσεων, ση-
μείωσε ότι προβλέπονται τα μεταβατικά στά-
δια με βάση τα οποία θα μπορούν να λειτουρ-
γούν σε ένα καινούργιο πλαίσιο, το οποίο ο-
ριοθετείται.

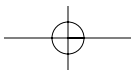
Για τη Συμπολιτεία ο υπουργός τόνισε ότι θα
πρέπει να οριοθετηθεί σε συνεργασία με τις
ΤΕΔΚ, με τη ΚΕΔΚΕ με ουσιαστικά χωροτα-
ξικά και αναπτυξιακά κριτήρια.

«Θα πρέπει επίσης να προβλέπεται στον Κώδι-
κα η λειτουργία των προγραμματικών συμβά-
σεων ιδιωτικού δικαίου, που είναι μια λειτουρ-
γία ευέλικτη, να μπορεί, αντί να πηγαίνουμε σε
βαριά σχήματα διαδημοτικών συνεργασιών,
να πηγαίνουμε και σε σχήματα συνεργασιών
για την άσκηση μιας αρμοδιότητας, μιας υπη-
ρεσίας ή για τη κατασκευή ενός έργου ή ενός
τομέα έργων. Άρα ανοίγουμε αυτό το μεγάλο
μέτωπο των διαδημοτικών συνεργασιών».

Και καταλήγοντας ο υπουργός για το θέμα του
Κώδικα είπε: «Εγώ πιστεύω ότι από 1/1/2004
η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα έχει ένα σύγχρονο
Κώδικα, ένα Κώδικα που αλλάζει άρδην τη
λειτουργία των Δήμων. Ο καθένας μπορεί να
θεωρήσει κάποιες διαφορετικές τομές, ίσως
πιο χρήσιμες, που εμείς τις θεωρήσαμε υποδε-
έστερες ή να διατηρήσουμε κάποιες αντιπαρα-
θέσεις και αντιθέσεις. Ωστόσο πρέπει να σας
πω ότι είναι μια προσπάθεια που έγινε με βά-
σανο, που πήγε βήμα-βήμα από το νι και το
σίγμα και αξίζουν πραγματικά συγχαρητήρια
σε όσους δούλεψαν και στη Κεντρική Ένωση
Δήμων και Κοινοτήτων που συνέβαλε αποφα-
σιστικά σε ένα προοδευτικό θεσμικό πλαίσιο
που θα ψηφίσει η Βουλή των Ελλήνων».

Περιφερειακή συγκρότηση της χώρας

Για το θέμα της περιφερειακής συγκρότησης
της χώρας, υπογράμμισε την ανάγκη να υπάρ-
ξουν λιγότερες, μεγαλύτερες και ισχυρότερες
περιφέρειες και κατέθεσε έξι συγκεκριμένες
θέσεις, οι οποίες κινούνται πάνω στο τρίπτυχο
περιφερειακή ανασυγκρότηση, αποκέντρωση

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ● ● ● ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

διακυβέρνησης, νέο αυτοδιοικητικό συμβόλαιο.

Πρώτον, η Περιφέρεια πρέπει να γίνει ολοκληρωμένη αναπτυξιακή οντότητα. Όλες οι χώρες της Ευρώπης, όποια παράδοση και να έχουν στην περιφερειακή τους συγκρότηση και τους βαθμούς Αυτοδιοίκησης, οδηγούνται στις Περιφέρειες που λίγο ως πολύ ομογενοποιούνται τώρα από άποψη πληθυσμών, μεγέθους κ.λπ., σε διάφορα επίπεδα, ανάλογα με τη χώρα βέβαια. Άρα λοιπόν, για να γίνει η Περιφέρεια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή οντότητα, παραγωγική, οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική, πρέπει το βάρος του σχεδιασμού και της περιφερειακής ανάπτυξης να το αναλάβουν λιγότερες, ισχυρότερες και μεγαλύτερες Περιφέρειες. Ποιο είναι το κριτήριο; Υπάρχουν επιστημονικοί όροι: Το απαιτούμενο άρτιο φυσικό μέγεθος, οι αναπτυξιακές και ανταγωνιστικές δυνατότητες σε σχέση με τις Περιφέρειες της Ευρώπης, το αναγκαίο εύρος των συντελεστών παραγωγής σε ανθρώπινο δυναμικό, υποδομή, υπηρεσίες και το πληθυσμιακό μέγεθος που διασφαλίζει ομοιογένεια στην αναπτυξιακή πολιτική και την ευρωπαϊκή σύγκλιση. Αυτά λοιπόν πρέπει να τα συζητήσουμε. Η κυβέρνηση, τα κόμματα, οι φορείς της Αυτοδιοίκησης, για να φτάσουμε σε μια απόφαση. Το χρονοδιάγραμμα είναι πολύ σαφές. Το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ξεκινά την 1η Ιανουαρίου του 2006, τυπικά. Έχουμε δυνατότητα με βάση τον κανονισμό να προτείνουμε στο δεύτερο εξάμηνο ενός χρόνου την νέα περιφερειακή συγκρότηση, η οποία εφαρμόζεται από την αρχή του μεθεπόμενου χρόνου. Αν εμείς λοιπόν μέχρι το καλοκαίρι αποφασίσουμε ποιες είναι οι Περιφέρειες, το φθινόπωρο ή με-

τά το καλοκαίρι το ανακοινώνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από 1/1/2006 το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα έχει σχεδιαστεί στη βάση των νέων Περιφερειών.

Δεν υποκρύπτει τίποτα, δεν βάζει καμιά μικροπολιτική σκοπιμότητα. Όλοι αναγνωρίζουν την ανάγκη της περιφερειακής αναδιάρθρωσης. Δεν έχουμε χρόνο να το μεταθέτουμε, για μετά τις εκλογές, για τον μεθεπόμενο χρόνο. Τώρα που ολοκληρώνεται το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης πρέπει να προετοιμαστούμε για το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και πρέπει να γίνει έτσι. Αυτή είναι η πρώτη θέση.

Δεύτερη θέση. Στο επίπεδο της διοίκησης ή της ανάπτυξης ή της Αυτοδιοίκησης, τα επίπεδα του εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού εμφανίζουν μια αναντιστοιχία και ένα πολυκερματισμό. Το ξέρετε, τι σημαίνει νησί, τι σημαίνει Δήμος, τι Συμπολιτεία ή Σύνδεσμος, τι σημαίνει Επαρχείο, τι σημαίνει Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τι σημαίνει περιφερειακή οντότητα. Με βάση το μέγεθος της χώρας η απλοποίηση των επιπέδων σημαίνει τρία επίπεδα. Τοπικό, περιφερειακό, εθνικό. Αυτά είναι. Θα πρέπει λοιπόν να αποκατασταθεί η πλήρης αναπτυξιακή, διοικητική, αυτοδιοικητική αντιστοιχία σε αυτά τα τρία επίπεδα. Αυτό είναι μια λογική θέση, δεν μπορεί να πει ο άλλος εύκολα ότι δεν την αποδέχεται.

Τι σημαίνει αυτό; Τοπικό επίπεδο: σημαίνει ότι αυτή η θέση, αν μιλήσουμε θεσμικά τώρα πώς συγκροτείται, θα πρέπει να πάμε σε ένα δίπολο: ανάπτυξη στην ευρύτερη δυνατή περιοχή και διοίκηση όσο γίνεται εγγύτερα στο πολίτη. Το δίπολο λοιπόν Δήμος-Συμπολιτεία, όπως το περιέγραψα, είναι το αντίστοιχο δίπολο στο επίπεδο του Α' βαθμού Αυτοδιοίκησης. Αν θέ-

λετε τη γνώμη μου και αν τα κόμματα συμφωνούσαν όλα και δεν παίζαμε προεκλογικά, ακόμα και ένας «Καποδίστριας» δεν πρέπει να είναι έξω από τον ορίζοντά μας. Αυτό όμως είναι άλλο πράγμα, εγώ δεν θέλω να βιάσω τις τοπικές κοινωνίες. Όμως το δίπολο Δήμος - όπως είναι οι σημερινοί Δήμοι ακριβώς, χωρίς αλλαγές, χωρίς τίποτα - και η Συμπολιτεία όπως τη προσδιορίσαμε ως υποχρεωτική εν δυνάμει διαδημοτική συνεργασία, μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτό το επίπεδο, στο τοπικό επίπεδο, όπου πάμε στη Συμπολιτεία για να έχει και την αρμοδιότητα της ανάπτυξης και όχι μόνο της εξυπηρέτησης των πολιτών η Αυτοδιοίκηση του Α' βαθμού.

Στο περιφερειακό επίπεδο. Ανάπτυξη στη Περιφέρεια και Διοίκηση στο Νομό. Αυτή είναι η αποκέντρωση, το δίπολο ανάπτυξης, το ευρύτερο δυνατό επίπεδο και διοίκησης όσο γίνεται εγγύτερα στο πολίτη. Άρα η περιφερειακή κρατική διοίκηση από τη μια πρέπει να πάρει ένα μεγάλο κομμάτι του συγκεντρωτικού, αυταρχικού κ.λπ. κράτους που αναγκάζει μια κυβέρνηση να ασχολείται όλη την ημέρα με το πώς θα διευθύνει διοικητικές υποθέσεις, αντί να σχεδιάζει την ανάπτυξη, να προχωράει και λοιπά. Άρα αποκέντρωση της διακυβέρνησης σημαίνει περιφερειακή κρατική Διοίκηση αποκεντρωμένη. Άρα δεν θέλει η κυβέρνηση να πει: «εγώ αναβαθμίζοντας τη κυβερνητική εκπροσώπηση στη Περιφέρεια, το κάνω για να αποδυναμώσω την Αυτοδιοίκηση.» Για όνομα του Θεού! Είναι για να ενταχθούν όλοι οι περιφερειακοί κρατικοί μηχανισμοί, όσοι έχουν μείνει, που είναι αρκετοί και είναι ισχυροί, να ενταχθούν σε μια αποκεντρωμένη διακυβέρνηση.

Από την άλλη μεριά, Αυτοδιοίκηση η οποία κάνει σύζευξη του Νομού και της Περιφέρειας, διότι αναπτυξιακά πρέπει να εκφραστεί στη Περιφέρεια. Τώρα εκεί υπάρχουν διχογνωμίες, αν πρέπει να είναι Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, αν θα είναι μετεξέλιξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Ωστόσο το σχήμα είναι μονόδρομος, η ανάπτυξη για το Β' βαθμό πρέπει να πάει στη Περιφέρεια, τελείωσε. Η διοίκηση πρέπει να μείνει στο Νομό. Δεν θα καταστρέψεις 150-170 χρόνια μια δομή αποκέντρωσης του κράτους ξαφνικά να τη σπάσεις και να τη πας σε άλλες περιοχές. Άρα δεν μπαίνουν σε αμφισβήτηση τα διοικητικά όρια των Νομών.

Θέλουμε λοιπόν μια πραγματική και ουσιαστική αναβάθμιση και της Αυτοδιοίκησης στο επίπεδο της Περιφέρειας και ταυτόχρονα της αποκέντρωσης της διακυβέρνησης στο επίπεδο

δο της Περιφέρειας, για να μπορούμε να μιλάμε και για επιτελική κυβέρνηση και για επιτελικό κράτος στο κέντρο. Όπως και στο εθνικό επίπεδο ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, το Εθνικό Κοινοβούλιο, η κυβέρνηση, τα κόμματα, το πολυκομματικό σύστημα είναι αυτό.

Άρα λοιπόν - και εδώ είναι το τρίτο σημείο - συνδέεται η αποκέντρωση της διακυβέρνησης με την αναβάθμιση της κυβερνητικής εκπροσώπησης, με μια σαφή δέσμευση, ότι οι σημερινές υπηρεσίες των 13 Περιφερειών είναι αποκεντρωμένες υπηρεσίες της περιφερειακής κρατικής διοίκησης και ολοκληρώνονται στις καινούργιες αρμοδιότητες, π.χ. μετανάστευση, πολιτική προστασία και λοιπά.

Τέταρτον, η μετεξέλιξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης επιβάλλεται και από το συνταγματικό πλαίσιο. Δεν μπορούμε να παίζουμε τη κολοκυθιά, δυο βαθμοί είναι. Έτσι λέει το Σύνταγμα. Δεν μπορούμε από το παράθυρο να φέρουμε έναν τρίτο, γιατί θέλουμε να τα έχουμε καλά και με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή να τα έχουμε καλά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Άρα λοιπόν, επειδή αυτά είναι φως φανάρι ότι έτσι είναι, κάτσαμε να συζητήσουμε τι είναι το καλύτερο να γίνει για τη χώρα. Άρα εκεί λοιπόν πρέπει να πάμε. Ποια είναι όμως η βασική προϋπόθεση;

Ότι οριοθετούνται αυστηρά οι αρμοδιότητες σε σχέση με την περιφερειακή κρατική διοίκηση, της Αυτοδιοίκησης, για να μην έλθει κατέλο κανένας πάνω της, και δεύτερο, πρέπει να δούμε πως αναπτύσσονται οι ειδικές μορφές δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης στα πλαίσια των Μητροπολιτικών Κέντρων.

Για τα Μητροπολιτικά Κέντρα

Μέχρι πριν λίγες δεκαετίες Μητροπολιτικά Κέντρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν οι δομημένες πόλεις, τα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτή η αντίληψη έχει πεθάνει.

Ας πάρουμε το λεκανοπέδιο της Αττικής ή την Θεσσαλονίκη. Η ανάπτυξη τους τα τελευταία χρόνια οδηγεί την Αττική να πηγαίνει έξω, να φεύγει, να πηγαίνει προς όλη την περιφέρεια της Αττικής, προς όλο το Νομό. Θα έλεγε κανείς, κάτω από έναν ορίζοντα πολύ μακρινό και για την Θεσσαλονίκη, ότι βγαίνει έξω από τα όρια του Νομού Θεσσαλονίκης ή του Νομού Αττικής το ολοκληρωμένο παραγωγικό σύμπλεγμα.

Δεν μπορείς λοιπόν αναπτυξιακά το Μητροπολιτικό Κέντρο να το οργανώσεις στο επίπεδο της πόλης, θα το οργανώσεις στο επίπεδο της

Περιφέρειας. Άρα η κυβέρνηση λέει δυο μητροπολιτικές περιοχές, ο Νομός Αττικής και ο Νομός Θεσσαλονίκης. Εκεί δεν αρκεί ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος που λέει ο Πρόεδρος της ΚΕΔ-ΚΕ. Εγώ δεν θα διαφωνήσω με τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο σκοπού ή σκοπών ή οργάνωσης μητροπολιτικών λειτουργιών της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης που να έχει επικεφαλής τον Δήμαρχο Αθηναίων και τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης, γιατί πρέπει να οργανωθούν μητροπολιτικά οι λειτουργίες της πόλης, των πόλεων, της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης. Θέλω όμως να δείτε ότι χρειάζεται Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση σε ευρύτερο επίπεδο.

Άρα εκεί δεν θα έχουμε μια δευτεροβάθμια κλασική Αυτοδιοίκηση. Θα έχουμε μια Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση, δευτεροβάθμια, η οποία θα ασχολείται περίπου με τις αρμοδιότητες της Αυτοδιοίκησης στη Περιφέρεια, όμως με αίρεση, για αυτό λέγεται και μητροπολιτική, ότι εδώ η διασύνδεση φορέων στα θέματα που πρέπει να αναλάβουν το σχεδιασμό μεταφορών κ.λπ. μπαίνουν Ανώνυμες Εταιρείες, μπαίνουν κοινοπραξίες, μπαίνει ένα κράτος που διαπλέκεται, άρα θα πρέπει να δούμε τις ειδικές μορφές και να κατανείμουμε τις αρμοδιότητες ξεχωριστά για την Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση.

Η δέσμευση η δική μου, η δική μας, είναι ότι οι μητροπολιτικές περιοχές που θα οργανωθούν θα είναι ο Νομός Θεσσαλονίκης και ο Νομός Αττικής, στα όρια δηλαδή των δυο Νομών και θα πάει ένα απλό σχήμα ανάμεσα στον πρώτο και στον δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης. Άρα λοιπόν έχουμε και αυτή τη δέσμευση.

Κατανομή αρμοδιοτήτων

Τέλος, πρέπει να μιλήσουμε για τη νέα κατανομή των αρμοδιοτήτων στη βάση της ενότητας και της επικουρικότητας των δομών του σύγχρονου κράτους που πρέπει να οριοθετηθεί με σαφήνεια και πληρότητα στο περιεχόμενο την έκταση και του εύρους τους.

Πρώτο λοιπόν θέμα: επανακαθορισμός και αποσαφηνισμός των κρατικών και αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων, πλήρης.

Δεύτερο θέμα: η αρμοδιότητα ως το πλησιέστερο στο πολίτη επίπεδο, με την προϋπόθεση ότι σε κάθε επίπεδο ανατίθενται αρμοδιότητες που μπορούν να ασκηθούν.

Οι αναπτυξιακές αρμοδιότητες είναι επικουρικές, οι κρατικού τύπου αρμοδιότητες, που αποκεντρώνονται και τις αναθέτει το κράτος στην Αυτοδιοίκηση είναι υποχρεωτικές και εδώ θα προβλεφθούν και κυρώσεις.

Τρίτο, η τοπική υπόθεση ανήκει κατά τεκμήριο στους Δήμους, άρα όσο γίνεται μεγαλύτερη αποκέντρωση.

Οικονομικά Τ.Α.

Τέταρτο, η εφαρμογή της συνταγματικής αρχής για τους πόρους. Είπατε πολλοί για φορολογική μεταρρύθμιση. Εγώ την άλλη φορά τόλμησα να πω μια κουβέντα και νομίζατε ότι πήγαινα να αλλάξω τον 1828. Δεν είναι αυτό το θέμα μας, είναι ότι πρέπει να δούμε ξανά από την αρχή στη βάση των αρμοδιοτήτων και της κοστολόγησής τους, τα οικονομικά των Α' και Β' βαθμού.

Όχι μόνο για να σταματήσει η διελκυστίνδα να διεκδικείτε εσείς και εμείς να σας δίνουμε λιγότερα από αυτά που διεκδικείτε, αλλά για να μπορείτε να προγραμματίσετε σε τετραετία και σε κάθε χρόνο να εξειδικεύετε, να έχετε ήσυχο το κεφάλι σας ότι αυτοί είναι οι πόροι και προχωρούν με αυτό τον τρόπο, έχουμε το προϋπολογισμό μας και κάνουμε τη δουλειά μας.

Εγώ λέω στην αρχή να πάμε σε μια διαδικασία οριοθέτησης των πόρων, έτσι ώστε να είναι πάντα υπέρ της Αυτοδιοίκησης, δηλαδή ανακατανομή υπέρ της Αυτοδιοίκησης σε κάθε περίπτωση.

Αλλά για να μπορούμε και εμείς να ελέγξουμε - το κράτος εννοώ να ελέγξει, ο ενιαίος έλεγχος πια που έχει γίνει αποδεκτός από όλους σας, πρέπει να γίνεται στα πλαίσια του ενιαίου διοικητικού συστήματος της χώρας. ■

N. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Ο ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ δε φέρνει καμία νέα τομή

Δεν μπορεί στην Ελλάδα να επιτευχθεί ουσιαστική ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη αν αυτή γίνεται από το κέντρο προς την Περιφέρεια τόνισε στην ομιλία της στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ η δήμαρχος Αθηναίων Ντόρα Μπακογιάννη. «Εάν στην Ελλάδα δεν πάρουμε την απόφαση να εμπιστευτούμε τις τοπικές κοινωνίες, εάν στην Ελλάδα δεν αποφασίσουμε ότι η περιφερεια-

κή ανάπτυξη δεν μπορεί να γίνει ουσιαστική ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, ότι δε μπορεί να γίνει από το κέντρο προς τη Περιφέρεια, αλλά πρέπει να γίνει από την ίδια τη Περιφέρεια, δεν έχουμε και δεν μπορούμε να πετύχουμε το στόχο μας». Ενώ αναφερόμενη στα προβλήματα γραφειοκρατίας που αντιμετωπίζουν σήμερα οι αιρετοί σημείωσε:

«Πιστεύω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ουσιαστικά πέρα και πάνω από οποιοσδήποτε κομματικούς διαχωρισμούς, σε αυτό θέμα συμφωνεί και γνωρίζει πολύ καλά τα μεγάλα προβλήματα, τις δεσμεύσεις, τις δουλειές τις οποίες το σύστημα της επιβάλλει σήμερα. Πόσοι δεν έχουν νοιώσει ότι είναι όμηροι, ότι έχουν τα χέρια τους δεμένα. Ότι θα μπορούσαν να είχαν κάνει πολύ περισσότερα πράγματα στη πόλη τους, στη κομπόλη τους, στο χωριό τους, εάν είχαν μεγαλύτερες δυνατότητες και ταχύτερη λήψη στις αποφάσεις».

Κατηγορηματικά αντίθετη ήταν η κ Μπακογιάννη τόσο με το περιεχόμενο όσο και με τη χρονική στιγμή που συζητείται ο Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, σημειώνοντας ότι δεν κάνει καμία τομή και δηλώνοντας μάλιστα ότι η παράταξή της δεν πρόκειται να τον ψηφίσει.

«Εγώ δεν σας κρύβω ότι απογοητεύτηκα πάρα πολύ. Δεν είμαι ξένη στην ελληνική πολιτική ζωή και δεν μου έκανε εντύπωση ότι έρχεται αλλαγή του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων τρεις μήνες ή τέσσερις μήνες πριν τις εκλογές. Όταν κανένας φέρνει αλλαγή του Κώδικα τέσσερις μήνες πριν τις εκλογές, υπάρχει πρόβλημα, διότι εκ των πραγμάτων πρώτον θα κρατήσει όλες τις δυνατές ισορροπίες.

Δεύτερον, δε θα κάνει καμία βεβαίως τομή. Τρίτον, δεν θα ταράξει καθόλου τα νερά και τέταρτον, θα προσπαθήσει να περάσει το μπαλάκι πράγματι στους ηρωικούς εδώ συναδέλφους της ΚΕΔΚΕ που προσπάθησαν να σώ-

σουν μερικά πράγματα».

«Είναι ένας Κώδικας, τον οποίο εγώ ειλικρινά δεν μπορώ να ψηφίσω και σας το λέω ευθέως. Δεν μπορώ να το ψηφίσω, διότι απλούστατα, δεν προσφέρει καμία από αυτές τις λύσεις που θα περίμενε σήμερα κανένας όταν μιλάμε για τη Τοπική Αυτοδιοίκηση του 2004.

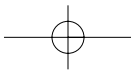
Έχουν περάσει 28 χρόνια από το προηγούμενο Κώδικα και ερχόμαστε με έναν νέο, ο οποίος ουσιαστικά απλώς προσαρμόζει στα απολύτως απαραίτητα. Είναι δυνατόν η Τοπική Αυτοδιοίκηση να δηλώσει ευχαριστημένη με αυτό; Είναι δυνατόν η Τοπική Αυτοδιοίκηση να πει ότι ναι, αποδεχόμαστε τη λογική αυτή; Κατά την άποψή μου δεν πρέπει να αποδεχτούμε τη λογική αυτή.

Αιρετός περιφερειάρχης με ουσιαστικές αρμοδιότητες

Αναφερόμενη η κ. Μπακογιάννη στο πως πρέπει να οργανωθεί η περιφερειακή αυτοδιοίκηση, υποστήριξε την άμεση εκλογή του περιφερειάρχη. «Εγώ πιστεύω ότι από την ώρα που θα προχωρήσουμε και θα επιμεινουμε σε ορισμένα πράγματα και δε θα λάβουμε υπόψη μας αναμφισβήτητες ισορροπίες και προβλήματα, που υπάρχουν πάντοτε και δεν είναι κανέναν δυνατόν να τα αγνοήσει, αν δεν πούμε δηλαδή τα πράγματα με το όνομά τους, και όταν λέμε με το όνομά τους εννοούμε ότι όλοι όσοι μίλησαν πριν, μίλησαν για αιρετό Περιφερειάρχη, όλοι. Είναι μια θέση της ΚΕΔΚΕ η οποία είναι πάγια.

Τι σημαίνει αιρετός Περιφερειάρχης;

Ο αιρετός Περιφερειάρχης σημαίνει ότι μεταφέρονται πραγματικά ουσιαστικά αρμοδιότητες σε έναν άνθρωπο, ο οποίος έχει τις ικανότητες, ελπίζω και δίνει λογαριασμό στη βάση της Περιφέρειάς του. Αυτό σημαίνει αιρετός Περιφερειάρχης και όχι «μαϊμού» αιρετός Περιφερειάρχης, όπως φαντάζομαι ότι το βλέπω να έρχεται τώρα. «Μαϊμού» εννοώ - και συγχωρήστε μου την έκφραση - απλώς ένα μίγμα το οποίο θα βγει από έμμεσες εκλογές και τα λοιπά. Ενώ ευθεία εκλογή από το λαό, αυτό εννοώ όταν λέω αιρετό Περιφερειάρχη. Ο λαός έχει δικαίωμα να συμμετέχει σε αυτές τις διαδικασίες. Αν απομακρύνθηκε ο λαός από τη πολιτική διαδικασία, είναι διότι εμείς φροντίσαμε να του δημιουργούμε συνεχώς φίλτρα

και στεγανά. Αυτός είναι ο λόγος». «Πρέπει λοιπόν, αν θέλουμε πραγματικά να έχουμε μια γνήσια δημοκρατία, να φέρουμε τη λήψη των αποφάσεων πιο κοντά στη κοινωνία. Αυτό είναι το όραμα που πρέπει να έχει αυτός ο τόπος, ένα όραμα για το οποίο μπορεί να έχουμε σιγανά βήματα, αργά βήματα, αλλά το οποίο πρέπει να έχουμε μπροστά μας. Μια Ελλάδα αυτοδιοικούμενη πραγματικά, μια Ελλάδα με περιφερειακή ανάπτυξη γνήσια, μια Ελλάδα που θα έχει πετύχει ακριβώς αυτή την ανάπτυξη για την οποία όλοι μιλάμε, αλλά τελικώς δεν ψάχνουμε να τη βρούμε και δεν τη βλέπουμε.

Τα οικονομικά και ο ευτελισμός της Τ.Α.

Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης σημειώσε:

«Εγώ εχθές άκουσα περίπου μια τοποθέτηση που έλεγε, σας δώσαμε αυτά, αλλά υπάρχουν ορισμένα προβλήματα, δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στα υπόλοιπα. Παίξαμε την «κολοκυθιά» αν ήταν 60 τα εκατομμύρια ευρώ ή 62 ή 52 τα εκατομμύρια ευρώ.

Αυτό είναι το θέμα μας τώρα;

Το θέμα για το οποίο ξεκινήσαμε και για το οποίο παλέψαμε, ήταν να βεβαιωθούμε ότι το θέμα των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα είναι λυμένο παγίως. Αυτών τουλάχιστον, που έχουμε μέχρι σήμερα. Αυτών που έχουν νομοθετηθεί, αυτών οι οποίοι παρακρατούνται κακώς, για να είμαι ευγενική και να μην πω το παρανόμως. Διότι πράγματι ποια είναι η αλήθεια; Άπαξ και χρειάζονται πόροι από την Τοπική Αυτοδιοίκηση προς το κράτος, η ταχύτητα με την οποία λαμβάνονται είναι αστραπιαία, διότι λαμβάνονται συνήθως στην πηγή. Είναι πολύ απλό. Εάν όμως το κράτος χρωστά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, αρχίζει η «κολοκυθιά». Θα μου δώσεις τόσα, θα σου δώσω τόσα. Από τα τέλη κυκλοφορίας θα πάρετε αυτά και όχι φέτος, θα πάρετε λιγότερα. Και αυτή η δουλειά γίνεται. Αυτό είναι ευτελισμός του θεσμού και όχι σεβασμός του. Δεν ανήκει στην κατηγορία όλων αυτών των μεγάλων, μεγάλωνων, τα οποία ακούγονται όλο τον τελευταίο καιρό, όπου περίπου σε επίπεδο πολιτικής ρητορείας η Τοπική Αυτοδιοίκηση παίζει έναν σημαίνοντα, βαρύνοντα και καθοριστικό ρόλο

στην ανάπτυξη της χώρας. Τίποτα από όλα αυτά δεν ισχύει.

Εγώ λοιπόν πιστεύω και θα επανέλθω σε αυτό το οποίο και την προηγούμενη φορά είχα πει. Πιστεύω ότι η ΚΕΔΚΕ πρέπει πρώτα από όλα να αναδείξει το ρόλο της Αυτοδιοίκησης ως εκφραστή του νέου μοντέλου ανάπτυξης της χώρας. Η ανάπτυξη είναι ένα μεγάλο στοιχείο και εκ των πραγμάτων συνδέεται με την εξέλιξη του θεσμού. Η αντιμετώπιση των μεγάλων ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών μπορεί να αντιμετωπιστεί με την αναβάθμιση του ρόλου των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Δήμοι ως φορέας εξουσίας αναμφισβήτητα βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη, πιο κοντά στο παραγωγικό δυναμικό. Γνωρίζουν καλύτερα από το καθένα τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες και πρέπει επιτέλους να το αναδείξουμε αποτελεσματικά. Πρέπει να αναδείξουμε τον ρόλο της Αυτοδιοίκησης στη προστασία του περιβάλλοντος. Δεν το έχουμε κάνει μέχρι τώρα και είναι πρωτίστη κατά την άποψή μου υποχρέωσή μας. Δεν μπορεί να αποφασίζουν άλλοι, άλλοι να πληρώνουν και άλλοι να παίρνουν τις αποφάσεις για τέτοια θέματα, τα οποία καίνε τους δημότες μας. Οφείλουμε και στο τομέα του περιβάλλοντος να κάνουμε άλματα. Τρίτον, η Αυτοδιοίκηση να αυτοδιοικήσει επιτέλους, και να αναδειχτεί ως πυλώνας στήριξης και της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής της χώρας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει πιο καλά αποτελέσματα στη μάχη της απασχόλησης σε ολόκληρη την Ευρώπη, από ότι βεβαίως της έχει επιτραπεί ο ρόλος στην Ελλάδα. Η Αυτοδιοίκηση έχει προτεραιότητα σε αυτό το τομέα και πρέπει να μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά. Να συμβάλουμε με τα προγράμματα και τις προτάσεις μας και να βρεθούμε πιο μπροστά από όλους εκείνους, οι οποίοι στη φάση αυτή για τους λόγους της πολιτικής συγκυρίας - και ας μην αρέσει αυτό - δεν τολμούν να αγγίζουν τα ουσιαστικά προβλήματα.

Το δάκτυλο επί τον τύπο των ήλων

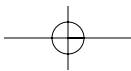
Εμείς είμαστε θεσμικό Όργανο, εμείς δεν έχουμε εκλογές. Μακριά από τα όποια κομματικά μας καπέλα. Πρέπει να προτείνουμε πράγματα τα οποία να είναι πολύ πιο προχωρημένα. Βρισκόμαστε μπροστά σε μια πραγματικότητα, την οποία δεν μπορούμε να την εξωραϊ-

σουμε χωρίς να πληρώσουμε ένα πολύ μεγάλο κόστος εις βάρος των δημοτών μας. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κανένας ο οποίος να αμφισβητεί ότι χρειάζεται σχέδιο διοικητικής ανασύνταξης των μεγάλων αστικών περιοχών, με στόχο να σταματήσει αυτή η απίστευτη σύγχυση αρμοδιοτήτων μεταξύ Δήμων, Νομαρχίας, Περιφέρειας, Οργανισμών, Υπουργείων. Δεν νομίζω να υπάρχει κανείς, ο οποίος να πιστεύει ότι μπορεί να προχωρήσουμε με όλο αυτό το πλέγμα αρμοδιοτήτων, το οποίο είναι πάνω στο κεφάλι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Έχουμε υποχρέωση λοιπόν να βάλουμε το δάκτυλο επί τον τύπο των ήλων. Έχουμε υποχρέωση να βγούμε μπροστά και να εκφράσουμε τους δικούς μας δημότες γνήσια. Η άποψη η προσωπική μου είναι ότι η σημερινή κυβέρνηση είναι παντελώς αδύνατο να κάνει το παραμικρό προς αυτή τη κατεύθυνση. Αν ήταν στην αρχή της τετραετίας της, πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε μια κουβέντα, η οποία να είχε ουσία και να είναι αποτελεσματική.

Σήμερα πλέον με τη κατάσταση που υπάρχει, που δεν χρειάζεται να σας τη περιγράψω γιατί θα κατηγορηθώ για αντιπολιτευτικό τόνο, είναι βέβαιο ότι αυτή η κυβέρνηση δεν μπορεί να κάνει τίποτα παραπάνω απολύτως. Είναι κολλημένη στο τοίχο. Η μόνη της δυνατότητα είναι να πει ότι έκανε μεγάλο θεσμικό άλμα ψηφίζοντας αυτό το Κώδικα. Έναν Κώδικα που πάντως αυτή τη στιγμή εμάς δεν μας εκπροσωπεί. Δεν πιστεύω επίσης ότι υπάρχει περίπτωση να προχωρήσει ουσιαστικά σε επίλυση των οικονομικών προβλημάτων. Δεν πιστεύω δηλαδή ότι έχει τη δυνατότητα να πλησιάσει και να υποστηρίξει αποτελεσματικά τους Καποδιστριακούς Δήμους, τα προβλήματα που έχουν, τους μικρούς και μεγάλους Δήμους.

Εγώ σας είπα ότι η παράταξή μου δεν θα ψηφίσει τον σημερινό Κώδικα, χωρίς αυτό να δεσμεύει κανέναν από τους παριστάμενους δημάρχους. Εμείς δεν θα τον ψηφίσουμε, δεν πιστεύουμε ότι μπορούμε συνειδητά να πούμε ότι αυτός ο Κώδικας είναι επαρκής για τις ανάγκες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σήμερα. Πιστεύουμε ακλόνητα ότι πρέπει να μείνουμε, όπως ήμασταν ενωμένοι τον Αύγουστο, να μείνουμε ενωμένοι και τώρα στα θέματα τα οικονομικά. Θα είναι μέγα λάθος, εάν το Συνέδριο διασπαστεί για λόγους κομματικούς στα θέματα τα οικονομικά». ■

Ν. ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ, εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ

Συμφωνία τώρα για β' βαθμό και φορολογική μεταρρύθμιση

Για αλλαγή του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου έκανε λόγο ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Δ. Σαλαγιάννης μιλώντας στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ.

«Κατά την άποψή μας, είτε, είναι επίκαιρο, είναι αναγκαίο ένα μεγάλο και γενναίο βήμα στο χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Αν αυτό δεν αλλάξει σε κάθε Συνέδριο μια δεκαετία τώρα, και στην επόμενη δεκαετία, αξίζει να συζητάμε πάντα για το τι χρωστάει το κεντρικό κράτος και τι δε δίνει; Και να κουβεντιάζουμε πόσα πάνω, πόσα κάτω και σε πόσο καιρό; Μπορεί αυτό να συνεχιστεί; Αυτό μπορεί να βολεύει για ηρωικές προτροπές κατάληψης της Βουλής, αλλά δε λύνει όμως το πρόβλημα. Πιστεύω ότι η ταμπακέρα έχει δυο πράγματα μέσα. Το πρώτο είναι πως αρθρώνεται η Διοίκηση και η Αυτοδιοίκηση σε ένα σύγχρονο κράτος. Ποια είναι η σχέση μεταξύ Αυτοδιοίκησης και κράτους. Ποιο είναι δηλαδή το μοντέλο Αυτοδιοίκησης της χώρας, που είναι ο πρώτος πυλώνας. Και το δεύτερο είναι πως θα ανακαταμένονται οι πόροι της Πολιτείας στο κράτος και στην Αυτοδιοίκηση.

Θεωρώ ότι ήρθε η ώρα να κουβεντιάσουμε και να πάρουμε αποφάσεις και να δεσμευτούμε. Και αυτές είναι γενναίες αποφάσεις. Και ξέρετε γιατί; Διότι κάθε κίνηση στο χώρο αυτό διαταράσσει τις ισορροπίες εξουσίας και του πολιτικού συστήματος. Για αυτό και υπάρχουν ισχυρότατες αντιδράσεις και αντιδράσεις. Μπορούμε λοιπόν να πάμε σε αυτό και να συμφωνήσουμε;»

Ως πρώτο θέμα ο κ. Σαλαγιάννης έθεσε την ισχυροποίηση των δήμων, τη σημασία των συνδέσμων και της Κοινοπολιτείας.

Αναφερόμενος στο β' βαθμό Αυτοδιοίκησης το χαρακτήρισε κορυφαίο και ότι φανερώνει τη θέση κάθε πολιτικού χώρου για το ρόλο που επιφυλάσσει και ευαγγελίζεται για τη Αυτοδιοίκηση. Εμμέσως πλην σαφώς ο κ. Σαλαγιάννης άσκησε κριτική στις θέσεις της ΝΔ για τη δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση.

«Παραμένουμε, είτε, με τους Νομάρχες όπως είναι σήμερα μετά από μια οκταετή εμπειρία, ή αλλάζουμε το πεδίο του Β' βαθμού; Ο Β' βαθ-

μός είναι η Νομαρχία ή είναι η Περιφέρεια; Είναι μικρό θέμα; Όχι, είναι κορυφαίο θέμα στο πως βλέπει μια κυβέρνηση, μια παράταξη, να δομείται το κράτος και το πως βλέπει να αναπτύσσεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ένας ισχυρός Δήμος, θέλουμε να είναι ισχυροποιημένος περαιτέρω. Όπως θέλουμε και πρέπει να είναι και μια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ως Β' βαθμός. Επιτρέπουν ανάπτυξη και λειτουργίες περιφερειακής ανάπτυξης; Χωράνε; Τελειώσαμε; Βουλευτήκαμε; Και στην Περιφέρεια, με την ανάπτυξη; Ισχυρός Περιφερειάρχης, τοπικός που θα κουμαντάρει τους Νομάρχες στο Περιφερειακό συμβούλιο; Αυτή είναι η δομή που σκεφτόμαστε για τη χώρα και για το σύστημα Αυτοδιοίκησης της χώρας και αυτό σημαίνει αντίληψη Αυτοδιοίκησης;

Αν σε αυτό μας οδηγεί η αντίσταση και η λογική εξουσιαστών - γιατί αλλιώς διαλύεται το κράτος - είναι μια επανάληψη της ίδιας λογικής το 1994. Και τότε λέγαμε ότι αν έχουμε Νομάρχη εκλεγμένο θα διαλυθεί το κράτος. Είναι επανάληψη με άλλους όρους, αλλά της ίδιας αντίληψης, κρατικής αντίληψης στο σύνολό της. Το υπογραμμίζω αυτό γιατί αυτό είναι το κλειδί, όλα τα άλλα είναι απλώς κουβέντες. Το κλειδί είναι πως πρέπει να πάρεις απόφαση που θα ορίσεις το Β' βαθμό, ποιες είναι οι αρμοδιότητές του, ποιος θα αποφασίζει για την ανάπτυξη της Περιφέρειας; Εκεί είναι τα κλειδιά. Εκεί λοιπόν να συνεννοηθούμε. Ας πάρουμε λοιπόν αποφάσεις και ας δεσμευτούμε ότι αυτές τις αποφάσεις θα τις πάρουμε τώρα, γρήγορα μετά από ένα διάλογο εξαντλητικό με μια ηθική συμφωνία, να τη κάνουμε και να δεσμεύσουμε τα κόμματα να τη φέρουν στο Κοινοβούλιο. Ιδού η Ρόδος λοιπόν. Ας πάρουμε αποφάσεις».

Αναφερόμενος στα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης υποστήριξε ότι εάν δεν υπάρξει γενναία μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος δεν λύνεται το πρόβλημα.

Μεταρρύθμιση η οποία θα δίνει φορολογική αρμοδιότητα στην ίδια την Αυτοδιοίκηση, η οποία θα έχει οριοθετηθεί από το Κοινοβούλιο, και θα είναι ενταγμένη στο ενιαίο δημοσιονομικό πλαίσιο.

«Έτσι μόνο μπορεί η Αυτοδιοίκηση να έχει ευθύνη αυτών που κάνει και να απολογείται για αυτό που κάνει. Να δίνει λόγο και στον πολίτη. Αυτή είναι η ευθύνη του τοπικού άρχοντα επί της εξουσίας. Να έχει δυνατότητα να εισπράττει φόρους και να α-

πολογείται για αυτούς, να έχει την πολιτική ευθύνη ολόκληρη πάνω του.

Το κάνουμε αυτό; Είμαστε έτοιμοι; Μπορούμε να το κουβεντιάσουμε; Πάνω στο τραπέζι λοιπόν. Όλα τα άλλα είναι φληναφήματα. Να δεσμευτούμε δημόσια απέναντι σας για να δούμε τι κάνουμε. Ως ΠΑΣΟΚ είμαστε έτοιμοι για έναν τέτοιο διάλογο και ο διάλογος δεν μπορεί να ακουμπάει στο ότι είναι προεκλογική περίοδος τώρα. Δεν μπορεί να συζητάμε για την Αυτοδιοίκηση φοβούμενοι μήπως ξεπερνάει τη θητεία μας στη κυβέρνηση ή ξεπερνάει τη θητεία μας ως Δημάρχων. Η Αυτοδιοίκηση θα μείνει. Και πριν τη κυβέρνηση υπήρχε και μετά κυβέρνηση. Η Αυτοδιοίκηση θα υπάρχει και πριν και μετά από τη θητεία ενός Δημάρχου. Το κουβεντιάζουμε λοιπόν; Αυτή είναι η πρότασή μας. Συζήτηση ανοικτή τώρα εφ' όλης της ύλης για γενναία βήματα.

Η κυβέρνησή μας μπορεί να έκανε και πάρα πολλά λάθη. Όμως η Αυτοδιοίκηση είναι εδώ σήμερα σε ένα επίπεδο όπου τα καλύτερα στελέχη κάθε κοινωνίας θέλουν να την υπηρετήσουν.

Ξεκινάει λοιπόν όχι από απόφαση μηδενική, όχι από μίζερη βάση, αλλά από πολύ ισχυρή βάση και ζητάει άλλα τόσα.

Και πολύ καλά κάνει γιατί αυτή είναι το μέλλον. Όμως από πού ξεκινάει;

Οι καλύτεροι επιστήμονες και οι πιο πολύ παραγωγικοί άνθρωποι θέλουν να την υπηρετήσουν». ■

Β. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ, εκπρόσωπος ΝΔ

Α' βαθμός Αυτοδιοίκησης ο δήμος, β' βαθμός η νομαρχία

Τον χαρακτηρισμό «περί κράτους μπαταχτσή» χρησιμοποίησε ο εκπρόσωπος της ΝΔ Β. Πολύδωρας, προκειμένου να σχολιάσει τη μη εφαρμογή του Ν.1828/89.

«**Δ**εν συζητούνται οι Νόμοι, και ο Ν. 1828, εφαρμόζονται» τόνισε ο Β. Πολύδωρας.

«Και αν έχεις κράτος μπαταχτσή τα τελευταία δέκα χρόνια, δεν χωράει συζήτηση, είναι υπεξαίρεση. Συζήτηση είναι μέχρι να βγει ένας Νόμος. Από εκεί και πέρα ένας Νόμος εκτελείται, εφαρμόζεται. Και πλέον του Νόμου που εφαρμόζεται, που είναι κλασική δημοκρατική απαίτηση, θα πρέπει να ξέρουμε ότι ο Υπουργός Σκανδαλίδης εν προκειμένω που τον τιμώ, πρέπει να σέβεται τις δεσμεύσεις του. Αναφέρομαι στο προ-Συνέδριο του Αυγούστου. Έτσι είναι η σειρά των γεγονότων. Κάπου πρέπει να έχουμε ένα σταθερό σημείο αναφοράς με τη μέσσα, με την εφαρμογή του Νόμου. Αν δεν μπορείτε, αν έχετε χάσει τον έλεγχο των οικονομικών, αν έχετε καταναλώσει τα δαπανήματα από τον Αύγουστο, δηλαδή, οι κωδικοί έχουν αναλωθεί, λέει ο κύριος Χριστοδουλάκης, ο Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος είναι στο κενό. Αυτό είναι σε χρονική απόδοση το έλλειμμα στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αν έχετε χάσει τον έλεγχο των οικονομικών δηλώσατέ το. Αλλά μην έρχεστε τον Αύγουστο να κάνετε δεσμεύσεις και για το Ν. 1828, και για ΣΑΤΑ και το ΕΠΤΑ και τίποτα να μην εμφανίζεται στο προϋπολογισμό του 2004. Και μας ζητάτε να έρθουμε να συζητήσουμε. Τι να συζητήσουμε; Εγώ είμαι πολύ καλοπροαίρετος ως εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και ως αυτόγνωμος αυτοδιοικητικός. Και σας λέω δε θέλω στον χώρο της Αυτοδιοίκησης εντάσεις και συγκρούσεις.

Άλλωστε ο νέος ορισμός της εκσυγχρονισμένης πολιτικής, και θα μας απασχολήσει πολλές φορές, είναι η οργάνωση των συνεργασιών. Δηλαδή μια κοινωνία αλληλεξαρτημένη. Δεν υπάρχει πολιτική αυτονομιών.

Θέλουμε το έθνος κράτος, θέλουμε τη δομή την Αυτοδιοικητική με Α' βαθμό Δήμο, Β'

βαθμό Νομαρχία, εξετάζουμε την πραγματική και νομική κατάσταση της Περιφέρειας, προσδιορίζουμε αρμοδιότητες. Αυτά πράττουμε στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, το οποίο είναι μέσα σε μια αναγνώριση ρεαλιστική των πραγμάτων.

Για τους μικρόνυχους πασόκους έχω μια λέξη. Προηγήθηκε κύριοι στον Καποδίστρια, το έχω πει και ενώπιον του κυρίου Σημίτη, και στην αιρετή Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αφήσατε παρακαλώ το σύστημα να σταθεροποιηθεί και μην εκφράζεται τις αδυναμίες σας στη λειτουργία του συστήματος. Μην τις αποτυπώνεται τις αδυναμίες σας με θεσμικές διαφυγές γιατί θα κάνουν μεγαλύτερο πρόβλημα».

Σχολιάζοντας την πρόταση της Κυβέρνησης για την οργάνωση του β' βαθμού σε επίπεδο περιφέρειας τόνισε:

«Περιφέρεια, με τον Νομάρχη κάπου στο τσεπάκι της Περιφέρειας και τους Υπουργούς της Περιφέρειας, είναι σχήματα της αδυναμίας, της διοικητικής ανικανότητας να λειτουργήσει το σύστημα. Ευτυχώς δε θα εφαρμοστούν γιατί θα έρθουμε εμείς, αλλά εάν εγέννετο θα τα πλήρωνε ο τόπος.

Σας το λέω από τα τώρα, σας κρούω τον κώδωνα του κινδύνου, σας το έχω πει πολλές φορές, αφήσατε το σύστημα να σταθεροποιηθεί. Και να κανονίσουμε τα θεσμικά τα οποία είναι ως εφαρμόσιμες συνθήκες και καταστάσεις. Θέλω δηλαδή με ένα λόγο, άμα τακτοποιηθούν τα οικονομικά με το υπάρχον θεσμικό σχήμα μπορεί να προχωρήσει η Περιφέρεια. Διότι με κάποια πρόβλεψη, σαν να σας καλώ να σκεφτούμε όλοι μαζί μια απειλή που έρχεται. Μόλις θα τελειώσουν οι υποδομές, εννοώ τα έργα υποδομών, μόλις θα τακτοποιηθεί το θεσμικό, θα ηρεμήσει, όπως το θέλουμε εμείς, θα έρθει η ώρα της αλήθειας, η οποία είναι μια: Η σύνδεση της κοινωνίας με την παραγωγική διαδικασία.

Κανένας δε θέλει να είναι δήμαρχος ανέργων δημοτών. Κανένας δεν θέλει να είναι Νομάρχης ή Περιφερειάρχης ερημωμένης υπαίθρου έρημου, απερημωμένου Νομού. Και έτσι έρχεται να σας αφιερώσω μια ποιότητα που σας ανήκει και στην οποία θέλουμε εμείς ως Νέα Δημοκρατία να επενδύσουμε. Δεν είναι ένας κενός ρητορικός λόγος ότι είσατε η πιο κοινωνική εξουσία στον πολίτη και όλα τα λοιπά, ρητορικά. Είναι ότι είστε οι διαγνώστες του συγκριτικού πλεονεκτήματος. Με τον Δήμαρχο θα προχωρήσουμε στη διάγνωση, ανάδειξη και αξιοποίηση για μια νέα ανάπτυξη του συγκριτικού πλεονεκτήματος. Κανένα εργαστήριο των Αθηνών ή της κεντρικής διοίκησης δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη ματιά τη δική σας.

Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ σας περιμένει σε στάση συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Βγείτε από το μαρasmus επιτέλους. Μαρasmus, δεν μας έδωσε. Γιατί δεν τα καταβάλλει; Γιατί είναι μπαταχτσή, γιατί πέφτει έξω, γιατί δεν νοιάζεται για τη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εννοούμε φυσικά να την υπηρετήσει, όχι να την εκμεταλλευτεί». ■

ΣΠ. ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ, εκπρόσωπος του ΚΚΕ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ δεν βρίσκεται στην τσέπη των δημοτών

Ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ Σπ. Χαλβατζής αναφερόμενος στα πάρα πολλά, όπως είπε, προβλήματα έκανε εκτενή αναφορά στην αξιοποίηση των κοινοτικών πλαισίων στήριξης.

«Είκοσι χρόνια τώρα μεταφέρονται πόροι με στόχο τη λεγόμενη σύγκλιση, είπε. Ήδη από το προϋπολογισμό του 2001 η ελληνική κυβέρνηση ενέταξε το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Περιορίσε στο ελάχιστο τις εκτός πλαισίου δημόσιες επενδύσεις, ενώ όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα ευνοούν τις μεγάλες επιχειρήσεις και την ενδυνάμωση των μονοπωλίων. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο φτωχός συγγενής σε αυτά τα προγράμματα. Τα έργα βεβαίως είναι κυρίως έργα υποδομών που διευκολύνουν την απελευθέρωση των αγορών και ανατίθεται η διαχείρισή τους στο κεφάλαιο με συμβάσεις που κατοχυρώνουν πάντοτε τα κέρδη τους. Σημαντικό τμήμα αυτών των προγραμμάτων χρησιμοποιήθηκε τα τελευταία χρόνια σε προγράμματα εκπαιδευτικά, ενημερωτικά και άλλα, που έχουν αποκλειστικά και μόνο χαρακτήρα χειραγώγησης της συνείδησης των εργαζομένων. Με άξονα τα δεκατρία περιφερειακά προγράμματα προβάλλεται το σύνθημα για περιφε-

ρειακή ανάπτυξη για τη σμίκρυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.

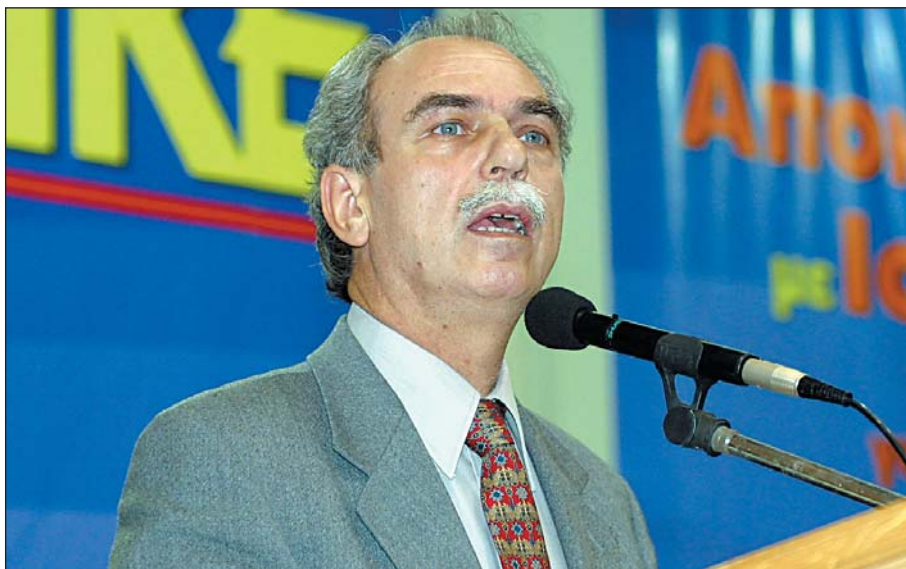
Η πραγματικότητα και εδώ είναι διαφορετική. Η Ήπειρος συνεχίζει να είναι μετά από δύο κοινοτικά πακέτα η φτωχότερη περιοχή της Ευρώπης. Άλλες τρεις περιοχές, Κεντρική Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα και η Πελοπόννησος είναι μετά από μια σειρά κοινοτικών χρηματοδοτήσεων οι πιο φτωχές.

Στο ίδιο το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο αναγνωρίζεται ότι οι ανισότητες στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ διευρύνονται και υπάρχουν Νομοί που το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι μικρότερο του 65% του μέσου όρου της χώρας. Τα ίδια τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής

Ένωσης είκοσι τρία χρόνια μετά την ένταξη στη τότε ΕΟΚ δίνουν τη χώρα μας στις πρώτες θέσεις σε ποσοστά ανεργίας, σε φτώχεια, σε μέγεθος χάσματος πλουσίων και φτωχών και βέβαια στις τελευταίες θέσεις σε απασχόληση και σε κατά κεφαλή ΑΕΠ. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Σήμερα βεβαίως τα πάντα υποτάσσονται στους Ολυμπιακούς Αγώνες, στον ονομαζόμενο εθνικό στόχο, που εξελίσσεται μέρα με τη μέρα σε εθνικό βρόγχο, τα δημόσια οικονομικά, η δημόσια περιουσία και γη, το περιβάλλον, τα δάση, οι ελεύθεροι χώροι, τα εργασιακά, κοινωνικά, δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων, τα πάντα μπαίνουν στο τραπέζι».

Αναφερόμενος στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει καθώς και σε ό,τι προωθείται ο κ. Χαλβατζής σχολίασε ότι αφορά τα εξής:

«Το τελευταίο διάστημα ενισχύεται το ασφυκτικό πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί με το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Εγώ ξαφνιάστηκα προηγουμένως ακούγοντας το κύριο Σαλαγιάννη. Τελικά ποιος κυβερνά εδώ; Είκοσι χρόνια, από το 1981 είναι το

ΠΑΣΟΚ. Ο κύριος Σαλαγιάννης εδώ μας είπε διάφορα πράγματα και λες: καλά, ποιος έχει θεσπίσει αυτό το πλαίσιο; Δέκα συναπτά χρόνια το ΠΑΣΟΚ εφαρμόζει αυτά που ψήφισε η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και συνεχώς τα διευρύνει.

Δεν είναι σωστό απλά να μεταθέτουμε ευθύνες και έχουμε τώρα νέες ρυθμίσεις. Νέες ρυθμίσεις γιατί θα πρέπει να δημιουργηθούν καινούργιες δομές για αναγκαστική λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συγκεκριμένο πλαίσιο. Λέει λόγω χάρη ότι δημιουργούμε τους όρους υποχρεωτικής επιβολής διαδημοτικής συνεργασίας και εγγράφως συμπληρώνεται. Η συμμετοχή ενός Δήμου είναι θεωρητικά εθελούσια, πρακτικά όμως θα έχει σημαντικές επιπτώσεις για αυτόν. Δημιουργούνται νέα όργανα, τα οποία μπορούν να διοικούνται από μανάτζερ. Έτσι όμως παύει ο πολιτικός ρόλος των Δημοτικών Συμβουλίων, καταργείται η ουσία της ψήφου, η αντιπροσώπευση. Χάνεται δηλαδή κατά την άποψή μας η ουσία της Αυτοδιοίκησης. Δημιουργείται ένα πλαίσιο για την υποχρεωτική μεταφορά, αλλά και άσκηση αρμοδιοτήτων ευθύνης του κράτους και της αναγκαστικής εφαρμογής του από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Για να μπορεί να μεταφερθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση εύκολα κάθε αρμοδιότητα, για την οποία το κράτος θέλει να αποποιηθεί τις ευθύνες του, πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και βέβαια σε κάθε τέτοια περίπτωση τα βάρη εξακολουθούν να παραμένουν στις πλάτες των εργαζομένων και η ουσία αυτών των ρυθμίσεων είναι συγκεκριμένη. Εμείς αποφασίζουμε τι πρέπει να γίνει και αν δεν το κάνεις εσύ ως Δήμαρχος, ως Νομάρχης, ως Κοινοτάρχης, το κάνουμε εμείς για λογαριασμό σου και σε χρεώνουμε.

Με τις ρυθμίσεις τις τελευταίες θεσμοθετείται η δυνατότητα του κεφαλαίου για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και αναπτύσσονται ευρύτερες δραστηριότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της διαχείρισης αυτών των δραστηριοτήτων από το μεγάλο κεφάλαιο. Όχι ότι δεν έγιναν και άλλες προσπάθειες. Στο παρελθόν ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού

πήγε σε πολλούς Δήμους και ήθελε να τους αγοράσει τους Δήμους και να τους διοικήσει. Σήμερα όμως γίνεται μια προσπάθεια να θεσμοποιηθεί όλη αυτή η λειτουργία και βέβαια μέσα από αυτή τη διαδικασία δεν λείπουν οι ρυθμίσεις οι οποίες αποδιαρθρώνουν τις εργασιακές σχέσεις.

Εμείς, θεωρούμε ότι όλες αυτές οι αντιλήψεις που λένε ότι κάποτε θα πρέπει να κατανοήσει ο δημότης, ο εργαζόμενος ότι αυτά που απαιτεί θα πρέπει να πληρωθούν άμα θέλει περισσότερο πράσινο, άμα θέλει πολιτισμό, άμα θέλει αθλητισμό θα πρέπει να τα πληρώσει. Εμείς θεωρούμε ότι όλες αυτές οι αντιλήψεις είναι επικίνδυνες, γιατί οδηγούν στην απώλεια των κοινωνικών χαρακτηριστικών της Αυτοδιοίκησης.

Για τα οικονομικά ο κ. Χαλβατζής είπε: «Σε αυτή τη κατεύθυνση κινούνται και τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το ποσοστό εξακολουθεί να είναι σε εξευτελιστικά επίπεδα, 3,3 από το κρατικό προϋπολογισμό. Γίνονται τεράστιες παρακρατήσεις και βέβαια γίνεται προσπάθεια να επιστραφούν τα παρακρατηθέντα. Μεταφέρονται αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και βέβαια ο κύριος Υπουργός το είπε στο τελευταίο Συνεδριό

σας, στο έκτακτο Συνέδριο, ότι οι αρμοδιότητες που πήρατε ήταν πριν από την αναθεώρηση του Συντάγματος. Συνεπώς μη περιμένετε τίποτα σε αυτές. Εδώ είναι, όλοι το ακούσαμε και βέβαια η κυβέρνηση αρνήθηκε να λειτουργήσει την Επιτροπή Ελέγχου των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το κρατικό προϋπολογισμό, όπως και αρνήθηκε να δώσει στοιχεία στη ΚΕΔΚΕ. Έφτανε η ΚΕΔΚΕ, το Διοικητικό της Συμβούλιο που απαρτίζεται υψηλόβαθμα στελέχη των κομμάτων, του κυβερνητικού κόμματος και της αξιωματικής αντιπολίτευσης, να ζητάει από τα υπόλοιπα κόμματα πληροφορίες και λεπτομέρειες για το τι λεφτά δίνονται στη Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Νομίζουμε ότι το θέμα της οικονομικής επάρκειας είναι υπαρκτό, όμως μόνο σε φιλολαϊκή κατεύθυνση πρέπει να λύνονται αυτά τα προβλήματα. Για μας δεν νοείται οικονομική επάρκεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να στηρίζεται στη πρόσθετη φορολογία των δημοτών. Δεν μπορεί να στηρίζεται στην ανταποδοτικότητα υπηρεσιών και μάλιστα κοινωνικού χαρακτήρα. Ούτε στη πρόσθετη πληρωμή από τους δημότες υπηρεσιών αποκλειστικής ευθύνης του κράτους». ■

ΣΠ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ, εκπρόσωπος του ΣΥΝ

ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ της νέας εποχής

Ο εκπρόσωπος του ΣΥΝ Σπ. Λυκούδης αναφερόμενος στο ρόλο της Αυτοδιοίκησης μέσα από τα νέα – και παγκόσμια δεδομένα– σημείωσε ότι στη χώρα μας η Αυτοδιοίκηση από φορέας δημοκρατικής συμμετοχής έχει μετατραπεί σε πελάτη και επαίτη. Υπογράμμισε ωστόσο ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες είναι οι νέοι σοβαροί πρωταγωνιστές της νέας εποχής.

«**Ν**ομίζω, είπε ο κ. Λυκούδης, ότι δεν επιτρέπεται κανείς και ιδίως τα κυβερνητικά στελέχη να το παραγνωρίζουν. Πολλά πράγματα έμειναν στη μέση και πολλά έμειναν ανολοκλήρωτα και υπάρχει και ένα άλλο πικρό αίσθημα. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση από φορέας δημοκρατικής συμμετοχής, αντιπροσωπευτικής έκφρασης, αναπτυξιακού σχεδιασμού και κοινωνικής συνοχής και αναδιοργάνωσης, να έχει γίνει πελάτης και επαίτης πολλές φορές της εκάστοτε κεντρικής διοίκησης. Εκλιπαρεί και παρακαλεί και άλλες τόσες φορές εμπαίζεται ή ορισμένες φορές καταγγέλλεται κιόλας.

Η στροφή των οικονομικών δεδομένων και όχι μόνο αυτών, από το εθνικό επίπεδο στο διεθνές και οι πολιτικές που συνοδεύουν αυτή τη στροφή, αυτό δηλαδή που γενικά αποκαλούμε παγκοσμιοποίηση, οδηγεί αντικειμενικά σε ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης. Έχω την εντύπωση ότι όλοι είμαστε κοντά σε αυτή τη προσέγγιση, δεν αμφισβητείται. Σε αυτό το πρότυπο ανάπτυξης αναδεικνύονται ως νέοι σοβαροί πρωταγωνιστές της νέας εποχής οι πόλεις και οι περιφέρειες».

Ο κ. Λυκούδης ανέπτυξε τις θέσεις του κόμματός του περί αποκέντρωσης και Αυτοδιοίκησης, ενώ άσκησε κριτική και στις θέσεις της κυβέρνησης για το ρόλο της Περιφέρειας τονίζοντας τα εξής:

«Αν το τοπικό ή το περιφερειακό κέντρο αποκτήσει ισχυρή συμμετοχική δυνατότητα, παρούσα και δρώσα κοινωνία πολιτών, τότε θα μεταμορφωθεί σε ένα πανίσχυρο μοχλό ανάπτυξης. Η αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση είναι σήμερα περισσότερο αναγκαία από ποτέ.

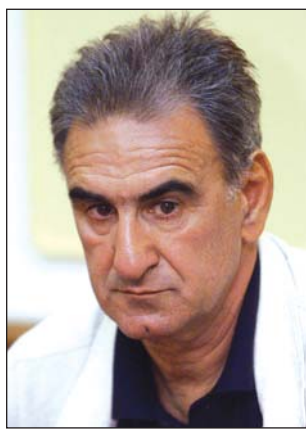
Το πολιτικό σύστημα στη χώρα μας υπηρετώντας με συνέπεια για δεκαετίες μια συγκεντρωτική λογική, όχι μόνο δεν εφάρμοσε, αλλά ούτε καν διανοήθηκε ένα τολμηρό πρόγραμμα αποκέντρωσης και έτσι έχουμε φτάσει στο και πέ-

ντε. Είναι ίσως η ύστατη στιγμή να κοπεί ο ομφάλιος λώρος που κρατά την Αυτοδιοίκηση δέσνια της κρατικής εξουσίας.

Η Αυτοδιοίκηση, μπορεί να είναι μέρος του διοικητικού πολιτικού μας συστήματος, αλλά παράλληλα είναι και πόλος της δημόσιας σφαίρας με τη δική του αυτοτέλεια. Δομεί τη λειτουργία και τους δικούς τους στόχους, υπερβαίνει δηλαδή τις κρατικές δομές και λογικές.

Στην Ελλάδα δεν μπορούμε να παραμείνουμε στα θεσμικά ελλείμματά μας και δεν μπορούμε να χορτάσουμε από τις πληκτικά επαναλαμβανόμενες κυβερνητικές εξαγγελίες, που συστηματικά αναρούνται προς δόξα και αποθέωση της επιστροφής στο ασφαλές καταφύγιο του κρατικού συγκεντρωτισμού. Να συνεννοηθούμε λοιπόν. Η αντίληψη που εκτέθηκε ότι κοντά σε μια ισχυρή Αυτοδιοίκηση χρειαζόμαστε και ένα ισχυρό κράτος και ως εκ τούτου η Περιφέρεια μπορεί να παίξει το ρόλο του ισχυρού κράτους ή και του ισχυρού κράτους, κατά την ταπεινή μας γνώμη είναι αντίληψη μη αυτοδιοικητική, είναι αντίληψη αποσυγκέντρωσης περισσότερο και όχι αποκέντρωσης, είναι αντίληψη που εξυκολουθεί να θέλει τη χειραγώγηση των αυτοδιοικητικών δομών στα πλαίσια της λειτουργίας του συγκεντρωτικού, του απόμακρου κράτους. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η πολιτική των Περιφερειών είναι η πιο ισχυρή κοινή πολιτική. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ο ισότιμος εταίρος, ισότιμος προς τη κεντρική Διοίκηση, είναι η Περιφέρεια. Δεν πάει η Περιφέρεια δια του ισχυρού κράτους, πάει αυτόνομα και ισότιμα. Αν θέλει λοιπόν η κυβέρνηση να συνεννοηθούμε στο όνομα της παράδοσης του αυτοδιοικητικού μας κινήματος, να συνεννοηθούμε.

Το Σύνταγμα μας λέει δύο επίπεδα Αυτοδιοίκησης, επομένως θα βρούμε νομοτεχνικά την ακριβή μορφή αυτών των δύο επιπέδων. Αλλά Αυτοδιοίκηση χωρίς μεταλλάξεις και βέβαια διαμορφωμένη με βάση την αντίστοιχη εντολή που δίνει το τοπικό εκλογικό Σώμα, το οποίο γνωρίζει πάρα πολύ καλά την αξία των συνθέσεων, ακριβώς επειδή γνωρίζει πάρα πολύ καλά τη συν-

θετότητα των προβλημάτων. Αυτοδιοίκηση δηλαδή διαμορφωμένη με την απλή αναλογική, με ένα εκλογικό σύστημα που αναζωογονεί το θεσμό.

Αναφερόμενος στο θέμα των οικονομικών της Αυτοδιοίκησης σημείωσε:

«Δεν είναι μόνο το θεσμικό έλλειμμα, υπάρχει και το λειτουργικό έλλειμμα. Καμία Αυτοδιοίκηση δεν θα μπορέσει να εκπληρώσει την αποστολή της αν δεν εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι, που θα της δώ-

σουν επάρκεια, αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα. Η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι Δήμοι χειρίζονται το μικρότερο ποσοστό δημοσίου προϋπολογισμού από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι γνωστό σε όλους και έχουν επίσης τεράστια δυσκολία συμμετοχής στις κατανομές του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, γιατί δεν διαθέτουν υποδομές, δεν διαθέτουν μελέτες, δεν έχουν την επάρκεια και όλα τα σχετικά. Ο ρόλος και οι δομές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τη δική μας γνώμη είναι ζήτημα βαθύτατα πολιτικό και ιδεολογικό. Στην αντίληψη τη δική μας η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να υπάρχει για να αναπαράγει το μοντέλο του συγκεντρωτικού κράτους και να λειτουργεί σαν κακέκτυπό του, αλλά ούτε για να αποτελεί τον εισπράκτορα και τον διαχειριστή της λαϊκής δυσάρεσκειας απέναντι στη Πολιτεία.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δικαιώνει την ύπαρξή της αν παίζει αποφασιστικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στην αναπτυξιακή διαδικασία, στο δημοκρατικό προγραμματισμό και αν διατηρηθεί και η ίδια – και αυτό έχει σημασία – ανοιχτή και ανατροφοδοτούμενη από τη κοινωνία. Αυτό θα το πετύχει αν έχει ένα σύγχρονο πλαίσιο θεσμικό για να κινηθεί και οικονομική δυνατότητα για να παράγει έργο, αν έχει και λεφτά δηλαδή. Αν αυτά δεν διασφαλιστούν ας μην κοροϊδεύει κανένας κανέναν. Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως διεκπεραιωτικούς γραφειοκρατικούς μηχανισμούς μπορεί να έχουμε, αλλά Αυτοδιοίκηση ως θεσμό λαϊκής εξουσίας θα αργήσουμε πάρα πολύ να δούμε». ■

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ
Πρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΚΕ

Ο Νέος Κώδικας προπομπός της διοικητικής συγκρότησης της χώρας

Οι επιταγές του Συντάγματος που καθόρισαν και καθορίζουν την Αποκέντρωση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως θεμελιώδεις οργανωτικές δομές και αρχές του κράτους, κατοχυρώνουν το πεδίο δράσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πλέον η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαρθρώνεται σε δύο βαθμούς και η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, όπως και το περιεχόμενο της εποπτείας που ασκεί το κράτος είναι συγκεκριμένο από το Σύνταγμα αυτό καθ' αυτό. Οι επιταγές του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, ο οποίος έχει κυρωθεί και στη χώρα μας – όχι στο σύνολό του, αλλά με κάποιες επιφυλάξεις που θα πούμε παρακάτω – αποτελεί σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος δίκαιο με αυξημένη τυπική ισχύ απέναντι στο ελληνικό δίκαιο. Επομένως, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης είναι αυτός που προσδιορίζει την έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως δικαίωμα και ικανότητα διαχείρισης σημαντικού μέρους των δημοσίων τοπικών υποθέσεων.

Τρίτο σημείο: οι κατακτήσεις και οι θέσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη είναι πολύ βασικό κομμάτι στο εν γένει σύστημα. Ο ρόλος που επιφυλάσσεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο των αρχών και των κατευθύνσεων της δημοκρατικής διακυβέρνησης, έχουν ήδη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχουν γίνει αρκετά βήματα και κατακτήσεις στην ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση τις τελευταίες δεκαετίες. Είναι ανάγκη πλέον να εφαρμόζονται σταθερές και διαρκείς πολιτικές βελτίωσης όχι μόνο των δομών, αλλά και των λειτουργιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της δημόσιας διοίκησης. Η προοπτική να αναβαθμιστεί ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε νέες δημόσιες πολιτικές, που έχουν επίκεντρο την ποιότητα ζωής του ανθρώπου στην πόλη και την ύπαιθρο και κυρίως την κινητοποίηση και ενεργοποίηση των τοπικών αναπτυξιακών δυνάμεων, είναι ανάγκη για τη δημοκρατική πολιτική ανάπτυξη μέσα από την ενίσχυση του ρόλου και του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας.

Τέλος, είναι υποχρέωση να αναπτυχθούν νέες σύγχρονες δομές δημοκρατικής οργάνωσης των πολιτικών και διοικητικών θεσμών, που

θα εμπεδώνουν τη διαφάνεια, τη χρηστή διοίκηση, τη κοινωνικά ευαίσθητη και αποτελεσματική διοίκηση και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων. Αυτό θεωρώ ότι εν πολλοίς πρέπει να είναι το πλαίσιο το οποίο θα καθορίσει ή θα διαμορφώσει και εν τέλει θα μας οδηγήσει να διατυπώσου-

με τις νέες διατάξεις του Κώδικα του 21ου αιώνα. Σε ό,τι αφορά αυτήν καθ' αυτήν την προσέγγιση των άρθρων, έτσι όπως διατυπώνονται στο νέο σχέδιο νόμου:

Στο άρθρο 1, το οποίο αποτελεί πρόταση της ΚΕΔΚΕ, κατοχυρώνεται πλέον η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας και βεβαίως ότι αποτελεί βασικό θεσμό, θεμελιώδη θεσμό του δημόσιου βίου των Ελλήνων. Η παράγραφος 2 αποκλείει πλέον τη δυνατότητα να δημιουργηθούν στο μέλλον νέες Κοινότητες. Αναφέρει συγκεκριμένα και ρητά ότι οι Δήμοι και οι υφιστάμενες Κοινότητες συγκροτούν τους Οργανισμούς του Α' βαθμού Αυτοδιοίκησης. Αρα έρχεται να ρυθμίσει μόνο τις υφιστάμενες Κοινότητες, άρα στο μέλλον δεν είναι δυνατή η δημιουργία νέων Κοινοτήτων.

Στο άρθρο 2 υφίστανται αλλαγές και σε σχέση με την αναγνώριση των Δήμων. Αλλά οι βασικές αρχές και αλλαγές που εισάγονται είναι ότι στους Δήμους πάνω από 100.000 κατοίκους, υπάρχει η δυνατότητα πλέον να θεσμοθετούνται Δημοτικά Διαμερίσματα, ενώ προη-

γουμένως ήταν 150.000 κάτοικοι. Πρέπει να πούμε ότι τη τελευταία στιγμή στο σχέδιο νόμου εισήχθη ως δυνατότητα και η μετεξέλιξη εκείνων των Κοινοτήτων, που κατά την τελευταία απογραφή εμφάνισαν πληθυσμό πάνω από 5.000 κατοίκους, σε Δήμο.

Άρθρο 3, το οποίο προσεγγίζει αναλυτικά τις συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων με συγκεκριμένες πλειοψηφίες. Όταν ενώνονται δύο όμοροι Δήμοι ή Δήμοι με Κοινότητες στα 3/5 και όταν συνενώνονται όμορες Κοινότητες με απλή πλειοψηφία. Αυτό το οποίο πρέπει εδώ να αναφέρουμε και το οποίο είναι βασικό, είναι η πρόβλεψη που γίνεται στη παράγραφο 3 με τη σύσταση του ειδικού προγράμματος συνενώσεων, παράγραφος 3 και 4, που η Αυτοδιοίκηση έχει κάθετα αντίθετη άποψη σε σχέση με το από πού προκύπτουν οι πόροι εκείνοι, οι οποίοι καταβάλλονται για μια οχταετία για τους Δήμους που συνενώνονται ή τους Δήμους με Κοινότητες και για μια τετραετία για τις όμορες Κοινότητες που συνενώνονται και προκύπτει Δήμος.

Εμείς θέλουμε διακριτά να φαίνεται ότι καταβάλλεται αυτή η διπλάσια οικονομική επιχορήγηση μέσα από τους ΚΑΠ, δηλαδή μέσα από τη διαδικασία των χρηματοδοτικών μέσων που λέγονται ΚΑΠ ή ΣΑΤΑ, αλλά να είναι προσθετικοί των υφισταμένων σε εφαρμογή του νόμου 1828. Δηλαδή να είναι από κρατικούς πόρους.

Στο άρθρο 4, δίνεται η δυνατότητα σε Τοπικά Διαμερίσματα, τα οποία συνορεύουν με κάποιους Δήμους να προσαρτηθούν σε αυτούς

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ● ● ● ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

τους Δήμους αφού αποσχιστούν από κάποιο άλλο Δήμο και να προκύψει ένας νέος ΟΤΑ, ένας νέος Δήμος. Στη παράγραφο 1 η αντίρρησή μας είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα έκφρασης γνώμης και του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου από τον οποίο αποσπάται το Διαμέρισμα και κατά δεύτερο λόγο να μην απαιτείται η απλή πλειοψηφία των εκλογέων κατοίκων δημοτών, αλλά τα 2/3 όπως διαμόρφωσε τη πρόταση το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ. Στη παράγραφο 3 και 4 η τροποποίηση που εισήχθη και ενετάχθη τελικά στο σχέδιο Κώδικα από πλευράς της ΚΕΔΚΕ, ήταν στις περιπτώσεις αυτές που υπάρχει η δυνατότητα ένας συνοικισμός που δε συνορεύει με Δήμο να ενωθεί, να εκφράζεται και η οικία Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.

Τα υπόλοιπα άρθρα, στο 6 δεν υπάρχει καμία αλλαγή, στο 7 η αλλαγή που επέρχεται είναι ότι καταργείται το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο που υπήρχε μέχρι σήμερα και τώρα προβλέπεται έκδοση Προεδρικού Διατάγματος μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και της οικίας ΤΕΔΚ.

Στο άρθρο 9 υπάρχει μια διαφορετική άποψη από τη ΚΕΔΚΕ, η οποία δεν ενετάχθη στο σχέδιο Κώδικα και αυτή ανέφερε ότι δεν επιτρέπεται η αλλαγή ονόματος Δήμου ή Κοινότητας και οδών πριν παρέλθουν τουλάχιστον 10 χρόνια από τη προηγούμενη αλλαγή. Αυτό δεν έγινε αποδεκτό.

Στο άρθρο 11: η παράγραφος 4 είναι νέα προσθήκη, πρόταση της ΚΕΔΚΕ, η οποία έγινε δεκτή. Σε νησιωτικές περιοχές όμοροι Δήμοι και όμορες Κοινότητες θεωρούνται ότι έχουν κοινά όρια στη στεριά, καθώς και όλοι οι Δήμοι και Κοινότητες τοπικού συμπλέγματος νήσων.

Στο άρθρο 12 δεν επέρχονται ουσιαστικές αλλαγές. Στη παράγραφο 15 που αφορά τη δημοτικότητα η βασική αλλαγή είναι: «κάθε έλληνας πολίτης είναι δημότης ενός μόνο Δήμου ή μιας Κοινότητας» και η προσθήκη είναι: «των οποίων αντιστοίχως είναι και εκλογέας». Η δημοτικότητα είναι η ίδια.

Σε σχέση με την εγγραφή στα δημοτολόγια των παλιννοστούντων υπήρξαν κάποιες λεκτικές διατυπώσεις, οι οποίες έγιναν αποδεκτές, όπως επίσης και στο δημοτολόγιο είναι κάποιες νομικοτεχνικές αλλαγές που προέκυψαν μετά την εφαρμογή του νόμου 2539.

Στο άρθρο 21, το οποίο είναι ένα άρθρο νέο στη διατύπωση και στη σύλληψή του. Η πρόταση που έκανε η ΚΕΔΚΕ στη παράγραφο 3 και προστέθηκε στο Κώδικα, είναι ότι οι Δή-

μοι αξιοποιούν τους νέους θεσμούς του κοινωνικού διαμεσολαβητή, της κοινωνικής εργασίας και του Συμβουλίου Νέων.

Αρμοδιότητες

Στο άρθρο 22, που αφορά στις αρμοδιότητες και το οποίο θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό, ως επικεφαλίδα αυτού του άρθρου, στο μέρος ένα, αναφέρεται ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση - σε συνέχεια αυτού που στο άρθρο 1 διακηρυκτικά κατοχυρώσαμε - εκφράζει τη λαϊκή κυριαρχία και αποτελεί θεμελιώδη θεσμό του δημοσίου βίου της Ελλάδας, είναι δε ενταγμένη οργανικά στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας.

Αυτές οι έννοιες και οι διατυπώσεις είναι πάρα πολύ σημαντικές. Πάντα διεκδίκηση, απαίτηση και προσπάθεια της Αυτοδιοίκησης ήταν να προσεγγίζεται, να αντιμετωπίζεται και να θεωρείται ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες αποτελούν οργανικό κομμάτι του κράτους, της δημόσιας διοίκησης και του ενιαίου πολιτικού και διοικητικού συστήματος και ότι οι τοπικές υποθέσεις είναι μέρος των δημοσίων υποθέσεων.

Επίσης για πρώτη φορά στο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων αναφέρεται ρητά ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων γίνεται σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας.

Υπάρχουν κάποιες νέες αρμοδιότητες, οι οποίες προστίθενται στο άρθρο 22, όπως παράδειγμα οι υπ' αριθμόν 3, 17. Κάποιες συμπληρώσεις στην αρμοδιότητα 36, στη 39, αλλά υπάρχουν επίσης και κάποιες άλλες αρμοδιότητες, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές από την Επιτροπή του Κώδικα και τις οποίες είχε προτείνει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ, όπως για παράδειγμα οι πρόσθετες αρμοδιότητες ή το να ενταχθούν ως αρμοδιότητες στο άρθρο 22 θέματα που αφορούν το κτηματολόγιο, η αποκλειστική αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ για την τοποθέτηση και εκμετάλλευση των περιπτέρων.

Επιφυλάχτηκε το Υπουργείο Εσωτερικών και νομίζω ότι δεν θα έχει αντίρρηση να υπάρξει και αυτή η δυνατότητα και αυτή η αρμοδιότητα.

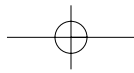
Η επέκταση της αρμοδιότητας της Δημοτικής Αστυνομίας, της Χερσαίας Ζώνης Λιμένος για όσες αρμοδιότητες έχει στον υπόλοιπο χώρο από το βασικό Π.Δ.22/2003 και επίσης να παραχωρηθεί η αρμοδιότητα στη Τοπική Αυτοδιοίκηση σε σχέση με την καλωδιακή τηλεόραση και λοιπά. Στο μέρος δεύτερο του άρθρου 22 αναφέρεται εκεί πολύ συγκεκριμένα

ότι για Δήμους με πληθυσμό κάτω από 10.000 κατοίκους ή με τακτικά έσοδα έως 1.500.000 €, είναι δυνατή η άσκηση αρμοδιότητάς τους σε διαδημοτικό επίπεδο, με εξαίρεση κάποιες βασικές αρμοδιότητες που είτε είναι κρατική αποστολή, είτε αναφέρονται σε μοναδικό ΟΤΑ και δεν μπορούν να ασκηθούν σε υπερτοπικό ή διαδημοτικό επίπεδο.

Για τη διαδημοτική άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων μπορούν να καθορίζονται ειδικά κίνητρα, ανάλογα με το αντικείμενο αυτών, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών μετά από γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η παροχή ειδικών κινήτρων για την άσκηση αρμοδιότητας από ορεινούς ή νησιωτικούς Δήμους ή Κοινότητες. Πρέπει να πούμε ότι είναι εντελώς σε εθελοντική βάση η άσκηση σε διαδημοτικό επίπεδο αυτών των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται.

Πρέπει επίσης να πούμε ότι η άποψή μας εδώ είναι ότι θα πρέπει εκεί που αναφέρονται οι νησιωτικές περιοχές, που πλέον με την ερμηνευτική δήλωση του άρθρου 101 του Συντάγματος ο νομοθέτης και η διοίκηση έχει υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη της κατά τη διάρκεια της νομοθέτησης την ιδιαιτερότητα του νησιωτικού χώρου. Αυτό το οποίο ετέθη από πλευράς ΚΕΔΚΕ ήταν εκεί να προστεθούν και οι φθίνουσες ή μειονεκτικές περιοχές, πράγμα το οποίο δεν έχει γίνει αποδεκτό.

Στο μέρος 3 του άρθρου 22 παράγραφος α' αναφέρεται ότι: «όταν Όργανο του Δήμου ή της Κοινότητας δεν ασκεί αρμοδιότητά του ή την ασκεί αρνητικά, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται το δημόσιο συμφέρον ή η απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των κατοίκων, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας με αιτιολογημένη απόφασή του αναθέτει την προσωρινή άσκηση της αρμοδιότητας στο αντίστοιχο Όργανο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και στη συνέχεια αν το τελευταίο, δηλαδή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δεν ασκήσει την αρμοδιότητα εντός του απαιτούμενου από τις περιστάσεις χρόνου που δεν μπορεί να υπερβεί το δεκαήμερο, η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του τυχόν συναρμοδίου Υπουργού. Με την υπουργική απόφαση μπορεί να τεθεί σε άλλο κρατικό όργανο η προσωρινή άσκηση της πιο πάνω αρμοδιότητας, καθορίζοντας τα χρονικά όρια αυτής και τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και της απρόσκοπτης εξυπηρέτησης των κατοίκων του Δήμου ή της

Κοινότητας». Θεωρούμε ότι η διατύπωση αυτή, το άρθρο αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Εμείς είχαμε κάνει τη διατύπωση ότι είναι αδόκιμος ο όρος ότι ένας ΟΤΑ ασκεί αρνητικά μια αρμοδιότητα. Επειδή λοιπόν θεωρούμε ότι, φαίνεται να υπάρχει μια διαδικασία υποκατάστασης σε σχέση με κάποιες αρμοδιότητες, που στο τέλος εξαιτίας της πρόβλεψης, η οποία υπάρχει στο άρθρο, μπορεί να δημιουργηθεί σύγχυση στον πολίτη, στο δημότη για το ποιος είναι αρμόδιος για κάποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες, θεωρούμε ότι πρέπει με σαφήνεια να προσδιοριστούν και να αναφερθούν οι εξαιρετικές εκείνες περιπτώσεις στις οποίες δικαιολογείται η παρέμβαση του Γενικού Γραμματέα και του Υπουργού και της ανάθεσης κάποιων αρμοδιοτήτων, που συμφωνούμε ότι πέραν από κάποια όρια όταν δεν ασκούνται για λόγους βασικούς που αφορούν την εξυπηρέτηση του πολίτη, τη χρηστή Διοίκηση αυτή καθ' αυτή, πρέπει να μην υπάρχει κενό, πρέπει να μην υπάρχει αδράνεια, αλλά να ασκούνται κάποιες αρμοδιότητες.

Η πρόταση λοιπόν την οποία εμείς καταθέσαμε και την οποία βεβαίως υποστηρίζουμε σε σχέση με αυτό το κομμάτι είναι ότι: «όταν Όργανο του Δήμου ή της Κοινότητας απέχει παράνομα από την άσκηση αρμοδιότητάς του ή την ασκεί ανεπαρκώς και με τρόπο που θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των βιοτικών αναγκών των κατοίκων, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας με αιτιολογημένη απόφασή του αναθέτει υποχρεωτικά για συγκεκριμένο χρόνο την προσωρινή άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας σε αντίστοιχο Όργανο όμορου Δήμου ή Συνδέσμου ΟΤΑ ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Ο θιγόμενος στα συμφέροντά του με το μέτρο της αποκατάστασης, ο ΟΤΑ ή Σύνδεσμος ΟΤΑ έχει τη δυνατότητα εντός 10 ημερών προσφυγής με ανασταλτικό αποτέλεσμα ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών».

Θεωρούμε ότι η διατύπωση όπως είναι στο σχέδιο του Υπουργείου πρέπει σε κάποια σημεία να διαφοροποιηθεί.

Αυτό το οποίο επίσης προβλέπεται για πρώτη φορά στο Κώδικα και είναι βασικό, είναι ότι δίνεται η δυνατότητα με ειδικά Προεδρικά Διατάγματα κατά περίπτωση των διαφόρων αρμοδίων Υπουργών να καθορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες για τον τρόπο άσκησης αυτών των αρμοδιοτήτων, οι οποίες πλέον σε εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 του Συντάγματος εκχωρούνται στη πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εκεί αναφέρεται στο Σύνταγμα ότι το εύρος και οι

κατηγορίες των αρμοδιοτήτων μεταξύ των βαθμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης οριοθετούνται και καθορίζονται με νόμο.

Πάμε στο άρθρο 23, το οποίο αναφέρεται στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, που θεωρούμε ότι επίσης είναι ένα βασικό άρθρο, γιατί έχει δημιουργήσει πολύ σοβαρά προβλήματα στους αιρετούς, αλλά και σε ολόκληρη την Αυτοδιοίκηση. Εδώ λοιπόν σύμφωνα με το άρθρο αυτό δίνεται πλέον η δυνατότητα και μάλλον αποφασίζεται ή οριστικοποιείται ο προέλεγχος και τι περιλαμβάνει ο προέλεγχος, ο οποίος, προέλεγχος, αφενός εξασφαλίζει τη ταχύτητα απέναντι στο διοικούμενο ή στον επιχειρηματία και αφετέρου οριοθετεί ποια είναι εκείνα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που πρέπει να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος για να του χορηγηθεί η άδεια.

Βεβαίως εμείς ως ΚΕΔΚΕ ζητήσαμε και διατυπώσαμε την άποψη να έχουμε τη κανονιστική αρμοδιότητα, δηλαδή τη χωροθέτηση και την αδειοδότηση και για όσους Δήμους δεν διαθέτουν Δημοτική Αστυνομία και μέχρις ότου αποκτήσουν η επιβολή, επαναλαμβάνω, των ποινών να γίνεται από κρατικές Υπηρεσίες. Τα θέματα που αφορούν παιδικούς κρατικούς σταθμούς είναι μια απλή κωδικοποίηση σε σχέση με αυτά που ίσχυαν πριν και τους νόμους οι οποίοι εν τω μεταξύ προέκυψαν, όπως και το άρθρο 25 και 26.

Κανονιστικές αποφάσεις

Στο άρθρο 29, το οποίο αναφέρεται στις δημοτικές και κοινοτικές κανονιστικές αποφάσεις. Είναι καινοτομία – και πρέπει να το παρατηρήσω – ότι δίνεται πλέον η δυνατότητα και εμπλουτίζεται ο κατάλογος των θεμάτων για τα οποία οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να εκδώσουν κανονιστικές αποφάσεις και για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ακόμα. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και νομίζω ότι δίνεται η δυνατότητα εκεί που δεν υπάρχουν χρήσεις γης με κανονιστικές αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων να περιγραφεί ο τρόπος της χορήγησης των αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Οι κανονιστικές αποφάσεις είναι ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο, το οποίο πρέπει να αξιοποιηθεί από τη Τοπική Αυτοδιοίκηση ιδιαίτερα μετά το σύγχρονο ρόλο που έχει αποκτήσει και το πλήθος των αρμοδιοτήτων που καλείται να ασκήσει. Στο άρθρο 1 αυτό που ζητήσαμε σε σχέση με τις κανονιστικές αποφάσεις ήταν να προστεθούν και οι λαϊκές αγορές. Δηλαδή παράλληλα και ταυτόχρονα με τις δημο-

τικές και κοινοτικές αγορές και το τόπο των αγορών ζητήσαμε να ενταχθούν και οι λαϊκές αγορές, το οποίο βέβαια δεν έγινε αποδεκτό από την Επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών.

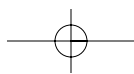
Στο άρθρο 31, στο δεύτερο μέρος, που αφορά τις Δημοτικές και Κοινοτικές Αρχές. Η παράγραφος 1 παραμένει ως έχει και η παράγραφος 2 αυξάνει στο ισχύον σήμερα σύστημα κατά δύο Δημοτικούς Συμβούλους, βάσει της κλιμάκωσης που υπάρχει σε σχέση με το πληθυσμό τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Το 11 δηλαδή έγινε 13 και ούτω καθ' εξής και έφτασε μέχρι τον αριθμό 45.

Εδώ θεωρώ ότι είναι δόκιμο να αναφερθώ στο θέμα το οποίο φαίνεται και προκύπτει από αυτή καθ' αυτή τη διατύπωση του Κώδικα, που έχει να κάνει με τα Τοπικά Συμβούλια. Πλέον εδώ δεν αναφέρονται οι διατάξεις που συμπληρώνουν τον αριθμό των Δημοτικών Συμβούλων σε σχέση με τα Δημοτικά Διαμερίσματα, τα οποία υπερβαίνουν τους 300 κατοίκους στα πενταμελή ή τα επταμελή, γιατί το κομμάτι αυτό μαζί και με τη καταστατική θέση και το εκλογικό σύστημα από τον Υπουργό Εσωτερικών αποτέλεσαν τμήματα του Κώδικα για τα οποία δεν υπήρξε πρόταση της Επιτροπής, αλλά ζήτησε και ζητά την άποψη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ με απόφασή του κατέληξε στη τροποποίηση του συγκεκριμένου άρθρου και συγκεκριμένα είχε τον εξής προβληματισμό: είτε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί ο καθορισμός του αριθμού των μελών των Δημοτικών Συμβουλίων με βάση τον αριθμό των Δημοτικών Διαμερισμάτων, των Τοπικών πλέον Διαμερισμάτων όπως τα ονομάζουμε στο νέο Κώδικα.

Στη πράξη έχουν δημιουργηθεί αρκετά και σημαντικά προβλήματα. Φαίνεται πολλές φορές ότι η ύπαρξη, διατήρηση και λειτουργία τους συντηρεί σε ένα βαθμό τοπικιστικά φαινόμενα και καθυστερεί τη διαμόρφωση μιας ενιαίας δημοτικής συνείδησης. Από την άλλη πλευρά δημιουργεί ερωτηματικά κατά πόσο είναι Συνταγματικά νόμιμο και συμβατό να εκλέγεται σαν Δημοτικός Σύμβουλος υποψήφιος, που συγκέντρωσε πολύ μικρότερο αριθμό ψήφων από συνυποψήφιό του που δεν εκλέχτηκε. Μπαίνει δηλαδή εδώ ρητά και ωμά η παραβίαση της ισότητας της ψήφου.

Τοπικά Συμβούλια

Η κατάργηση του θεσμού του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου ως Δημοτικού Συμβού-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ● ● ● ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

λου επιβάλλεται, γιατί θα συμβάλει στην εκλογή του Δημοτικού Συμβουλίου στο σύνολό του από το ενιαίο εκλογικό Σώμα του Δήμου και θα επιτρέψει να λειτουργήσει ως Όργανο προγραμματισμού και δημοκρατικού ελέγχου των εκτελεστικών Οργάνων.

Οι προτάσεις που συμπεριλαμβάνονται στη πρόταση ή στην απόφαση αυτή της ΚΕΔΚΕ, ήταν ότι τα Τοπικά Συμβούλια και ο Πρόεδρος τους παραμένουν ως θεσμός, δεν καταργούνται. Ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου δεν είναι αυτοδικαίως Δημοτικός Σύμβουλος, τα Τοπικά Συμβούλια εκλέγονται με το πλειοψηφικό σύστημα.

Δηλαδή στα τριμελή στη πλειοψηφία δίνονται οι δύο Σύμβουλοι και ο ένας στη μειοψηφία, στα πενταμελή τρία-δύο και στα επταμελή τέσσερα-τρία και στη συνέχεια υπάρχει μια έμμεση εκλογή όπως στα Δημοτικά Διαμερίσματα των μεγάλων πόλεων, που στην ουσία δηλαδή ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου θα είναι της πλειοψηφίας.

Προτείνεται όμως να έχουν δικαίωμα ψήφου για όσα θέματα αναφέρονται και άπτονται του Δημοτικού ή Τοπικού Διαμερίσματος, το οποίο εκπροσωπούν. Αυτή είναι η πρόταση-απόφαση, η οποία υπερίσχυσε κατά τη σχετική ψηφοφορία στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ.

Κωλύματα και ασυμβίβαστα

Στο άρθρο 39 - κωλύματα και ασυμβίβαστα – η άποψη της ΚΕΔΚΕ για το θέμα αυτό, η οποία πέρασε μέσα από πολλά κύματα, είναι ότι η κατεύθυνση που πρέπει να δίνεται από τον Κώδικα θα πρέπει να είναι εκείνη της ελαχιστοποίησης των κωλυμάτων και ίσως της αύξησης κάποιων ασυμβίβαστων. Αν βέβαια δούμε και το άρθρο 55 - 56 του Συντάγματος, θα μπορούμε να έχουμε μια καλύτερη εικόνα γύρω από αυτά τα ζητήματα.

Το θέμα που φαίνεται να δημιουργεί κάποιες τριβές, είναι η υπαγωγή πλέον και των μονίμων υπαξιωματικών των σωμάτων ασφαλείας, οι οποίοι έχουν κώλυμα, ενώ μέχρι πρότινος ήταν μόνο οι αξιωματικοί. Υπάρχει ένα υπόμνημα πολυσέλιδο με επιχειρήματα, στο οποίο αναφέρουν τις ενστάσεις τους σε σχέση με τη δυνατότητα αυτή.

Δεύτερο σημείο το οποίο εισάγεται ως τροποποίηση είναι ότι οι γενικοί γραμματείς των Δήμων και οι υπάλληλοι των ΟΤΑ στους Οργανισμούς, όπου υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έχουν επίσης κώλυμα και ασυμβίβαστο. Επίσης νέα διάταξη, η οποία ει-

σάγεται στα κωλύματα και ασυμβίβαστα είναι ότι, οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί, στα διοικητικά όρια των οποίων ΟΤΑ υπηρέτησαν ως προϊστάμενοι αντίστοιχων οργανικών μονάδων τουλάχιστον επιπέδου Διεύθυνσης ένα έτος πριν τη διενέργεια των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών, έχουν κώλυμα και ασυμβίβαστο.

Επίσης αίρεται πλέον το ασυμβίβαστο, που είχαν οι δημοσιογράφοι, ενώ δεν είχαν οι δικηγόροι και εντάσσονται και αυτοί στην ίδια κατηγορία με τους δικηγόρους και επίσης εισάγεται ως κώλυμα και ασυμβίβαστο για τους γιατρούς και οδοντίατρους που είναι συμβεβλημένοι με το ΙΚΑ εντός των διοικητικών ορίων των οικείων ΟΤΑ, ενώ γιατροί και οδοντίατροι του ΕΣΥ δεν έχουν το κώλυμα αυτό και το ασυμβίβαστο.

Επίσης μπαίνει ως ασυμβίβαστο πλέον ότι οι Δήμαρχοι δεν μπορούν να είναι Δήμαρχοι ή Δημοτικοί Σύμβουλοι εφόσον από οποιαδήποτε αιτία είναι οφειλέτες του Δήμου, των Νομικών Προσώπων του ιδίου Δήμου, καθώς και των ΔΕΥΑ και των κοινοφελών επιχειρήσεων, που έχουν ιδρυθεί από αυτόν και μάλιστα αναφέρει το χρονικό διάστημα που πρέπει να τακτοποιήσει αυτές τις οφειλές για να μην έχει ασυμβίβαστο ο Δήμαρχος.

Αρμοδιότητες δημάρχου

Στο άρθρο 85, που αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Δημάρχου, στην παράγραφο 1 αναφέρεται ότι ο Δήμαρχος ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τη διασφάλιση της ενότητας της τοπικής κοινωνίας και προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα σε όλες τις βαθμίδες της πολιτικής και της διοίκησης. Αυτή η διατύπωση ήταν πρόταση της ΚΕΔΚΕ, ενετάχθη διακηρυχτικά στο άρθρο 85 που αφορά τις αρμοδιότητες του Δημάρχου. Στις αρμοδιότητες αυτές εισάγονται ως νέες αρμοδιότητες για πρώτη φορά το στοιχείο δ', το στοιχείο ε', το στοιχείο θ'.

Κάνω μια στάση εδώ στο ε', γιατί θα το δούμε και παρακάτω στην οικονομική διοίκηση και διαχείριση. Αλλάζει πλέον η λειτουργία που είχε να κάνει με τους Δημάρχους σε σχέση με τα οικονομικά, τα χρηματικά εντάλματα, αν ήταν διατάκτης για κάποιες πληρωμές ή δαπάνες. Πλέον ο Δήμαρχος δεν έχει ευθύνη βάσει του Π.Δ.774/80, αλλά μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια, επειδή πλέον παύει να είναι διατάκτης δαπανών. Γίνεται η εκκαθάριση από τις Υπηρεσίες και απλά συνυπογράφει το χρημα-

τικό ένταλμα, δεν διατάσσει την είσπραξη, ούτε προβαίνει σε κάποιες ενέργειες όπως με το παλιό Κώδικα, τον ισχύοντα δηλαδή σήμερα.

Το θ' επίσης είναι σημαντικό και εισάγεται για πρώτη φορά και η παράγραφος 4 ορίζει ότι ο Δήμαρχος πλέον δεν ευθύνεται για τις πράξεις του Δημοτικού Συμβουλίου που εκτελεί. Ο Δήμαρχος δεν θεωρείται υπόλογος κατά την έννοια του άρθρου 25 του Π.Δ.774/80 και σε βάρος του επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια, είτε αυτός ο δόλος είναι άμεσος ή ενδεχόμενος και η βαριά αμέλεια ξέρουμε όλοι τι εννοούμε.

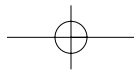
Ζητήσαμε ως ΚΕΔΚΕ να απαλειφθεί η παράγραφος 5 που εντάσσει τον Δήμαρχο στη διαδικασία της πιστοποίησης, της βεβαίωσης της μόνιμης κατοικίας, πράγμα το οποίο δεν έγινε δεκτό.

Πάμε στο άρθρο 86, που αναφέρεται στους Αντιδήμαρχους. Πλέον δεν έχουμε διετή θητεία του Αντιδημάρχου, αλλά έχουμε μίνιμουμ θητείας μόνο, τουλάχιστον έτος. Άρα μπορεί να είναι από ένα έτος μέχρι τέσσερα έτη.

Δεύτερον, ο Αντιδήμαρχος πλέον ανακαλείται από τον Δήμαρχο και όχι μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Αφού είναι μέλος της εκτελεστικής εξουσίας, συνεργάτης του Δημάρχου, πρέπει να έχει άμεση σχέση με τον Δήμαρχο. Δεν μπορεί να οριστεί πλέον Αντιδήμαρχος από τη μειοψηφία, αλλά μόνο από τη πλειοψηφία. Παύει η δυνατότητα αυτή που είχε παλαιότερα ο Δήμαρχος, να επιλέγει Αντιδήμαρχο και από τη μειοψηφία.

Πάμε τώρα στις διατάξεις εκείνες τις οποίες είχαμε προτείνει και οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές για διάφορους λόγους από την Επιτροπή. Είχαμε πει και είχαμε επιχειρηματολογήσει ότι στους μικρούς Καποδιστριακούς Δήμους μέχρι 10.000 κατοίκους που δίνεται η δυνατότητα της αύξησης σύμφωνα με τη πρόταση εδώ, μέχρι 10.000 κατοίκους πλέον έχουμε δύο Αντιδήμαρχους, να υπάρξει δυνατότητα να ορίζεται άμισθος Αντιδήμαρχος, γιατί υπάρχουν κάποιες ανάγκες, αλλά υπάρχει και η διάθεση, κάποιοι να φέρουν το τίτλο του Αντιδημάρχου. Το πρόβλημα της εκχώρησης δικαιώματος υπογραφής δεν τίθεται, γιατί και σε Δημοτικό Σύμβουλο μπορούμε να εκχωρήσουμε αυτή τη δυνατότητα, αλλά να μπορεί να έχει στο τίτλο.

Αυτό το οποίο προβλήθηκε ως άλλη άποψη και είναι ορθή μάλλον, είναι ότι εν τοις πράγμασι και μέσα από τη λειτουργία του θεσμού αν εκδηλωθεί ένσταση ή προσφυγή από αυτούς τους άμισθους Αντιδήμαρχους αρμοδίως, για λόγους ισότητας θα δικαιωθούν και

αυτοί εξόδων παράστασης και πλέον είναι θέμα επιλογής αν οι Δήμοι ζητούν και αντέχουν να επιβαρυνθούν στο μέγεθος αυτού του πληθυσμιακού ΟΤΑ αυτή την επιβάρυνση που θα έχουν από τα έξοδα παράστασης.

Επίσης η ΚΕΔΚΕ είχε προτείνει μια άλλη κατηγοριοποίηση των Αντιδημάρχων μέχρι 10.000 δύο, μέχρι 20.000 πληθυσμό τρεις, μέχρι 40.000 πληθυσμό τέσσερα, μέχρι 60.000 πληθυσμό πέντε και μέχρι 110.000 πληθυσμό έξι και μεγαλύτερος από 110.000 εφτά Αντιδημάρχους. Επίσης είχε προταθεί για την Αθήνα τέσσερις επιπλέον Αντιδήμαρχοι από τα ισχύοντα, δηλαδή εφτά συν δύο και για τη Θεσσαλονίκη τρεις επιπλέον από τα ισχύοντα. Αυτά δεν έγιναν αποδεκτά από την Επιτροπή. Προχωρούμε στο άρθρο 91 που αναφέρεται στην εκλογή του Προεδρείου. Οι προτάσεις τις οποίες καταθέσαμε αναφορικά με την εκλογή του Προεδρείου και οι οποίες έγιναν αποδεκτές, είναι η εκλογή του Προεδρείου να γίνεται από το σύνολο του Δημοτικού Συμβουλίου και όχι έτσι όπως η αρχική πρόβλεψη - πρόταση του Κώδικα έλεγε, να εκλέγεται ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας από τη πλειοψηφία και ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος πλέον δίνεται στη μειοψηφία, από τους Συμβούλους της μειοψηφίας. Είναι σωστό ένα συλλογικό Όργανο, το οποίο λειτουργεί για το σύνολο του Δημοτικού Συμβουλίου, να έχει τη νομιμοποίηση του συνόλου των μελών αυτού του Οργάνου.

Πλέον ο Πρόεδρος, τον οποίο ψηφίζει το Σώμα υποδεικνύεται από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό, όπως είπα πριν και ο Γραμματέας και ο Αντιπρόεδρος υποδεικνύεται από τον πρώτο επιλαχόντα συνδυασμό. Αντιλαμβάνεστε εδώ – και θα το δούμε παρακάτω – μετά τη θεσμοθέτηση των δημοτικών παρατάξεων ότι ανατίθεται πλέον ο ρόλος και η αρμοδιότητα σε αυτές τις παρατάξεις με εσωτερική διαδικασία και λειτουργία δική τους δημοκρατική να υποδείξουν ποιος θα είναι ο Πρόεδρος, ο Γραμματέας και η αντιπολίτευση ποιος θα είναι ο Αντιπρόεδρος.

Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου – Δημαρχιακής Επιτροπής

Στις αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου, ως νέες εισάγονται η ιβ', η ιγ' και η ιδ'. Επίσης υπάρχει στη παράγραφο 2 η δυνατότητα να μεταβιβάζονται κάποιες αρμοδιότητες στη Δημαρχιακή Επιτροπή.

Στη Δημαρχιακή Επιτροπή, οι αλλαγές που εισάγονται είναι η αύξηση των μελών και η συμμετοχή κάποιων μελών της αντιπολίτευσης μέσα από τις διαδικασίες αυτές.

Καταστατική θέση αιρετών

Θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στο κεφάλαιο της καταστατικής θέσης των αιρετών, στο άρθρο 164, γιατί θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό.

Στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, ρητά αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 ότι, το καταστατικό πρέπει να επιτρέπει επαρκή οικονομική αποζημίωση για τα έξοδα που προκύπτουν από την άσκηση της εντολής, καθώς και ενδεχομένως την οικονομική αποζημίωση των διαφυγόντων κερδών ή αμοιβή του παρεχόμενου έργου και αντίστοιχη κοινωνική κάλυψη. Σήμερα υπάρχουν πολύ σοβαρά ζητήματα για όλες τις κατηγορίες του πολιτικού προσωπικού, το οποίο υπηρετεί με κάθε ιδιότητα αιρετού οργάνου την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το πλαίσιο που ισχύει σήμερα δεν μπορεί να υποστηρίξει - και με θεσμική υποστήριξη και με λειτουργική και με οικονομική και με τεχνική - τη λειτουργία και την άσκηση καθηκόντων του αιρετού.

Θεωρώ επομένως ότι η πρόταση που είχαμε καταθέσει πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προσέγγισης σοβαρής και εξαντλητικής. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι κάτω από τις συνθήκες στις οποίες καλούμαστε σήμερα να προτείνουμε την οριστική διαμόρφωση του Κώδικα, χρονικά αλλά και για άλλους πολλούς λόγους δεν είμαστε έτοιμοι ή χρονικά δεν προλαβαίνουμε να προτείνουμε συγκεκριμένα άρθρα για καθένα από αυτό το θέμα.

Θεωρούμε όμως ότι σήμερα υπάρχουν ζητήματα που αφορούν πολλούς αιρετούς και με τη χορήγηση της άδειας και με τις αποσπάσεις τους - εξαιρούνται οι Τοπικοί Σύμβουλοι - και με τη δυνατότητα συμμετοχής των Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβούλων στις Διοικήσεις των ΤΕΔΚ, της ΚΕΔΚΕ.

Έχουμε καταλήξει στη διαμόρφωση συγκεκριμένου άρθρου που έχει τίτλο: «Το αιρετό αξίωμα στη Τοπική Αυτοδιοίκηση».

Παράγραφος 1: Το αξίωμα του Δημάρχου, του Αντιδημάρχου, του Προέδρου Κοινότητας, του Δημοτικού, Κοινοτικού και Τοπικού Συμβούλου ερείδεται στην πολιτική εντολή της τοπικής κοινωνίας για τη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων και είναι τιμητικό. Με την επιφύλαξη των νόμων, Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινότητας, Δημοτικοί Κοινο-

τικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι διαθέτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ως αιρετοί εκπρόσωποι των τοπικών κοινωνιών, απεριόριστο το δικαίωμα της κατά συνείδηση γνώμης και ψήφου.

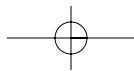
Παράγραφος 2: Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Πρόεδροι Κοινότητας, Δημοτικοί Κοινοτικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκτελούν την αποστολή τους έχοντας στη διάθεσή τους τον απαιτούμενο χρόνο, τις υπηρεσίες και τα μέσα υποστήριξης, τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, έτσι ώστε να διαφυλάσσεται το κύρος του αξιώματός τους και να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εκπλήρωση της πολιτικής τους εντολής.

Παράγραφος 3: Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μετά από γνώμη της ΚΕΔΚΕ, προσδιορίζονται ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών, την παροχή άλλων διευκολύνσεων, την ανάλογη οικονομική αποζημίωση, την κάλυψη διαφορών εξόδων και εξόδων κίνησης, την εξασφάλιση της επιμόρφωσης και της κατάρτισης και τέλος την ασφαλιστική και κοινωνική κάλυψη των ως άνω αιρετών λειτουργών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Παράγραφος 4: οι αιρετοί λειτουργοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μεριμνούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για τη διατήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης σε Οργανισμούς όπου υπηρετούν, ενώ απέχουν υποχρεωτικά από τη συζήτηση και λήψη αποφάσεων που σχετίζονται άμεσα με τα ιδιωτικά τους συμφέροντα ή τα συμφέροντα συγγενών τους ως β' βαθμού.

Θεωρούμε ότι αυτό το άρθρο έρχεται να απαντήσει στα χρόνια ζητήματα που ταλανίζουν τους αιρετούς, έρχεται να κάνει πράξη τη διαβεβαίωση του κυρίου Πρωθυπουργού ότι ως κατευθυντήρια γραμμή ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας και οι επιφυλάξεις, που σήμερα υπάρχουν και πρέπει να αρθούν, καλείται να λειτουργήσει.

Επίσης έρχεται να συμβαδίσει με την ομόθυμη αποδοχή και από τον κύριο Υπουργό και τον κύριο Υφυπουργό της πρότάσής μας και ιδιαίτερα στη Λευκάδα για το θέμα της καταστατικής θέσης και το αιρετό αξίωμα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θεωρούμε επομένως ότι

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ● ● ● ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

αυτό το άρθρο πρέπει να ενσωματωθεί πριν από το υφιστάμενο σήμερα άρθρο 164, που να λάβει αυτό τον αριθμό 164 και να υπάρξει αναριθμητισμός από εκεί και κάτω, γιατί πιστεύουμε ότι έτσι θα μπορέσει να λειτουργήσει επιτέλους προς τη κατεύθυνση της επίλυσης βασικών θεμάτων που απασχολούν τους αιρετούς.

Εποπτεία πράξεων ΟΤΑ

Στο άρθρο 177 επίσης υπάρχει μια διαφορετική άποψη της ΚΕΔΚΕ στην εποπτεία των πράξεων των Οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βεβαίως και είναι αποδεκτή η εποπτεία γιατί κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα. Ζητούμε να λειτουργούμε μέσα σε κάποιες αρχές και μέσα στο υπάρχων διοικητικό σύστημα. Με την πρόταση του Υπουργείου περιορίζονται οι πράξεις του Δημοτικού Συμβουλίου, οι οποίες αποστέλλονται στη Περιφέρεια, στο Γενικό Γραμματέα που ασκεί την εποπτεία και επίσης διευρύνεται η Επιτροπή, η λεγόμενη του άρθρου 18, γίνεται πενταμελής στην οποία πλέον συμμετέχουν πέραν του εκπροσώπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δύο εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης και δύο υπάλληλοι της Περιφέρειας.

Η απόφαση που κατέληξε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ ήταν ότι, ζητούμε να καταργηθούν οι επιτροπές, οι οποίες σήμερα λειτουργούν όπως προτείνονται. Ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των Δημοτικών Αρχών να γίνεται από μονοπρόσωπο πρόσωπο, τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος ή ακυρώνει την απόφαση ή την εγκρίνει. Στο Γενικό Γραμματέα αυτοτελώς μπορούν να προσφύγουν και οι πολίτες, όπως σήμερα προσφεύγουν στην Επιτροπή. Και αν υπάρχει οποιοδήποτε ζήτημα, που ούτως ή άλλως σήμερα προβλέπεται, ο θιγόμενος πολίτης, ο έχων έννομο συμφέρον, καταφεύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

Εναλλακτικά μπορεί να υπάρξει και δεύτερη πρόταση η οποία αφορά στον προληπτικό έλεγχο που θα αναφέρω παρακάτω, της σύστασης της ανεξάρτητης δημόσιας αρχής, η οποία συγκροτούμενη σε κεντρικό επίπεδο με όργανο και σε περιφερειακό, θα μπορεί να ξεπεράσει τα προβλήματα, που σήμερα αντιμετωπίζονται με την λειτουργία της Επιτροπής του άρθρου 18. Δηλαδή της «πάγιας» νομολογίας, που πρέπει να καταλήγουν αυτές οι επιτροπές. Διαφορετικά προσεγγίζει το ίδιο ζήτημα η Χ επιτροπή της τάδε περιφέρειας, τελείως διαφορετικά η Ψ της άλλης περιφέρειας.

Για αυτόν το λόγο δεν υπάρχει αυτή η διασφάλιση και αυτή η υποστήριξη που σήμερα υπάρχει, γιατί και οι εισηγήσεις δεν είναι αυτές, που πρέπει να είναι.

Αλλά υπάρχουν και πολύ σοβαρά ζητήματα και βεβαίως τίθενται και πολύ σοβαρά ζητήματα από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ότι το μεγαλύτερο μέρος της απασχόλησής τους εξαντλείται ή διατίθεται από την Επιτροπή του άρθρου 18. Θεωρώ ότι υπάρχει αυτή η πρόταση με την ανεξάρτητη δημόσια αρχή, μάλιστα ο συνταγματολόγος κύριος Σωτηρέλης έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση και απαντάει σε αυτό το θέμα και νομίζω ότι αν αποφασίσουμε για τον έλεγχο των πράξεων των δημοτικών αρχών έτσι όπως προτείνεται, θα πρέπει να το δούμε.

Δημοτικές επιχειρήσεις

Το κεφάλαιο αυτό δεν μπορεί κανείς να έχει ολοκληρωμένη εικόνα των ρυθμίσεων που εισάγονται, γιατί το ποια θα είναι η τελική ρύθμιση τους, θα είναι οι τελικές διατάξεις, που δεν είναι στη διάθεση μας. Οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ με κριτήριο τον σκοπό, μπορεί να είναι οι παρακάτω κατηγορίες: οι κοινωφελείς, οι παραγωγικές, οι αναπτυξιακές και οι ΔΕΥΑ.

Κοινωφελείς είναι αυτές που έχουν σαν σκοπό την άσκηση αρμοδιοτήτων των Δήμων, αρμοδιότητες δηλαδή που έχουν οι Δήμοι μπορούν να τις αναθέτουν στις κοινωφελείς. Παραγωγικές επιχειρήσεις είναι αυτές που έχουν ως σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στον πρωτογενή ή δευτερογενή τομέα ή ακόμα στον κλάδο των ξενοδοχείων, δηλαδή στις υπηρεσίες τουρισμού.

Αναπτυξιακές είναι αυτές που ασχολούνται με την εκτέλεση έργων αλλά και με την εκμετάλλευση των έργων αυτών και την παραγωγή υπηρεσιών.

Τέλος, οι ΔΕΥΑ είναι οι γνωστές επιχειρήσεις του 169/80.

Σε σχέση με το κριτήριο της νομικής μορφής έτσι όπως προτείνεται από το σχέδιο του Κώδικα, έχουμε τις αμιγείς επιχειρήσεις που μπορούν να συσταθούν από έναν ΟΤΑ ή από δυο ή περισσότερους και έχουμε τις διαδημοτικές αμιγείς. Τις ανώνυμες εταιρείες των ΟΤΑ, που μπορούν να είναι με συνεταιρισμούς, οι εταιρείες λαϊκής βάσης, οι ΑΕ που μπορούν να συμμετέχουν μόνο φορείς του δημόσιου τομέα και ΑΕ με συνεταιρισμούς. Άλλη μια κατηγορία είναι οι αστικές εταιρείες των ΟΤΑ και τέλος, είναι οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα.

Εδώ υπάρχουν ορισμένα ζητήματα που έχουμε ενστάσεις και διαφορετικές προτάσεις, που αναφέρονται στη διαδικασία, στον τρόπο και στο καθεστώς, που ισχύει για τη πρόσληψη προσωπικού, την ανάθεση μελετών ή έργων στις επιχειρήσεις. Ήδη έχει εντοπιστεί ένα πρόβλημα σε σχέση με το ύψος της απευθείας ανάθεσης από τους Δήμους στις επιχειρήσεις, αλλά πλέον κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις που συναρτώνται με το ύψος της ΣΑΤΑ και με ένα ποσοστό σε ετήσια βάση, που πολλοί είναι ακυρωτική ή μηδενιστική η διαδικασία του να αναθέσεις στη Δημοτική Επιχείρηση, γιατί σε πολλούς Δήμους το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει τα πέντε ή δέκα εκατομμύρια ετησίως. Άρα επί της ουσίας δεν θα μπορεί να αξιοποιήσει το θεσμικό πλαίσιο και το εργαλείο αυτό της Δημοτικής Επιχείρησης. Κλείνοντας και ανακεφαλαιώνοντας, αυτό που θέλω να πω είναι το εξής: ο Κώδικας τον οποίο καλούμαστε σήμερα να συζητήσουμε και να αποφασίσουμε και να προχωρήσει η διαδικασία με το άρθρο 76 παράγραφος 6 του Συντάγματος, είναι η διαδικασία εκείνη που η Βουλή, όπως είπε και ο Υπουργός χθες και όπως αναφέρει και το Σύνταγμα, αποφασίζει για την έγκρισή του ή για την απόρριψή του. Δεν θα μπορούσε να είναι ένα κείμενο το οποίο θα αντιμετώπιζε κάθε θέμα που άπτεται της αρμοδιότητας των Δήμων και Κοινοτήτων.

Αντιλαμβάνεστε ότι και πολλοί άλλοι ειδικοί νόμοι και ένα άλλο επιπρόσθετο πλαίσιο νομοθετικό ρυθμίζει θέματα που αφορούν τη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Διαφορετικά θα έπρεπε να έχουμε ένα πολύ ογκώδες κείμενο-πόνημα, το οποίο να λύνει προβλήματα των αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Θεωρώ ότι και αυτό ακόμα είναι πολύ μεγάλο ως κείμενο, θα πρέπει να διακρίνεται με τη σαφήνειά του και θα έλεγα εδώ ότι νομικοτεχνικά και τεχνικά και γλωσσικά το κεφάλαιο των δημοτικών επιχειρήσεων πρέπει να γίνει πιο απλό, πιο απτό.

Θέλω να πιστεύω – και είμαι πεπεισμένος για αυτό – ότι πολλές διατάξεις του Κώδικα που προτείνεται αν εμπλουτιστεί στα σημεία τα οποία κάναμε συγκεκριμένες προτάσεις της ΚΕΔΚΕ, θα αποτελέσει ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τους ΟΤΑ νέου τύπου που ζητούμε να διαμορφώσουμε, για τους ισχυρούς Δήμους και βεβαίως ανοίγει όλα αυτά τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διαδημοτική συνεργασία, που θα είναι ο προπομπός της μετεξέλιξης των σημερινών Δήμων ή της διοικητικής συγκρότησης της χώρας. ■

ΑΠ. ΚΟΙΜΗΣΗΣ, εκπρόσωπος Πανελλήνιου Αυτοδιοικητικού Κινήματος

Ο νέος Κώδικας ακολουθεί τη βασική φιλοσοφία του σημερινού μοντέλου

Μετά από αρκετή καθυστέρηση και μια χρονική διάρκεια διαλείμματος στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αρχίζουμε, εξ αφορμής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Εσωτερικών να προτείνει ένα νέο πλέγμα καινούργιων θεσμικών ρυθμίσεων που το ονομάζει Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, να ξανασυζητάμε στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το πολιτικό περιβάλλον, το σύνολο των θεσμικών ρυθμίσεων που διέπουν τη λειτουργία των Δήμων και των Κοινοτήτων. Θα έλεγα συνολικότερα αρχίζουμε να αφουγκραζόμαστε τους προβληματισμούς και να ξανασκεφτόμαστε παλιές θεωρίες και συζητήσεις για τη δημιουργία ενός σύγχρονου και δημιουργικού Κράτους.

Είναι θετικό το γεγονός ότι οι οιοσδήποτε απόψεις, είτε αυτές είναι αρνητικές κατά την άποψη ορισμένων, είτε είναι προς θετική κατεύθυνση κατά την άποψη ορισμένων άλλων, είτε είναι στάσιμες κατά την άποψη κάποιων άλλων, σημασία έχει ότι θέτουν ξανά το πρόβλημα στην επικαιρότητα.

Ποιο είναι το ζητούμενο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση; Γιατί φοβάμαι ότι κάνουμε ένα βασικό θεμελιώδες λάθος. Θεωρούμε ότι είναι αυτοσκοπός η βελτίωση του λειτουργικού και οργανωτικού status ή του καταστατικού status των Δήμων και Κοινοτήτων. Η βασική αρμοδιότητα και αποστολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του οργανωμένου κράτους, είναι να προσφέρει αποτελεσματικές υπηρεσίες στον πολίτη. Στο όνομα αυτού και στη δική του εντολή ή χάρη στη δική του εντολή υπάρχουμε και λειτουργούμε και ορισμένες φορές αυτό το ξεχνάμε.

Έχουμε μπει στον 21ο αιώνα και φαντάζομαι ότι κανείς δεν θεωρεί πως, ό,τι στη μέχρι σήμερα διαδρομή της η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει περπατήσει, δεν μπορεί παρά να έχει φτιάξει ένα υπόστρωμα εμπειρίας, γνώσης, αλλά και συμπερασμάτων. Δηλαδή, έχουμε

μια δεδομένη προϊστορία μέχρι σήμερα και θα έπρεπε κανείς να σταθεί κριτικά στο ότι έχει υπάρξει και στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες, που έχουν σημαντικά βελτιωμένα διοικητικά συστήματα, ας πούμε στον ευρωπαϊκό χώρο, τον οποίο πολλές φορές αρεσκομέθα και επικαλούμαστε.

Υπάρχουν και συγκρούονται δυο λογικές. Η μια είναι που θέλει και επιδιώκει να δώσει μια πλήρη φιλελευθεροποίηση στο σύστημα, όχι με την πολιτική ετοιμολογία του όρου, αλλά με τη γραμματική ετοιμολογία το λέω αυτό. Δηλαδή να δώσει στο σύστημα ταχύτητες, οι οποίες θα είναι σε τέτοιο βαθμό αποτελεσματικές, που θα επιλύουν τα προβλήματα σε πρώτο βαθμό. Επομένως αυτό σημαίνει ότι η γραφειοκρατία, η υφιστάμενη μέχρι σήμερα, θα πρέπει να παραχωρήσει τη θέση της σε ένα νέο και ευέλικτο μοντέλο διοικητικής οργάνωσης του κράτους, άρα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Υπάρχει και μια δεύτερη αντίληψη, η οποία λέει πως ο κεντρικός μηχανισμός, ο κεντρικός πυρήνας του Κράτους, η κεντρική γραφειοκρατία, θα πρέπει να είναι το βασικό εργαλείο πάνω στο οποίο θα στήνεται η οποιαδήποτε δομή είτε αυτή έχει αποσυγκεντρωμένη ή αποκεντρωμένη οργάνωση.

Ασφαλώς, όταν θέλει να δει κανείς το θέμα στην καθαρά επιχειρησιακή του διάσταση και να αφήσει επιμέρους κάπως τα πολιτικά, θα πρέπει να βρει τρόπους ώστε τα εργαλεία να είναι αποτελεσματικά και χρήσιμα για τη μορφή υπηρεσιών που θα παρέχουμε στους πολίτες. Δηλαδή θα πρέπει αυτές τις περιφημες αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας να τις περιβάλλουμε με το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο θα παράσχει τη δυνατότητα σε πρώτο βαθμό να υπάρχει επίλυση των προβλημάτων.

Συμβαίνει αυτό σήμερα; Σαφώς και όχι. Αυτή είναι η απάντηση. Δεν συμβαίνει. Οι Δήμοι και το Κράτος χαρακτηρίζονται από μια

αβάστακτη γραφειοκρατία, η οποία δεν ταιριάζει μόνο τους λειτουργούς. Δημιουργεί στρεβλώσεις και δεν διευκολύνει την παραγωγή αποτελεσμάτων για να υπάρξουν εκροές, δηλαδή υπηρεσίες, προς τον πολίτη. Και αυτό έρχεται σήμερα ο Κώδικας να βελτιώσει.

Η δουλειά η οποία έχει γίνει, είναι προς θετική κατεύθυνση, αλλά ακολουθεί όμως τη στρατηγική, τη βασική φιλοσοφία του σημερινού μοντέλου. Θα συμφωνήσω με τον συνάδελφο κύριο Παλαιολόγο ότι θα μπορούσαν να έχουν γίνει άλματα προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων που προείπα.

Κανείς όμως από εμάς, εννοώ τα φυσικά πρόσωπα και τις παρατάξεις, δεν ήταν σε θέση να φτιάξει διατάξεις ανάλογες με τους στόχους τους οποίους έχουμε προτάξει ο καθένας για δικό του λογαριασμό. Αποδεχτήκαμε και ακολουθήσαμε μια βελτιωτική διαδικασία της υφιστάμενης κατάστασης.

Υπάρχουν όμως ορισμένα σημεία, τα οποία και σε αυτή τη λογική δημιουργούν αντιφάσεις και υπαναχωρήσεις και θέλω να επισημάνω ποια ακριβώς είναι αυτά.

Οπισθοδρομική η αντίληψη για απλή αναλογική

Πρώτα - πρώτα το θέμα του εκλογικού συστήματος. Έχουμε συνηθίσει να θεωρούμε πως η αναλογικότητα στα εκλογικά συστήματα, παρέχει τη δυνατότητα της ποσοτικοποίησης των απόψεων, γιατί περί αυτού πρόκειται. Εάν αυτό όμως το προβάλλουμε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα μπορούσε κανείς να δεχθεί στα όργανα διαβούλευσης, στα όργανα του βασικού προβληματισμού, να μην υπάρχει αποκλεισμός απόψεων και προτάσεων, πράγμα το οποίο και σήμερα δεν συμβαίνει με το υφιστάμενο εκλογικό σύστημα. Δηλαδή οι υποστατές πολιτικές δυνάμεις και παρατάξεις αντιπροσωπεύονται, εκπροσωπούνται. Το αν ο λαός δεν επιλέγει την άλφα ή τη βήτα πολιτική ως κυρίαρχη, αυτό είναι το προέχον στη δημοκρατία. Δεν μπορεί να αλλάξει, δεν μπορεί να παραμορφωθεί και πιστεύω δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία το αν η φωνή εκφράζεται με έναν, δυο, τρεις, πέντε, έξι, επτά εκπροσώπους. Σημασία έχει να υπάρχει και να διατυπώνεται ως άποψη. Αν όμως θέλουμε την απλή αναλογική να την εφαρμόσουμε στο στάδιο της υλοποίησης, στα αποφασιστικά όργανα, που έχουν σχέση με την καθημερινότητα, όποιος το λέει αυτό είναι εκτός πραγματικότητας ή απλώς θεωρεί ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένα όργανο, το οποίο δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα και έχει ως βασική αποστολή να μαζεύεται και να συζητάει.

Υπάρχει και ένα σύνθημα, ότι έχουμε στην Ελλάδα δημαρχοκεντρισμό. Μπορεί κανείς να θεμελιώσει αυτή την άποψη; Είναι τέτοια η γραφειοκρατία και οι διαδικασίες, που για την οιαδήποτε απόφαση χρειάζονται διαδοχικά φίλτρα, τα οποία εξοντώνουν την ουσία της δημοκρατίας μέχρι τη φάση της υλοποίησης. Εδώ θα έπρεπε να έχουμε μια διαφορετική φιλοσοφία. Έχουμε πει κατά καιρούς ότι θέλαμε ένα σύστημα ευέλικτο, αλλά παράλληλα θωρακισμένο με κανόνες δημοσιονομικής πειθαρχίας, ελέγχους και κυρώσεις.

Δεν υπάρχει εμπειρία σε σχέση με συστήματα απλής αναλογικής στην ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση; Δίπλα μας, οι Ιταλοί είχαν ανάλογα συστήματα απλής αναλογικής, που οδήγησαν σε αυτήν την έκπτωση, που υπήρχε στην τοπική τους δημοκρατία. Τι έχουν κάνει σήμερα; Βάλανε στους Δήμους και στις Κοινότητες που είναι πάνω από 15.000 κατοίκους τη διαδικασία των δυο γύρων και στους Δήμους που είναι κάτω από 15.000, βγαίνει με πλειοψηφικό σύστημα, απλή σχετική πλειοψηφία δηλαδή, ο Δήμαρχος.

Σταμάτησε η απλή αναλογική. Θέλουν να δώσουν δηλαδή αυξημένο πολιτικό κύρος και πολιτική νομιμοποίηση εκλογής σε αυτόν, ο οποίος ασκεί καθημερινή εκτελεστική εξουσία. Κάνανε πενταετή τη θητεία των Δημάρχων, βάλανε δυο μάξιμουμ θητείες στα αιρετά όργανα και φυσικά θωρακίσανε με μέγιστη εκτελεστική αποτελεσματικότητα το σύστημα. Ακόμα δεν έχουν φτάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο, αλλά έφυγαν όμως, γιατί έζησαν στην πράξη αυτό το οποίο εμείς θέλουμε να το επαναφέρουμε σαν προοδευτική αντίληψη στο χώρο της Αυτοδιοίκησης. Δεν είναι προοδευτική αντίληψη. Είναι οπισθοδρομική. Οι απόψεις και τα ζητήματα τα οποία δεν δίνουν απαντήσεις στην καθημερινότητα, δεν είναι προοδευτικές αντιλήψεις.

Πολλές διατάξεις θέτουν την Αυτοδιοίκηση υπό επιτροπεία

Είναι όμως η ιστορία του Κώδικα συμβατή, με αυτή τη βασική στρατηγική; Δεν είναι, γιατί υπάρχουν πολλές διατάξεις, οι οποίες κινούνται στη λογική του περιορισμού. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα σήμερα για την κεντρική γραφειοκρατία και δεν εννοώ τα φυσικά πρόσωπα αλλά το σύστημα της κεντρικής γραφειοκρατίας, πρέπει να τελεί υπό επιτροπεία γιατί δεν είναι σε θέση να επιτελέσει το ρόλο της υποτίθεται αποτελεσματικά, μπορεί να παρεκκλίνει από το νόμο πολλές φορές εκουσίως ή όχι με τη δική της βούληση. Δε γνωρίζει το σύστημα στην ολοκληρωτική του μορφή. Άρα πρέπει να προστατεύσουμε την ενδεχόμενη απόκλιση της από το νόμο.

Υπάρχουν αρκετές διατάξεις μέσα, αναφέρ-

θηκαν αρκετές, οι οποίες οδηγούν προς τα εκεί. Οδηγούν δηλαδή στο 2004, στον 21ο αιώνα, σε μια Αυτοδιοίκηση υπό επιτροπεία, σε μια Αυτοδιοίκηση κηδεμονευόμενη, η οποία δε θα μπορεί να είναι αποτελεσματική και να είναι χρήσιμη για την επίλυση των προβλημάτων του λαού και των πολιτών.

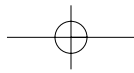
Ψηφίστηκε στη Βουλή μια διάταξη η οποία επαναφέρει το προληπτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο και – προσέξτε – όλα τα κόμματα συμφώνησαν σε αυτό, ενώ στο νομοσχέδιο διαφώνησαν. Ποια είναι η επιχειρηματολογία που γίνεται αυτό; Ότι στους Δήμους δεν εφαρμόζεται κατά κανόνα, γιατί αν ήταν κατ' εξαίρεση θα μπορούσαν να εφαρμοστούν άλλες διατάξεις και να προλάβουν τα φαινόμενα αυτά, η υφιστάμενη νομοθεσία, άρα πρέπει να εφεύρουμε έναν ακόμη μηχανισμό, τον δωδέκατο μηχανισμό, για να μπορέσουμε να περιφρουρήσουμε το σύστημα ως προς τη νομιμότητα.

Οι δώδεκα ελεγκτικοί μηχανισμοί

Έχουμε λοιπόν άλλους έντεκα μηχανισμούς, οι οποίοι ασκούν έλεγχο ουσίας και έλεγχο νομιμότητας πρωτίτως στο Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο κατά τη δική μου εκτίμηση είναι το προέχον όργανο, το οποίο μπορεί να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει επί της ουσίας έλεγχο στη λειτουργία των Δημοτικών Αρχών. Ποιοι είναι αυτοί;

Ο ταμίας του Δήμου. Όπου υπάρχει Ταμειακή Υπηρεσία και όπου ασκείται από τον υπόλογο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, έχει δώσει όρκο ως δημόσιος υπάλληλος, πιστής εφαρμογής των νόμων και είναι υπόχρεος και υποχρεούται να ελέγχει τη νομιμότητα των παραστατικών για να εντέλει τις δαπάνες. Ο ταμίας του Δήμου. Ανάλογο Όργανο με τον υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι υπεύθυνος για να ασκεί έλεγχο νομιμότητας. Η επιτροπή του άρθρου 18, που ειρήσθω εν παρόδω καλά κάνει και υπάρχει, γιατί φανταστείτε εάν δεν υπήρχε αυτό το όργανο διαβούλευσης των σημείων του Κώδικα και των νόμων που δεν είναι προφανή ως προς την ερμηνεία τους, τι ταλαιπωρία θα υφίσταντο και οι Δήμοι αλλά και οι πολίτες οδηγούμενοι στα διοικητικά δικαστήρια, τα

οποία ομολογούν ότι έχουν αδυναμία να ανταποκριθούν στο φόρτο των υποθέσεων τα οποία καθημερινά αντιμετωπίζουν.

Το Σώμα Ορκωτών Λογιστών, που κατά νόμο υποχρεούται να ασκεί έλεγχο και να διατυπώνει εκθέσεις, τα λεγόμενα προσαρτήματα, για να εντοπίζει τα τυχόν προβλήματα που έχουν σχέση με τη νομιμότητα.

Το Σώμα των Οικονομικών Επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών. Έλεγχο και για τους Δήμους.

Το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, για τους Δήμους.

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημόσιας Διοίκησης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη.

Τα Διοικητικά Δικαστήρια.

Το ΑΣΕΠ δεν ασκεί έλεγχο νομιμότητας για τις πράξεις, για το προσωπικό, είναι όμως και αυτός ένας ελεγκτικός μηχανισμός.

Και είναι κατά το Σύνταγμα και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο μέχρι σήμερα ασκούσε τον κατασταλτικό έλεγχο.

Σήμερα η Βουλή των Ελλήνων, η Πολιτεία λοιπόν εισηγείται, να ασκεί και προληπτικό έλεγχο από 1/7/2004. Για να δούμε στη πράξη τη συμβαίνει. Τι έλεγχο θα κάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο; Θα κάνει έλεγχο στις δαπάνες, προσέξτε. Άρα η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που πιθανόν να πάσχει ως προς τη νομιμότητα, θα έχει ληφθεί, θα έχει υλοποιηθεί, θα έχει παραγάγει έννομα αποτελέσματα προς τρίτους και όταν θα πάει να πληρωθεί, ο Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πιθανόν - δεν είναι σίγουρο - να πει ότι δεν είναι σύννομη αυτή η απόφαση και πρέπει να μπλοκαριστεί.

Ας γυρίσουμε πίσω στην αρχική μορφή που πήραμε την απόφαση στο Δημοτικό Συμβούλιο και να σκεφτούμε πόσους ανθρώπους έχουμε εμπλέξει στο σύστημα και πόσα συμφέροντα δοκιμάζονται σε αυτή τη διαδρομή. Δεύτερη παρατήρηση. Μπορεί ο Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή ο τελικός ελέγχων τη πληρότητα των παραστατικών, να ελέγξει τη νομιμότητα ή μη της αποφάσεως; Η απάντηση είναι κατηγορηματικά όχι, δεν μπορεί. Διότι δεν μπορεί να ελέγξει αν η συγκεκριμένη δαπάνη έχει προέλθει από κατατιμήσεις ή καθ' υπέρβαση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Θα κρίνει απλώς εάν τα χαρτιά συνυπάρχουν στο φάκελο. Μα χρειάζεται

μηχανισμός ελέγχου για να κρίνει κανείς αν τα χαρτιά συνυπάρχουν στο φάκελο, όταν ο ταμίας αυτή τη δουλειά έχει από το νόμο για να κάνει; Γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι όταν ο ταμίας εκτιμά ότι δεν υπάρχει πληρότητα φακέλου και τυπική νομιμοποίηση της δαπάνης, ζητάει από τον Δήμαρχο την έγγραφη εντολή για να πληρώσει, πράγμα το οποίο σωστά ο Κώδικας το μεταβάλλει και το βελτιώνει σήμερα. Άρα ούτε αυτός ο λόγος εξυπηρετείται.

Στους Δήμους που υπάρχει σήμερα ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ο προληπτικός, έχουν λείψει τα φαινόμενα της κακοδιαχείρισης και της υπέρβασης του νόμου; Όχι και καθ' ομολογία των καθ' ύλη αρμοδίων, που ζουν δηλαδή τα πράγματα μέσα από το Δήμο σήμερα. Δεν θέλω να ρίξω μομφή σε πλημμελή έλεγχο, τον οποίο ενδεχομένως να ασκούν οι εντεταλμένοι Πάρεδροι στους συγκεκριμένους Δήμους, αλλά θέλω να πιστοποιήσω ότι αυτός ο μηχανισμός είναι ατελέσφορος και αναποτελεσματικός σε σχέση με αυτό με το οποίο εντέλλεται να πράξει.

Τι θα γίνει όμως συνάδελφοι, όταν στους νομούς, που δεν θα υπάρχει αυτή η πλειάδα των εντεταγμένων Οργάνων να ελέγχει τα εντάλματα; Να δούμε την πρακτική εφαρμογή του μέτρου. Ένας Πάρεδρος λοιπόν σε κάθε νομό, αποστολή των ενταλμάτων από κάθε Δήμο, μια διαδικασία κατ' επιλογή έλεγχο, γιατί και ο άνθρωπος αυτός θα επιλέγει τα εντάλματα. Ποιος θα είναι εκείνος, ο οποίος θα δίνει την εντολή να ελέγξεις το άλφα ή το βήτα ένταλμα; Ποιος θα μπορεί να κρίνει την οικονομική σκοπιμότητα και την πίεση που μπορεί να έχει το σύστημα που διαχωρίζεται στο κάθε Δήμο μέσα στον ίδιο νομό; Κανένας. Μια επιπλέον δηλαδή γραφειοκρατική αντίληψη.

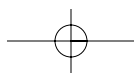
Να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Στη πολιτική μας δημοκρατία υπάρχει πρόβλημα και υπάρχει πρόβλημα σοβαρό. Οι Δήμαρχοι σήκωσαν πολύ μεγάλο ανάστημα. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει θωρακιστεί. Έχει πολλές αρμοδιότητες και πολλά λεφτά και επειδή έχει και το τεκμήριο της πολιτικής νομιμοποίησης με την εκλογή απευθείας από το λαό, μπορεί και επηρεάζει τον κόσμο, άρα πολιτικά είναι μια ισχυρή εξουσία, η οποία μπορεί να μεγάλωσε πολύ περισσό-

τερο από ό,τι κανείς φανταζόταν ότι θα μεγάλωνε τον καιρό που νομοθέτησε και της εκχώρησε αρμοδιότητες.

Από την άλλη μεριά έχουμε ένα θεσμό, την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, η οποία στενάζει κάτω από τα προβλήματα της νέας εντολής την οποία ανέλαβε, ενδεχομένως και άλλες δυσλειτουργίες. Άρα ένας θεσμός, ο οποίος αρχίζει και παραπονείται και έχουμε ένα κορυφαίο θεσμό της δημοκρατίας μας, που είναι το Κοινοβούλιο και οι Βουλευτές, οι οποίοι πραγματικά έχουν πρόβλημα σωστής λειτουργίας και αυτό αρχίζει λοιπόν και επαναφέρει τον ακήρυχτο πόλεμο μεταξύ του κεντρικού πολιτικού συστήματος και της τοπικής εξουσίας.

Κατά τη δική μου αντίληψη, αυτός είναι ο λόγος, ο οποίος σταδιακά οδηγεί την Τοπική Αυτοδιοίκηση να «κηδεμονεύεται», όχι κατά πρώτη επιλογή, αλλά με έμμεσες νομοθετικές ρυθμίσεις, που οδηγούν σε προβλήματα και εμπλοκές, σε ατελέσφορες δηλαδή διαδικασίες υπηρετήσης των τοπικών προβλημάτων. Εάν αυτό είναι το μοντέλο της οργάνωσης της κρατικής οργάνωσης, το οποίο θέλουμε να διαμορφώσουμε και - προσέξτε - επανέλαβα ότι όλα τα κόμματα συμφώνησαν με αυτή - τότε πρέπει να είμαστε μεταξύ μας ειλικρινείς. Πρέπει αυτές τις διατάξεις που θα φτιάξουμε στο Κώδικα και τη νέα μας κρατική οργάνωση, να τις προσαρμόσουμε αναλόγως σε αυτή την αντίληψη, αλλά πρέπει να το αποφασίσουμε. Εάν όμως θεωρούμε ότι στον 21ο αιώνα το Κράτος πρέπει να είναι αμέσως αποτελεσματικό και να δίνει λύσεις σε πρώτο χρόνο, τότε πρέπει να αφήσουμε κατά μέρος αυτές τις λογικές και θα πρέπει να θωρακίσουμε κυρίως όλες εκείνες τις μορφές λαϊκής εξουσίας, οι οποίες θα πρέπει να έχουν ανάλογο κύρος και διαδρομή στην ιστορία της χώρας.

Προτείνω λοιπόν να ζητήσουμε να υπάρξει αναβάθμιση του ρόλου του Βουλευτή και του Κοινοβουλίου. Γιατί αν υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα σήμερα στη πολιτική μας δημοκρατία, είναι ακριβώς αυτό. Θεωρώ ανεπίτρεπτο να υπάρχουν εκλεγμένοι του λαού Βουλευτές, οι οποίοι επιδιώκουν και προσεγγίζουν το κράτος, τα πολιτικά πρόσωπα που στελεχώνουν τα Υπουργεία και να βρίσκουν τις πόρτες κλειστές.

Θεωρώ ανεπίτρεπτο να μη μπορεί ο Βουλευτής στοιχειωδώς να κινηθεί στα πλαίσια του ρόλου, στον οποίο έχει ταχθεί από το Σύνταγμα. Αυτή η λογική οδηγεί στη στρέβλωση του πολιτικού ζητήματος, το οποίο αγγίζει και τη Τοπική Αυτοδιοίκηση, με τρόπο ευθύ δυστυχώς και προσβάλλει με ανεπανόρθωτο τρόπο τη λειτουργική και οργανωτική του αποτελεσματικότητα.

Ο νέος Κώδικας δεν αγγίζει τη λειτουργική και οργανωτική αποτελεσματικότητα των Δήμων

Έρχομαι λοιπόν στον Κώδικα για να πω ότι αυτές τις δύο βασικές κατηγορίες, δηλαδή λειτουργική και οργανωτική αποτελεσματικότητα των Δήμων, ο Κώδικας τις συγκεκριμένες προτάσεις δεν τις αγγίζει. Διαμορφώνουν ένα νέο περιβάλλον και ποιες είναι αυτές; Είναι το σύστημα οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης. Για αυτό δεν κάναμε κουβέντα στη ΚΕΔΚΕ και γνωρίζω ότι υπάρχει προετοιμασία. Πρέπει να συζητήσουμε τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται τα έργα και οι προμήθειες, που είναι εντελώς ξεπερασμένος από τα πράγματα. Διαμορφώνει στεγανά και όταν υπάρχουν στεγανά και γραφειοκρατία, η συναλλαγή και η διαφθορά εντείνεται. Πρέπει να τα πούμε αυτά, γιατί πρέπει να βελτιώνουμε τις ταχύτητες. Άρα πρέπει να κάνουμε πιο αποτελεσματικό το σύστημα. Δεν το έχουμε αγγίζει καθόλου αυτό το σύστημα των έργων και των προμηθειών. Πρέπει να το αγγίζουμε και αυτό. Υπάρχει εξουσιοδοτική διάταξη μέσα στο Κώδικα για να συζητήσει κανείς επ' αυτού.

Θα πρέπει να συζητήσουμε για το νέο περιβάλλον το οποίο διαμορφώνεται. Υπάρχουν και εδώ δύο βασικές αντιλήψεις, δύο βασικές φιλοσοφίες. Η μια λέει αφήστε τα πράγματα όπως είναι στο σημερινό κεντρικό Κράτος. Δηλαδή υπάρχει το Κράτος, το οποίο επιλύει όλα τα προβλήματα της τοπικής υποδομής ή ό,τι έχει σχέση με τη τοπική οικονομία και υπάρχει η δεύτερη αντίληψη η οποία λέει ότι θα πρέπει να αξιοποιήσουμε όλες τις σημερινές δυνατότητες οι οποίες μας προσφέρονται.

Ο νέος Κώδικας, οι νέες διατάξεις, οδηγούν προς αυτή τη κατεύθυνση, αλλά πρέπει όμως

να βελτιωθούν ακόμα περισσότερο. Ο υπουργός μίλησε για συμβάσεις παραχώρησης, για το leasing, για την αξιοποίηση των προϋποθέσεων που παρέχει η κοινωνική οικονομία, η ιδιωτική οικονομία, αλλά ακόμα και αυτός ο δημόσιος τομέας που δεν τον έχουμε προσέξει όσο θα έπρεπε.

Χρειάζεται νέο σύστημα αμοιβών

Τέλος, θα ήθελα να πάω στο θέμα του προσωπικού, των συνεργατών. Δεν αμείβονται οι συνεργάτες μας σε όλες τις κατηγορίες σύμφωνα με την θεμελιώδη αρχή της εργασίας, ότι ο καθένας θα πρέπει να αμείβεται ανάλογα με την προσφορά, την οποία έχει στο σύστημα. Έχουμε αποδεχθεί και εμείς και η Πολιτεία ισοπεδωτικές λογικές, οι οποίες ανεβάζουν τρομακτικά το κόστος σε δυσθεώρητα ύψη, αλλά ρίχνουν την παραγωγικότητα, καταργούν τα κίνητρα και δεν εμφανίζουν κανένα ενδιαφέρον στο φυσικό πρόσωπο, μέσα στο φυσικό χώρο στον οποίο δρα, κινείται και δημιουργεί.

Θα πρέπει να αλλάξουμε τελείως αυτό το σύστημα και είναι ώρα αγαπητοί φίλοι της ΠΟΕ-ΟΤΑ, να ξεπεράσετε και εσείς ορισμένες αγκυλώσεις του παρελθόντος. Να ξεπεράσετε ορισμένες μεταξύ σας πολιτικές και παραταξιακές ισορροπίες και να μιλήσουμε για ένα νέο σύστημα αμοιβών κλαδολογίου, προσόντων, ένα νέο σύστημα ανθρώπινου δυναμικού στη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γιατί ούτε οι αποδοχές που παίρνουν σήμερα οι υπάλληλοι είναι ικανοποιητικές, αλλά ούτε όμως και εξ αυτού του λόγου η χαμηλή παραγωγικότητα θα μπορεί να συγκαλύπτεται, να βελτιώνεται με την πρόσληψη νέων ανθρώπων. Εδώ υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα.

Δεν θα πρέπει να μιλήσουμε για νέες μορφές ανθρώπινου δυναμικού; Πρέπει δηλαδή να θεωρεί κανείς ότι όλες οι σχέσεις εργασίας στους Δήμους είναι μόνιμες; Ποιος μπορεί να επιχειρηματολογήσει σοβαρά επάνω σε αυτό σήμερα; Δεν υπάρχουν θέσεις, οι λεγόμενες μερικής απασχόλησης; Δεν ξέρω αν το νομοσχέδιο απαντά ακριβώς στο πυρήνα του προβλήματος. Κατά τη δική μου άποψη δεν απαντά ακριβώς, αλλά είναι μια αρχή όμως. Δεν υπάρχουν θέσεις μόνιμες, αλλά περιοδι-

κής απασχόλησης στους Δήμους; Δεν υπάρχουν θέσεις στους Δήμους οι οποίες είναι ολιγόωρες, αλλά διαρκείς μέσα στο σύστημα της καθημερινής λειτουργίας; Με ποια λογική θα πρέπει να καλύπτονται από τη λογική του οκταώρου; Ή με ποια λογική τα επιδόματα θα πρέπει συλλήβδην να παραχωρούνται σε όλους τους εργαζομένους και να φτάνουμε σε τραγελαφικές περιπτώσεις όπου οι υπάλληλοι παιδαγωγικού περιεχομένου να καλύπτονται με επιδόματα βαρέων και ανθυγιεινών;

Θα ήθελα να πω ότι είναι μια ευκαιρία αυτή η συζήτηση για το Κώδικα, να ξαναοιζουμε συζήτηση στη Τοπική Αυτοδιοίκηση για αυτά τα βασικά θέματα και θα πρέπει να ξέρουμε ότι αυτές οι διατάξεις που θα ψηφιστούν στη Βουλή, δεν κλείνουν το ζήτημα, το ανοίγουν. Δυστυχώς το ζήτημα αυτό δεν το άνοιξαμε εμείς, το άνοιξε το Υπουργείο και το άνοιξε το Υπουργείο και περίμενε τις δικές μας προτάσεις και το δικό μας διάλογο επί μακρό χρονικό διάστημα. Ορισμένες φωνές, οι οποίες μπορεί να εμπίπτουν σε νοσογενή προέλευση νηπιακής ηλικίας αντιλήψεων, πιστεύω ότι δεν θεμελιώσαν τις ανησυχίες τους σε όλη αυτή τη χρονική διαδρομή, γιατί δεν εκστόμισαν καμία διαφορετική πρόταση βελτιωτική της υφιστάμενης κατάστασης ή να εισφέρουν στο προβληματισμό αναλόγως, όπως κανείς θα περίμενε.

Μια δεύτερη επισημάνση. Θεωρούν ορισμένοι ότι η σημερινή πολιτική συγκυρία δεν είναι η καταλληλότερη, γιατί αυτές οι ρυθμίσεις θα πρέπει να γίνουν αργότερα που θα προκύψει καινούργια Κυβέρνηση. Δεν ξέρω ποιες είναι αυτές οι νέες αντιλήψεις, στις οποίες θα εισφέρει στο θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η νέα Κυβέρνηση, αλλά φαντάζομαι ότι αν κανείς λειτουργούσε υπό αυτήν την αντίληψη, θα έπρεπε στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να μη συζητάει και μη διαλέγεται καθόλου.

Κλείνοντας να πω σε όλους αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι πήραν ένα κείμενο, το οποίο ήταν πρωτόλειο και το έφτασαν σε αυτήν την κατάσταση που το έφτασαν σήμερα, και που είναι από νομοτεχνικής πλευράς και από πλευράς ουσίας αρκετά σημαντικό, θα έπρεπε τουλάχιστον δημοσίως να τους πούμε ένα ευχαριστώ και από του βήματος. ■

ΣΠ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ, εκπρόσωπος Ανεξάρτητης Αυτοδιοίκησης

Αναδιατύπωση και επικαιροποίηση υπαρχόντων διατάξεων προβλέπει ο νέος Κώδικας

Είναι γεγονός και παραδεκτό από όλους μας ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του ελληνικού κράτους είναι η έλλειψη κανόνων, δηλαδή απλών σύγχρονων νόμων που να εφαρμόζονται και να νοθετούν τις σχέσεις του πολίτη με το κράτος, να εξασφαλίζουν την καλή λειτουργία των θεσμών και να διέπουν την δραστηριότητα του κάθε πολίτη. Βέβαια δεν είναι της παρούσης να αναπτύξουμε το τι δημιουργεί αυτή η παρενέργεια. Σίγουρα όμως είναι μια προϋπόθεση για τη διατήρηση και την αναπαραγωγή του συγκεντρωτικού κράτους. Ενδιαφέρον είναι αυτή την στιγμή να δούμε τι δημιουργεί στην Τ.Α. αυτή η έλλειψη του σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου. Είναι μια διαρκής νάρκη στα θεμέλια του θεσμού, την καθιστά αναποτελεσματική και διακυβεύει το κύρος των αιρετών, οι οποίοι θέλοντας να λύσουν προβλήματα με αυτής της μορφής νόμους και εργαλεία που έχουν στα χέρια τους, παραπαίουν, ακροβατούν πάνω σε ένα τοίχο που από τη μια μεριά φέρει την επιγραφή «παρατυπία» και από την άλλη πλευρά φέρει την επιγραφή «παρανομία».

Για να δούμε όμως τι ισχύει στην χώρα μας. Η τελευταία ουσιαστική παρέμβαση στο νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την λειτουργία των Δήμων και Κοινοτήτων, ο τελευταίος Κώδικας δηλαδή, έγινε το 1980 περίπου. Από τότε μέχρι σήμερα καμία ουσιαστική παρέμβαση δεν έχει γίνει στον κορμό αυτού του νομοθετικού πλέγματος. Άρα λοιπόν σε μια εποχή που τα πράγματα τρέχουν με πολύ μεγάλες ταχύτητες, σε μια εποχή που η πληροφορική έχει φέρει μια επανάσταση στη ζωή μας, που η είδηση μεταδίδεται άμεσα, σε μια εποχή παγκοσμιοποιημένων δομών της οικονομίας, σε μια εποχή που τα ίδια τα κόμματα έχουν αλλάξει ριζικά βασικές τους θέσεις, σε μια εποχή που η έννοια του κράτους υποχωρεί μέσα στην ενωμένη Ευρώπη και αναδεικνύονται έννοιες όπως η περιφέρεια και η πόλη, εμείς ερχόμαστε να ρυθμίσουμε τα προβλήματα του πολίτη με ένα νομοθετικό εργαλείο το οποίο μας πάει πίσω ένα τέταρτο του αιώνα.

Τα αποτελέσματα; Τα γνωρίζουμε. Χρεοκοπημένες δημοτικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έγιναν για να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς που έγραφε η μελέτη τους, αλλά για να επιλύσουν προβλήματα που είχαν οι Δήμοι στη λειτουργία τους από αυτό το αναχρονιστικό θεσμικό πλαίσιο. Υπερχρεωμένοι Δήμοι και βέβαια μια εκστρατεία κατασυκοφάντησης των αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

Ερχόμαστε λοιπόν στα καθ' ημάς. Στις αρχές του έτους, την άνοιξη, ο Υπουργός Εσωτερικών κατέθεσε στην ΚΕΔΚΕ ένα εγχειρίδιο είκοσι περίπου σελίδων αν θυμάμαι καλά, όπου ήταν η πρότασή του για το νέο Κώδικα της Αυτοδιοίκησης και μετά από λίγο μας ήρθε ένας τόμος των διακοσίων σελίδων με όλα τα άρθρα του Κώδικα προς επεξεργασία, ως απόρροια αυτής της πρότασης. Καταρχάς καμία σχέση δεν είχε ο Κώδικας, που ήρθε κατά άρθρο για να εκφράσουμε την άποψή μας, με τη πρόταση που κατέθεσε ο Υπουργός Εσωτερικών. Αυτό που ήρθε σε εμάς ήταν μια μερική αναδιατύπωση με κάποια δειλά βήματα του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου. Μια διατύπωση που άφηνε πάρα πολλές πόρτες ανοιχτές εις βάρος της Αυτοδιοίκησης. Δηλαδή, στα αρχικά άρθρα, μπορούσαν κάλλιστα να διαλυθούν οι περισσότεροι Δήμοι.

Ακόμα υπήρχαν και άκομψα γραμμένα ορισμένα πράγματα. Στο άρθρο δηλαδή που αναφερόταν στην περισυλλογή των αδέσποτων ζώων, έλεγε ότι όφειλε ο Δήμος να τα συλλέξει και να τα θανατώσει τα αδέσποτα ζώα. Αυτό δείχνει ας πούμε το βαθμό της ποιότητας της εργασίας που είχε γίνει. Μεσολάβησε στο διάστημα από την άνοιξη ως το καλοκαίρι η οξύτητα και οι αγώνες που είχαμε για τα προβλήματα των οικονομικών των ΟΤΑ. Δεν μπόρεσε η Τοπική Αυτοδιοίκηση

και η Κεντρική Ένωση να ασχοληθεί σοβαρά με το Κώδικα και ήρθαμε μεσούντος του καλοκαιριού η ad-hoc Επιτροπή που συστήθηκε, η Θεσμική Επιτροπή, η Επιστημονική Επιτροπή, αλλά και η Επιτροπή, η επίσημη, που είχε οριστεί βάσει του νόμου και έχει σχέση με την διαδικασία των Κωδίκων, σε συνεχείς συνεδριάσεις να μπορέσει να περάσει όλα τα άρθρα και να φτάσει στο σημερινό πόνημα που έχετε ήδη στα χέρια σας.

Χωρίς να θέλω να μειώσω την εργασία που έγινε, ουσιαστικά πρόκειται για μια αναδιατύπωση, μια επικαιροποίηση των υπαρχόντων διατάξεων και κάποια δειλά νομοθετικά βήματα. Ακόμα μπορούμε να πούμε ότι, ούτε καν τη λειτουργία και τη λειτουργικότητα των Δήμων δεν βελτιώνει σε όλο το φάσμα. Διότι, αν δεχτούμε ότι αυτό που λέγεται σήμερα Κώδικας - και είναι τελείως διαφορετικό από αυτό που έχουμε εμείς στο μυαλό μας - τουλάχιστον βελτιώνει τη λειτουργία των Δήμων, δεν μπορούμε να ερμηνεύσουμε γιατί δεν αναφέρεται καθόλου σε θέματα που μας απασχολούν καθημερινά, όπως είναι τα δημόσια έργα, οι προμήθειες, τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, που μας διασύρουν καθημερινά όλους μας στα δικαστήρια, και τόσα άλλα πράγματα που δεν συμπεριλαμβάνονταν μέσα στον παλιό Κώδικα, αλλά διευθετούνταν από νόμους οι οποίοι ήταν εκτός Κώδικα. Άρα λοιπόν δεν τα θίξαμε σε αυτήν την εργασία.

Ρυθμίζονται κάποια πράγματα που έχουν σχέση με τη συνένωση των Δήμων, με τη διαδη-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ● ● ● ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

μοτική συνεργασία, με τη συνεργασία σε διεθνές επίπεδο, τις συμπολιτείες, άλλα που έχουν σχέση με την εσωτερική δομή των Δήμων. Δηλαδή με το θέμα των παρατάξεων, τον αριθμό αντιδημάρχων, το πώς εκλέγεται ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος και βέβαια ένα κεφάλαιο το οποίο είναι πιο εμπεριστατωμένο και αφορά τις δημοτικές επιχειρήσεις.

Σαράντα οι ενστάσεις της ΚΕΔΚΕ που δεν έγιναν δεκτές

Σαράντα περίπου είναι οι ενστάσεις τις οποίες έκανε η ΚΕΔΚΕ επ' αυτού του πονήματος και δεν έγιναν δεκτές από το ΥΠΕΣΔΔΑ και θα αναφερθώ σε μια-δυο ενδεικτικά. Η πρώτη και σημαντικότερη είναι ότι προβλέπεται για τους Δήμους που συνενώνονται ή για τις συμπολιτείες. Για μεν τις συμπολιτείες υπάρχουν κάποια κίνητρα για να δοθεί η αρμοδιότητα από τους Δήμους στις συμπολιτείες, για δε τους Δήμους που συνενώνονται να υπάρχει διπλάσια επιχορήγηση σε ΚΑΠ και ΣΑΤΑ για 8 χρόνια.

Βέβαια αυτά σύμφωνα με το Κώδικα, ο οποίος μεθαύριο θα κατατεθεί και κατά την άποψή μου – πιστεύω να μη κάνω λάθος, δεν είμαι νομικός, αλλά ας με διορθώσει κάποιος – έχω την εντύπωση ότι ελάχιστα πράγματα μπορούν να διορθωθούν. Όταν σύμφωνα με τον Υπουργό ο Κώδικας θα κατατεθεί στη Βουλή την επόμενη βδομάδα, φοβάμαι ότι νομοτεχνικά είναι σχεδόν αδύνατο να γίνουν σημαντικές παρεμβάσεις στο Κώδικα.

Επίσης ένα άλλο θέμα που έχει σχέση με τα κωλύματα. Σε μια εποχή που τα κωλύματα πρέπει να τα αφήνουμε στο περιθώριο, που δεν πρέπει να βρίσκουμε τρόπους κανένας θεσμός και καμία επιτρέψτε μου ομάδα αιρετών να κατοχυρώνει έμμεσα τη θέση του, δεν επιτρέπουμε – λέει – στους γιατρούς του ΙΚΑ να είναι υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι και Δήμαρχοι. Δεν είναι δυνατόν. Και κάτι άλλο που αφορά στις δημοτικές επιχειρήσεις, που είναι ένα εμπεριστατωμένο κεφάλαιο. Σε δημοτικές μας επιχειρήσεις μπορούμε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους να δώσουμε έργα που το ποσό δεν ξεπερνά το 30% της ΣΑΤΑ. Προσέξτε, ένα παράδειγμα θα πω στο δικό μου Δήμο: έχω έναν Δήμο μικρό, τουριστικό, με έσοδα 1.000.000.000 δραχμές τακτικά έσοδα. Η ΣΑ-

ΤΑ μου όμως είναι πάρα πολύ μικρή, είναι 100.000 €, περίπου 30.000.000 δραχμές. Άρα εγώ στη δημοτική μου επιχείρηση μπορώ να δώσω όλο το χρόνο έργα μόνο 9.000.000 δραχμών. Άρα λοιπόν τι γίνεται; Ανοίγει ο δρόμος που να πρέπει είτε θέλουμε, είτε δεν θέλουμε να συνεργαστούμε με ιδιώτες ή να καταφύγουμε σε ιδιώτες, ενώ μπορούσαμε πάρα πολλές εργασίες, μικρές εργασίες, να τις λύσουμε με τις κατασκευαστικές μας επιχειρήσεις ή με τα κατασκευαστικά τμήματα που υπάρχουν σε άλλες επιχειρήσεις των Δήμων.

Άρα λοιπόν καταλήγουμε ότι αυτού του είδους η εργασία, αυτός ο Κώδικας που πρόκειται μεθαύριο να κατατεθεί πρόκειται για μια εργασία νομοτεχνικής φύσεως. Δεν θα ήθελα να τη πω όπως το λέγαμε παλιά νομοσχέδιο-σκούπα, είναι όμως μια αναμόρφωση, μια επικαιροποίηση, είναι μια εναρμόνιση αν θέλετε με το νέο μας Σύνταγμα, δεν είναι όμως Κώδικας σύμφωνα με αυτά που έχει στο μυαλό του ο αιρετός. Βέβαια, για να μιλήσουμε για νέο Κώδικα και για τομές, θα πρέπει καταρχάς να παραδεχτούμε ότι αυτή η χρονική συγκυρία δεν είναι κατάλληλη, δεν υπάρχει εκείνη η πολιτική ηρεμία που θα δημιουργηθούν οι συναινέσεις εκείνες για να προχωρήσουμε στις τομές εκείνες που έχει ανάγκη η δημόσια διοίκηση.

Επίσης, δεν είναι ξεκάθαρη η διοικητική διάρθρωση των διαφόρων επιπέδων της χώρας. Για ποιο Κώδικα θα μιλήσεις που θα φέρει ανατροπές, όταν δεν ξέρεις αν αύριο θα έχεις Νομαρχία ή Περιφέρεια και όλα αυτά είναι θολά; Δεν μπορεί να υπάρχει νέος Κώδικας χωρίς να αντιμετωπίζει την διαδικασία επακριβώς της μητροπολιτικής διοίκησης.

Ερχόμαστε το 2003 και μιλάμε για νέο Κώδικα και δεν αναφέρεται στη μητροπολιτική διοίκηση, δεν αναφέρεται στην καταστατική θέση των αιρετών, δεν εξετάζει καν το εκλογικό σύστημα, δεν εξετάζει αν διέπεται από τις βασικές εκείνες αρχές, οι οποίες θα επιφέρουν την σύγκλιση του θεσμού με εκείνων των προηγμένων χωρών της Ευρώπης, δεν αναφέρεται αν είναι σύμφωνος, στο σύνολο του, με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας. Πάνω από όλα και σημαντικότερο, δεν απαντάει στα σύγχρονα προβλήματα του πολίτη και δε δίνει προοπτική στην Αυτοδιοίκηση του 21ου αιώνα. Ερωτώ λοιπόν, στηρίζομαστε στο τελευταίο: προς τι – και αναφέρομαι στο Προεδρείο της ΚΕΔΚΕ και στα μέλη – η μελέτη που ανατέθηκε πρόσφατα στο Αριστοτέλειο Πανεπι-

στήμιο και μάλιστα με ένα κόστος περίπου 100.000.000 δραχμών, όπου επικεφαλής ήταν ο κύριος Χατζηπαντελής και είχε πέντε στάδια και έκανε συνεντεύξεις σε 10.000 άτομα και ασχολήθηκε με ερωτηματολόγια και ανταποκρίθηκαν 500 Δήμοι και εξέτασε τους βασικούς άξονες; Δηλαδή την καταγραφή των προβλημάτων ανά γεωγραφική περιοχή, τη θεματική καταγραφή των προβλημάτων, τη στάση των πολιτών απέναντι στο θεσμό της Αυτοδιοίκησης, τις προσδοκίες απέναντι στη Τοπική Αυτοδιοίκηση, το βαθμό πληροφόρησης και τη συμφωνία των πολιτών αν ενημερώνονται για αυτά που πράττει η Τοπική Αυτοδιοίκηση και τόσα άλλα πράγματα.

Προς τι λοιπόν αυτή η σημαντική εργασία, που η ανάλυση αυτών των δεδομένων, η διεθνής εμπειρία, πάνω από όλα η εμπειρία η δικιά μας, η ελληνική εμπειρία και η επιστημονική γνώση θα μας οδηγούσαν πραγματικά να φτιάξουμε έναν Κώδικα, ένα νέο Σύνταγμα, μια Χάρτα δικιά μας για την Αυτοδιοίκηση, όπου δεν θα έλυνε τα προβλήματα των Δήμων και τη δυνατότητα να είμαστε εμείς αποτελεσματικοί, καθώς και το πρόβλημα του κράτους να ασκήσει πολιτικές μέσα από τη Τοπική Αυτοδιοίκηση και να ελέγξει ως οφείλει.

Θα έλυνε τα προβλήματα των πολιτών, που θέλουν δίπλα τους μια Αυτοδιοίκηση, που θα συμμετάσχουν σε αυτήν και να τους λύνει τα προβλήματά τους, που θέλουν να διασφαλίζουν με το καλύτερο τρόπο την αξιοποίηση των χρημάτων, που υπό μορφή φόρων πηγαίνουν προς το δημόσιο, δίνοντας τη δυνατότητα πραγματικά το κράτος να εφαρμόσει πολιτικές και να ελέγξει αν τα χρήματα αξιοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο.

Για αυτό έρχομαι να κάνω τη πρόταση: ας αφήσουμε αυτό το χρήσιμο νομοσχέδιο, που είναι ελάττωμα έχει και λέγεται Κώδικας, να περάσει έστω με τη διαδικασία του Κώδικα από τη Βουλή, παρά τις αντιρρήσεις μας και βελτιώνοντάς το. Χρήσιμο θα είναι και ας ξεκινήσουμε από αύριο η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, το κεντρικό κράτος, η επιστημονική κοινότητα, σε έναν ανοιχτό διάλογο με τους πολίτες να κάνουμε έναν Κώδικα, ένα Σύνταγμα, ένα θεσμικό πλαίσιο που να αρμόζει πραγματικά σε μια χώρα που θέλει να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στα νέα παγκόσμια και ευρωπαϊκά δεδομένα, που αρμόζει στο πολίτη του 21ου αιώνα και δίνει προοπτική στην Αυτοδιοίκηση. ■

ΧΡ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ, εκπρόσωπος Αυτοδιοικητικής Πρωτοβουλίας

Νέος Κώδικας: Σαφής η προσαρμογή στις σημερινές απαιτήσεις, όχι όμως και τις αυριανές

Φτάσαμε σε αυτό το τακτικό Συνέδριο μετά από πολύμηνο διάλογο για το νέο Κώδικα της Αυτοδιοίκησης. Επομένως οποιαδήποτε απόπειρα κριτικής και αποτίμησης αυτής της συζήτησης πρέπει να λάβει υπόψη της και το αρχικό σχέδιο που κατατέθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και το κείμενο των γενικών αρχών και πολιτικών θέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ. Και τα δύο ντοκουμέντα θέλουν ή φιλοδοξούν να στηρίζονται στα δύο βασικά Συνταγματικά κείμενα που διέπουν τις αρχές, τους νόμους και τη λειτουργία για την Αυτοδιοίκηση και την αποκέντρωση στη χώρα μας. Αυτά τα κείμενα είναι το άρθρο 102 του Συντάγματος, όπως διαμορφώθηκε μετά την αναθεώρηση, καθώς και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας. Άρα λοιπόν η κριτική που θα αποπειραθώ να κάνω στο Κώδικα έτσι όπως διαμορφώθηκε σε αυτό το πολύμηνο διάλογο, στηρίζεται και στα δύο αυτά κείμενα, αλλά στηρίζεται και στο διάλογο που έκανε η Αυτοδιοίκηση νομίζω ίσως για πρώτη φορά στην ιστορία της.

Με το νέο Κώδικα λοιπόν φιλοδοξούμε να απαντήσουμε στα σύγχρονα προβλήματα των κοινωνιών μας, των τοπικών κοινωνιών, στα σύγχρονα προβλήματα των πολιτών, στη περαιτέρω αποκέντρωση του κράτους, που είναι όχι μόνο απαίτηση των πολιτών, αλλά είναι και απαίτηση αν θέλετε της Συνταγματικής επιταγής του άρθρου 102 του Συντάγματος.

Σε τι απαντά και σε τι δεν απαντά ο Κώδικας

Με βάση αυτή λοιπόν τη λογική, έχοντας τον Κώδικα ως τελικό σχέδιο θα σταθώ στα εξής σημεία:

Πρώτον. Έχουμε ολοκληρωμένο το διοικητικό μοντέλο της χώρας μπροστά μας για να δούμε πώς δένεται η σχέση της πρωτοβάθ-

μιας Αυτοδιοίκησης με το ολοκληρωμένο μοντέλο; Όχι.

Το Σύνταγμα τι λέει; Ότι τελικώς στη χώρα μας είναι δύο οι βαθμοί Αυτοδιοίκησης. Ποιος θα είναι ο δεύτερος βαθμός Αυτοδιοίκησης; Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ ομόφωνα αλλά και ευρύτερες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, και η ευρωπαϊκή πραγματικότητα, καθορίζουν ότι ο δεύτερος βαθμός πια και στη χώρα μας θα πρέπει να είναι στο επίπεδο της περιφέρειας, Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Αυτό δεν το έχουμε. Και το γεγονός ότι δεν το έχουμε, μας δημιουργεί στρεβλώσεις και δένεται με τον Κώδικα, διότι ποιο είναι το επίπεδο του δημοκρατικού προγραμματισμού και πώς δένεται η ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο με τη περιφερειακή ανάπτυξη; Ποιος θα έχει την ευθύνη της περιφερειακής ανάπτυξης από εδώ και πέρα στη χώρα μας; Ο διορισμένος Περιφερειάρχης, που τα αποτελέσματα της πολιτικής και της συμπεριφοράς του τα αντιμετωπίζουμε σήμερα με το πώς εξελίσσεται το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Πώς θα πάμε στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Είναι σίγουρο ότι η Κοινότητα ζητάει μέσα στο 2004 η χώρα μας να δηλώσει ποιες θα είναι οι περιφέρειες και πώς θα είναι οι περιφέρειες το 2006 και εδώ εμείς δεν έχουμε απαντήσει.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ πολύ σωστά έθεσε το θέμα καθαρά, ότι για εμάς ο δεύτερος βαθμός όπως προσδιορίζεται από το Σύνταγμα θα πρέπει να είναι σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, η οποία θα έχει αποκλειστικά την ευθύνη της περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας μας.

Το πόσες περιφέρειες και σε τι επίπεδο γεωγραφικό είναι ένα θέμα για το οποίο θα πρέπει να υπάρξει διάλογος, με χωροταξικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια για να δούμε και ποιος είναι ο αριθμός των περιφερειών και ποια είναι η έκταση και ο πληθυσμός των

περιφερειών στο νέο μοντέλο. Όμως ένα είναι σίγουρο, ότι αυτήν τη στιγμή σχεδιάζοντας και νομοθετώντας το Κώδικα δεν υπάρχει αυτή η θεσμική κατοχύρωση και η ολοκλήρωση της διοικητικής διαίρεσης της χώρας μας.

Το δεύτερο ζήτημα, που δεν απαντάει και ο Κώδικας και δεν το έχουμε μπροστά μας: τι θα γίνει με τα μητροπολιτικά κέντρα; Δεν έχουμε ξεκάθαρη τη θέση αυτή που διαμόρφωσε και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ και υπάρχει σε ευρύτερες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, ότι τέλος πάντων στα μητροπολιτικά κέντρα και της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης θα πρέπει να υπάρχουν είτε με τον έναν, είτε με τον άλλον βαθμό ή μορφή τα μητροπολιτικά κέντρα διοίκησης των διαδημοτικών αρμοδιοτήτων, των διαδημοτικών υπηρεσιών.

Τρίτον. Απαντάει ο Κώδικας στα θέματα των βιώσιμων Δήμων; Κατά τη γνώμη μου στο βαθμό που καμία πολιτική ή κοινωνική δύναμη δεν έβαζε το θέμα για έναν δεύτερο Καποδίστρια, δηλαδή για έναν δεύτερο κύκλο υπο-

χρεωτικών συνενώσεων, νομίζω ότι η αντιμετώπιση που γίνεται από το Κώδικα είναι θετική και με τη διαδικασία των Συμπολιτειών και με τη διαδικασία των Διαδημοτικών Συνεργασιών, αλλά και με τη διαδικασία των Συνδέσμων. Έτσι όπως αντιμετωπίζεται σήμερα και όλα αυτά σε μια εθελοντική βάση, και με ισχυρά κίνητρα για τη λειτουργία των Συμπολιτειών και των Διαδημοτικών Συνεργασιών, νομίζω ότι απαντάει θετικά το σχέδιο του Κώδικα.

Σημαντικές οι καινοτομίες, αλλά...

Σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες. Νομίζω ότι γίνεται μια σημαντική τομή. Η αναφορά στις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας στο θέμα των αρμοδιοτήτων - και η αναφορά γίνεται όχι αριθμητικά, αλλά ανοίγει το θέμα των αρμοδιοτήτων και μένει ανοιχτό για το μέλλον, νομίζω ότι είναι μια σημαντική καινοτομία. Όμως δεν μπορεί να δεχτεί η Αυτοδιοίκηση σήμερα τη ρητή αναφορά για πρώτη φορά στον Κώδικα - τονίζω αυτό το «πρώτη φορά» και ενώ θα έπρεπε μετά το Σύνταγμα και μετά τις απαιτήσεις για μεγαλύτερη αυτονομία και αυτοδιοίκηση και αποκέντρωση - να υπάρξουν διατάξεις, που ουσιαστικά θα αφαιρούνται αρμοδιότητες της Αυτοδιοίκησης από το κεντρικό κράτος, έστω και με την διευκρίνιση ότι αν δεν εκτελούνται από την Αυτοδιοίκηση. Δεν υπήρξε, για παράδειγμα, εμπόδιο για το κράτος να νομοθετήσει στην περίπτωση των χώρων υγιεινότητας ταφής των απορριμμάτων στην Αττική και να μεταφέρει την αρμοδιότητα στην Περιφέρεια, όταν η Αυτοδιοίκηση αρνιόταν να την πάρει.

Όμως δεν μπορεί να υπάρχει ως γενική διάταξη στο Κώδικα, κατά τη γνώμη μου αντισυνταγματική, σύμφωνα με την οποία μπορεί να κρίνεται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας με έλεγχο σκοπιμότητας στην ουσία, αρ-

ση αρμοδιοτήτων από την Αυτοδιοίκηση είτε γιατί δεν εκτελούνται, είτε γιατί δεν εκτελούνται σωστά και ανάλογα με την κρίση του. Νομίζω ότι είναι ένα αρνητικό σημείο που δεν θα έπρεπε να αποδεχτεί η Αυτοδιοίκηση στον υπάρχοντα Κώδικα.

Με την απλή αναλογική αίρεται η απομόνωση και αποξένωση των πολιτών

Έρχομαι στο πιο σημαντικό κατά τη γνώμη μου κεφάλαιο, που αφορά το πολιτικό και διοικητικό σύστημα της Αυτοδιοίκησης. Θέλω να σταθώ ιδιαίτερα εδώ γιατί ουσιαστικά υπάρχει μια εντελώς διαφορετική φιλοσοφία και μια διαφορετική αντιμετώπιση. Μετά από 24 χρόνια, λες και δεν άλλαξε τίποτα στην Αυτοδιοίκηση, στη δημοκρατία της χώρας μας, στις τοπικές κοινωνίες, στα εθνικά κέντρα εξουσίας, όπου πλέον στρέφουν τους πολίτες περισσότερο προς την Αυτοδιοίκηση, στην πολιτική και οικονομική εξουσία της Αυτοδιοίκησης, και η πρόταση του σχεδίου νέου Κώδικα είναι η διατήρηση του πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος για την ανάδειξη των τοπικών αρχών των Δήμων και Κοινοτήτων.

Ούτε καν στη Βουλή δεν προτείνεται σήμερα τέτοια ακριβώς αντιμετώπιση του εκλογικού συστήματος. Γίνεται μια προσπάθεια για περισσότερο αναλογική εκπροσώπηση, που κυ-

μαίνεται από το 85% έως το 90%.

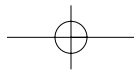
Θεωρώ ότι το ισχύον εκλογικό σύστημα, όπως διατηρείται και στο σχέδιο του Κώδικα, είναι μια στρέβλωση στη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών.

Επαναλαμβάνω ότι, σε μια εποχή που οι πολίτες θέλουν και στρέφονται περισσότερο στη Τοπική Αυτοδιοίκηση, αποστρέφονται την πολιτική λειτουργία και τα κόμματα, αυτοοργανώνονται, δημιουργούν μη κυβερνητικές οργανώσεις, δημιουργούν διάφορες μορφές ενδιαφερόντων, θέλουν και ψάχνουν να βρουν νέες μορφές οργάνωσης και προσέγγισης στα κοινά και στη συμμετοχή των κοινών, το ισχύον εκλογικό σύστημα τους αποστρέφει και τους αποξενώνει από το κοντινότερο προς τον πολίτη επίπεδο εξουσίας.

Για αυτό και σύμφωνα με την πρότασή μας, η καθιέρωση της απλής αναλογικής για την ανάδειξη των Δημοτικών Συμβουλίων θα δημιουργούσε μια εντελώς άλλη λογική προσέγγιση και θα προκαλούσε το ενδιαφέρον των πολιτών στα κοινά. Θέλω να τονίσω και να διευκρινίσω όμως ότι ο Δήμαρχος θα εκλέγεται με άμεση και καθολική ψηφοφορία, δεν θα είναι αντικείμενο έμμεσης εκλογής από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο θα εκλέγεται με απλή αναλογική και ο Δήμαρχος θα εκλέγεται με άμεση και καθολική ψηφοφορία. Αυτή είναι η πρότασή μας την οποία καταθέτουμε σε ψηφοφορία. Αν γινόταν αυτό αποδεκτό από το συνέδριο, από την Κυβέρνηση και τη Βουλή, θα άλλαζε τον τρόπο λειτουργίας και συγκρότησης των οργάνων. Εντελώς αλλιώς θα λειτουργούν το Δημοτικό Συμβούλιο και η εκπροσώπησή του, η Δημαρχιακή Επιτροπή, οι παρατάξεις. Θα αναβαθμίζεται ο ρόλος του Δημοτικού Συμβούλου. Σημαίνει λοιπόν ότι αν γίνει αποδεκτό θα πρέπει να δούμε εξ αρχής όλο το κεφάλαιο που αφορά το διοικητικό και πολιτικό σύστημα των Δήμων.

Καταστατική θέση αιρετών: Δεν μπορεί να συνεχιστεί το ίδιο σύστημα

Σε ότι αφορά το θέμα της καταστατικής θέσης των αιρετών. Θεωρώ την εμμονή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου στη διάταξη, η οποία αποτυπώθηκε το 1980, που καταγράφει μια ολόκληρη φιλοσοφία, ότι δηλαδή το αξίωμα του Δημάρχου - και άρα του οποιουδήποτε αιρετού - είναι τιμητικό και άμισθο, σήμερα προσβάλλει τους αιρετούς, προσβάλλει την Αυτοδιοίκηση και μας καθιστά δικαιολογημένα μια χώρα τελευταία και κάτω από τις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Στο τέλος Ιουλίου του 2004 κατά τη συνάντησή του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ με τον Πρωθυπουργό υπήρξε μια συμφωνία, ότι δηλαδή θα υπάρξει άρση των επιφυλάξεων της χώρας μας γύρω από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.

Μία από τις επιφυλάξεις είναι η αναγνώριση της καταστατικής θέσης των αιρετών. Θεωρώ ότι δε μπορεί να διατηρηθεί σήμερα το σύστημα και η αναφορά έτσι όπως υπάρχει στο σχέδιο του Κώδικα και κατά τη γνώμη μου το συνέδριο θα πρέπει ομόφωνα, αφού εδώ δεν υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, να απαιτήσει να είναι casus belli η διαγραφή της διάταξης, όπως να υιοθετηθεί η πρόταση της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΚΕ. Αν δεν αλλάξει το σύστημα, που προϋποθέτει βέβαια και υποχρεώσεις του κράτους και της Πολιτείας, οικονομικές, συνταξιοδοτικές, αλλά και πολιτικές, διοικητικές απέναντι στους αιρετούς, αν δεν κατοχυρωθεί και δεν ενισχυθεί η προστασία του αιρετού, σημαίνει ότι η Πολιτεία θέλει να τους αντιμετωπίζει όπως αντιμετωπιζόμαστε τα τελευταία χρόνια, δια των ΜΜΕ και μέσα από κατευθυνόμενα δημοσιεύματα. Και ξέρουμε από πού κατευθύνονται τέτοια δημοσιεύματα.

Χρειάζεται άλλο μοντέλο οικονομικής στήριξης της Αυτοδιοίκησης

Είναι λοιπόν σαφές ότι ο Κώδικας δεν αποτελεί μια τομή, δεν αποτελεί εκείνο το άλμα που θα θέλαμε όλοι μας. Για να υπάρξει η

τομή, θα έπρεπε να υπήρχε μια άλλη φιλοσοφία για την αποκέντρωση. Αποκέντρωση ολόκληρου του κράτους.

Είναι όμως μια σαφής βελτίωση σε σχέση με τον υπάρχοντα Κώδικα, είναι μια σαφής προσαρμογή στις σημερινές απαιτήσεις, όχι όμως στις αυριανές.

Ποιες είναι οι σημερινές απαιτήσεις;

Αυτός ο Κώδικας, αυτές οι αρμοδιότητες, αυτές οι απαιτήσεις και αυτές οι ανάγκες, με ποιους πόρους και με ποια οικονομικά μπορεί να εξυπηρετηθούν και να στηριχθούν;

Μπορεί να γίνει αυτό με τα οικονομικά περί εσόδων, που προβλέπονται στον Κώδικα, αυτά δηλαδή που προβλέπει ο 1828, στον βαθμό που τηρείται και όσο τηρείται, που σημαίνει κατά τη γνώμη μου 3% επί του προϋπολογισμού; Σαφώς όχι.

Ακόμα και αν η κυβέρνηση αποφάσιζε να δώσει όλα τα λεφτά που προβλέπονται στον 1828, δεν αλλάζει τίποτα παρά δέκατα του εκατοστού επιπλέον του 3% επί του προϋπολογισμού ή το 2...% επί του ΑΕΠ.

Είναι αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση αυτή; Τα 350 ευρώ ανά κάτοικο που διαχειρίζεται η Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα, σε σχέση με τα 2.500 ευρώ ανά κάτοικο που διαχειρίζεται η ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση είναι αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση;

Μπορούμε να υπηρετήσουμε αυτές τις ευθύνες, την αποστολή για ανάπτυξη την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες; Είναι σαφές ότι όχι.

Αυτός ο Κώδικας στο βαθμό που θα περάσει από τη Βουλή, και θα περάσει από ότι φαίνεται με όποιες βελτιώσεις, θέλει μια ανταπόκριση και προσαρμογή με ένα άλλο μοντέλο οικονομικής στήριξης της Αυτοδιοίκησης.

Ποιο είναι αυτό;

Είναι σαφές ότι αυτό το συνέδριο πρέπει να δώσει μια εντολή στο Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, ότι πρέπει να επεξεργαστεί στο αμέσως επόμενο διάστημα εκείνες τις θέσεις - επιθετικά - προς την οποιαδήποτε αυριανή κυβέρνηση για την αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης και ρύθμισης των οικονομικών της Αυτοδιοίκησης, η οποία, κατά τη γνώμη μου, πολιτικά πρέπει να έχει δυο άξονες. Ένα σύστημα κρατικών επιχορηγήσεων και ενισχύσεων μέσα από τη διατήρηση του 1828 για

να χρηματοδοτούνται οι Δήμοι για άρση των ανισοτήτων, η ενίσχυση ή βοήθεια της σύγκλισης της Αυτοδιοίκησης, αλλά και η καθιέρωση φορολογικών εσόδων και φορολογικής εξουσίας μέσα από την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, μέσα από την αποκέντρωση των φορολογικών εσόδων και φορολογικών εξουσιών, όχι με την πρόσθεση φόρων από την Αυτοδιοίκηση προς τους πολίτες.

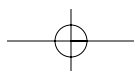
Όταν λέμε ότι θα αποκεντρωθεί το κράτος δεν το λέμε μόνο σε επίπεδο αρμοδιοτήτων και σε επίπεδο εξουσιών, μιλάμε για αποκέντρωση του κράτους και σε επίπεδο φορολογικής εξουσίας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα είναι η τελευταία, όχι μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε σχέση με χώρες του Τρίτου Κόσμου, που τα έσοδα της από φορολογική εξουσία είναι μηδαμινά, είναι 2,3 ή 4% επί του συνόλου των εσόδων της Αυτοδιοίκησης.

Αν δεν υπάρξει λοιπόν μια τέτοια ριζική τομή, ούτε αυτόνομη, ούτε αυτοδύναμη, ούτε αυτοτελής, ούτε πραγματική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα θα έχουμε.

Θα έχουμε μια Αυτοδιοίκηση, η οποία θα κινείται στο 3% και θα επαφίεται σε κάθε κυβέρνηση αν θα τα αποδώσει αυτά και πως θα τα αποδώσει, τις περισσότερες φορές με ένα τρόπο στρεβλό, ανορθόδοξο, όπως τα τελευταία δείγματα και η τελευταία έρευνα που κάναμε δείχνει. Από τις 100 δραχμές που παίρνει η Αυτοδιοίκηση μόνο το 54% μοιράζεται με αντικειμενικά κριτήρια.

Το υπόλοιπο 46% μοιράζεται με κριτήρια μη αντικειμενικά. Μόνον έτσι θα κατοχυρωθούν πραγματικοί πόροι και πραγματική εξουσία για την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Κλείνοντας λέω ότι μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης του Κώδικα πρέπει να υπάρξουν και αυτές οι τομές στα οικονομικά θέματα και θα πρέπει να υπάρξει εξουσιοδότηση από το συνέδριο προς το Δ.Σ. για να δουλέψει το επόμενο διάστημα και να παρουσιάσει σε ένα έκτακτο συνέδριο προφανώς, ολοκληρωμένη την πρόταση, με ένα διάλογο και μια εθνική συμφωνία με όλα τα κόμματα και με την οποιαδήποτε κυβέρνηση μετά τις βουλευτικές εκλογές. ■

ΧΡ. ΤΕΓΟΣ, εκπρόσωπος Δημοτικής Αγωνιστικής Συσπείρωσης

Ο νέος Κώδικας χειραγωγεί τη λειτουργία της Αυτοδιοίκησης

Τα τελευταία χρόνια γίνονται και θα γίνουν ραγδαίες αλλαγές στο ρόλο της αρμοδιότητας και τον προσανατολισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κύρια χαρακτηριστικά των αλλαγών αυτών θα είναι η κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους και η ανάληψη των αρμοδιοτήτων από τη Τοπική Αυτοδιοίκηση, χωρίς τη ταυτόχρονη μεταβίβαση των αναγκαίων πόρων.

Η πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος κατάργησε την υποχρέωση του κράτους να εξασφαλίζει τους οικονομικούς πόρους, που είναι απαραίτητοι για την άσκηση των καθηκόντων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και που της έχουν ανατεθεί. Η κατεύθυνση αυτή συναντά πολλές αντιδράσεις, τόσο ανάμεσα στους αιρετούς, όσο και στους εργαζόμενους.

Για να περιοριστούν και να εξουδετερωθούν οι όποιες αντιδράσεις, αλλά και για να θωρακιστεί αυτή η πολιτική, η κυβέρνηση θέσπισε ένα ασφυκτικό πλαίσιο λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τη ψήφιση του νέου Κώδικα.

Ο προτεινόμενος νέος Κώδικας δεν είναι τίποτα άλλο από τα όρια που θέτει η Κυβέρνηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσα στα οποία της επιτρέπει να λειτουργήσει.

Με το Κώδικα αυτό γίνονται σαφέστατα, όχι απλώς η ανταγωνιστική σχέση κράτους και Αυτοδιοίκησης, αλλά και η επιδίωξη της πλήρους ενσωμάτωσής της στις κυρίαρχες επιλογές της κεντρικής εξουσίας με κάθε τρόπο.

Στα πλαίσια αυτά διατηρείται και επανέξνεται ο έλεγχος σκοπιμότητας των αποφάσεων των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος αποτελεί το τοποτηρητή της εκάστοτε κυβέρνησης.

Με το νέο Κώδικα δεν θα μιλάμε για Αυτοδιοίκηση παράλληλη βαθμίδα εξουσίας, ούτε για διεκδικήσεις ενάντια στις επιλογές της εκάστοτε κυβέρνησης, αφού η δυνατότητα αυτή ουσιαστικά εκμηδενίζεται, αλλά για μετατροπή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε έναν απλό ιμάντα μεταβίβασης των όποιων κυβερνητικών επιλογών, τις οποίες θα είναι υποχρεωμένη η Αυτοδιοίκηση να εφαρμόσει.

Επιχείρηση χειραγώγηση της Αυτοδιοίκησης

Για να αντιληφθεί κανείς το μέγεθος της επιχειρούμενης χειραγώγησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αρκεί να προσέξετε μερικά άρθρα από το προτεινόμενο Κώδικα. Το άρθρο 176 ορθά αναφέρει ότι οι αποφάσεις των Κοινοτικών και Δημοτικών Συμβουλίων είναι εκτελεστές, αφού του εκδοθούν. Επίσης στο άρθρο 178 ορθά αναφέρει: το κράτος δεν μπορεί να εμποδίσει τη πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των ΟΤΑ. Αυτά όμως ουσιαστικά ακυρώνονται με το άρθρο 177, αφού εμποδίζεται κάθε δυνατότητα ελεύθερης δράσης των ΟΤΑ, επειδή ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μπορεί να παραπέμψει σε επιτροπή για ακύρωση αποφάσεις Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων, που δεν συνάδουν με τις κυβερνητικές κατευθύνσεις. Μάλιστα προσδιορίζονται συγκεκριμένα οι αποφάσεις των Δήμων που μπορούν να παραπεμφθούν για ακύρωση και μεταξύ άλλων αναφέρονται αποφάσεις για την επιβολή φόρων και τελών, το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα και οι τροποποιήσεις του, το τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Εφόσον λοιπόν κάποιος Δήμος έχει διαφορετική άποψη από τις κυβερνητικές εντολές και δεν επιθυμεί να επιβάλει δημοτική φορολογία ή το τεχνικό του πρόγραμμα ή ακόμα το τετραετές επιχειρησιακό του δεν είναι εναρμονισμένο με τις κυρίαρχες κατευθύνσεις της κυβέρνησης, τότε ο Γενικός Γραμματέας μπορεί να παραπέμψει τις σχετικές αποφάσεις για ακύρωσή τους. Δηλαδή μια Δημοτική Αρχή, που εκλέχτηκε για να υλοποιήσει τις προεκλογικές της εξαγγελίες μέσα από ένα προεκλογικό πρόγραμμα ανάπτυξης του Δήμου της και εγκρίθηκε από τους δημότες της, έχει τη συγκατάθεση της πλειονοψηφίας της τοπικής κοινωνίας, θα τελεί υπό την έγκριση και την απόρριψη του εκάστοτε Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

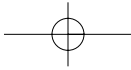
Ο Κώδικας επιβάλει μηχανισμούς και μάνατζερ

Ο νέος Κώδικας δημιουργεί νέες δομές, που ε-

πιβάλλονται αναγκαστικά και με τις οποίες υποκαθίστανται τα αιρετά όργανα στο ρόλο τους με μηχανισμούς που μπορούν να λειτουργήσουν ακόμα και με μάνατζερ. Δημιουργείται ένα νέο πλαίσιο για την υποχρεωτική μεταφορά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αρμοδιοτήτων του κράτους, αλλά και για την αναγκαστική υλοποίηση αυτών των αρμοδιοτήτων, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος άσκησης των οποίων θα καθοριστεί μετά, αλλά με Προεδρικά Διατάγματα. Δίνεται ακόμα η δυνατότητα της κατάργησης του πολιτικού ρόλου των Δήμων, αφού δεν γίνεται αρεστή η πολιτική τους και αφαιρείται από αυτούς ή ανατίθεται η υλοποίηση της αρμοδιότητας σε άλλο όργανο, στο όνομα του λεγόμενου δημόσιου συμφέροντος και της απρόσκοπτης εξυπηρέτησης των κατοίκων. Αλήθεια, τι σημαίνει δημόσιο συμφέρον; Τι σημαίνει απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των κατοίκων; Ποιος την καθορίζει; Τι σημαίνει αυτό σε περίπτωση άρνησης επιβολής φόρων και τελών; Τι σημαίνει για μια αγροτική κινητοποίηση, κινητοποίηση των εργαζομένων, για την αφίσα, για το πανό, για την προστασία του περιβάλλοντος, για την εφαρμογή ή μη της μερικής απασχόλησης; Τι σημαίνει ευταξία και ευκοσμία, που πρέπει να τηρούνται;

Εδώ ακριβώς είναι και η ουσία του όρου επικουρικότητα, που σαν πανάκεια χρησιμοποιούν ορισμένοι, και ουσιαστικά μεταφράζεται, αποφασίζουμε εμείς τι πρέπει να γίνει και αν δεν το κάνεις, το κάνουμε για λογαριασμό σου και σε βάρος σου. Έτσι εμείς ερμηνεύουμε τη φράση των κειμένων. Η ενότητα των δομών και των λειτουργιών του συγχρόνου κράτους συνδυάζεται με την αρχή της επικουρικότητας στους θεσμούς και τα όργανα της Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με το νέο κώδικα θεσμοθετείται η δυνατότητα του μεγάλου κεφαλαίου για συγχρηματοδότηση προγραμμάτων του ευρύτερου τομέα δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και διαχείρισής τους από αυτό. Γίνονται ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν την κερδοφορία, όπως για παράδειγμα οι συμβάσεις παραχώρησης και παλαιότερα το τέλος ακίνητης περιουσίας. Μάλιστα ο υπουργός για να μας πείσει μας είπε ότι, τώρα τα πράγματα έχουν αλλάξει και δεν πρέπει να

έχουμε ενδοιασμούς για τις παραχωρήσεις στον ιδιωτικό τομέα και μάλιστα μας προέτρεψε να μπορούμε και σε τομείς κοινωνικής πολιτικής. Προωθείται ο περιορισμός δράσης των παρατάξεων και των συνδυασμών, τόσο με το καθορισμό των λεγόμενων δημοτικών ομάδων όσο και με τον έλεγχο της δράσης τους. Στο όνομα της αποτελεσματικότητας υποτάσσονται τα πάντα, ακόμα και η αντιπροσωπευτικότητα. Για αυτό έχουμε μέτρα και ρυθμίσεις που περιορίζουν την έκφραση περισσότερων απόψεων στα αιρετά όργανα. Για αυτό έχουμε εμμονή στη διατήρηση εκλογικών συστημάτων, που παραμορφώνουν τη λαϊκή θέληση και καταργούν την ισοτιμία της ψήφου των ελλήνων πολιτών. Σε αυτή τη λογική υπακούει και η προσπάθεια της αν όχι κατάργησης των Τοπικών Συμβουλίων στους Καποδιστριακούς Δήμους της παραπέρα υποβάθμισής τους στο ρόλο και στις αρμοδιότητές τους. Τέλος, περιορίζεται η δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε ακόμα και οι συνεργασίες της θα πρέπει να βρίσκονται υπό τον έλεγχο του σεβασμού, όχι μόνο της εθνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός ο Κώδικας

Είναι φανερό ότι ο νέος Κώδικας για μας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός. Βρίσκεται σε αντίθεση με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των δημοτών μας για μια Τοπική Αυτοδιοίκηση συμπαραστάτη, ενισχυτή, συμμετέχο στους αγώνες για την προστασία και ανάπτυξη των κοινωνικών, οικονομικών, δημοκρατικών δικαιωμάτων που σήμερα δέχονται ανελέητη επίθεση και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός ο ονομαζόμενος διάλογος με τη κυβέρνηση, αφού είναι υπονομευμένος. Αρκετά από τα θέματα που υποτίθεται ότι συζητούνται τώρα για το Κώδικα έχουν ρυθμιστεί και προωθήθηκαν χωριστά πριν λίγο καιρό με νόμους, που ψήφισε η Βουλή. Για αυτό για μας δεν υπάρχουν αξιόπιστοι συνομιλητές και όλοι αυτοί οι διάλογοι έχουν αποδειχθεί ψευδεπίγραφοι, αφού δεν προωθείται τίποτα προς όφελος των εργαζομένων, αλλά αντίθετα.

Με το συγκεκριμένο Κώδικα επιδιώκεται να αποποιηθεί το κράτος από ευθύνες για την επίλυση μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων. Επιδιώκεται η διάσπαση του ενιαίου, δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα ολόκληρων τομέων ευθύνης του κράτους που ήταν μέχρι σήμερα. Επιδιώκεται η μεταφορά της ευθύ-

νης σε κατώτερα όργανα και τα οικονομικά βάρη να πέσουν στους εργαζόμενους.

Οι θέσεις μας

Οι θέσεις μας είναι ότι πρέπει να αντισταθούμε στη κατρακύλα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να αντιδράσουμε στην ολοκληρωμένη απογύμνωσή της από τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που της έχουν απομείνει. Να μην επιτρέψουμε να γίνει ένας ακόμα διεκπεραιωτικός μηχανισμός χωρίς πολιτικό ρόλο και περιεχόμενο. Για αυτό σας καλούμε να αγωνιστούμε, πρώτον για την εφαρμογή της απλής αναλογικής σε όλα τα όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφού αυτό το εκλογικό σύστημα επιτρέπει την ακριβέστερη αντιστοιχία του εκλογικού αποτελέσματος με τις επιλογές του εκλογικού Σώματος. Δεύτερον, την εξασφάλιση της οικονομικής επάρκειας των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων της χωρίς οικονομική επιβάρυνση στους εργαζόμενους.

Τρίτον, την κατοχύρωση του πολιτικού ρόλου των οργάνων της Αυτοδιοίκησης. Να μην επιτρέψουμε την όποια προσπάθεια αναγκαστικής υποκατάστασης των Δήμων από άλλους μηχανισμούς από το κράτος ή και το αντίστροφο. Ακόμα σας καλούμε να αντιταχθούμε:

Πρώτον, στο ασφυκτικό πλαίσιο ελέγχου για τον επικυρίαρχο ρόλο του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και το ρόλο των διορισμένων οργάνων ελέγχου, αλλά και τον έλεγχο σκοπιμότητας που προωθείται στους Δήμους.

Δεύτερον, στη μη εφαρμογή των ελαστικών σχέσεων εργασίας στους εργαζόμενους στους Δήμους μας.

Τρίτον, να αντιταχθούμε στην όποια δυνατότητα ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών των Δήμων και στη συνύφανση με το μεγάλο κεφάλαιο που επιχειρείται με διάφορες μορφές.

Τέταρτον, να αντισταθούμε σε οποιαδήποτε προσπάθεια περιορισμού της λειτουργίας και δράσης των παρατάξεων, των κινήσεων και των συνδυασμών στο χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Πέμπτον, στη μεταφορά αρμοδιοτήτων αποκλειστικής ευθύνης του κράτους και ιδιαίτερα στο χώρο της υγείας και της παιδείας που επιβάλλονται να διατηρήσουν τον ενιαίο δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα τους.

Έκτον, στην οποιαδήποτε αναγκαστική επιβολή διοικητικών μέτρων, τόσο για τη συγκρότηση των Δήμων, όσο και για την υλοποίηση αρμοδιοτήτων.

Όλα τα παραπάνω για μας αποτελούν τα ελάχι-

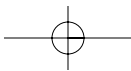
στα που μπορούν να κάνουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση να διαφέρει από τους άλλους μηχανισμούς του κράτους.

Με την προτεινόμενη διοικητική μεταρρύθμιση η Αυτοδιοίκηση μετατρέπεται σε επιχείρηση

Τέλος για τη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας, το προωθούμενο σχήμα προβλέπει μείωση του αριθμού των Περιφερειών, την περιθωριοποίηση, αν όχι την κατάργηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τον εγκλωβισμό των Δήμων με τη συμμετοχή του σε νέα σχήματα, παραδείγματος χάρι σε Πολιτείες, που προβλέπει ο νέος Κώδικας.

Δεν τίθεται όμως και δεν απαντιέται το εξής ερώτημα: χρειάζεται αλλαγή η Διοίκηση της χώρας και πού; Χρειάζεται αλλαγή στο μέγεθος και στην οργάνωση; Ή χρειάζεται αλλαγή στη κατεύθυνση και στο περιεχόμενο της δράσης της; Με την προτεινόμενη από την κυβέρνηση αλλαγή και την αποδοχή της από την ΚΕΔΚΕ για την επερχόμενη διοικητική μεταρρύθμιση, προωθείται μηχανισμός και μέσα για την ευκολότερη διοχέτευση και εφαρμογή της πολιτικής της κεντρικής εξουσίας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν καλείται απλώς σήμερα να υιοθετήσει αλλά της επιβάλλονται και μορφές διαχείρισης με κριτήρια την εμπορευματοποίηση κοινωνικών αγαθών, την κερδοσκοπία και την επιχειρηματικότητα. Θέλουν να μετατραπεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε επιχείρηση που θα πουλάει υπηρεσίες με τις οποίες θα λειτουργεί. Για αυτό στο νέο Κώδικα καθιερώνονται δείκτες αποτελεσματικότητας όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις επιχειρήσεις.

Η δική μας πρόταση βρίσκεται στον αντίποδα αυτής της λογικής. Η ανάπτυξη που εμείς θέλουμε ενδεχομένως να μην απαιτεί αλλαγή στα διοικητικά όρια της χώρας. Το κύριο για μας είναι η όποια διοικητική δομή να ενισχύει τα πλατιά λαϊκά στρώματα, να λειτουργεί προς όφελος του λαού και όχι προς εξυπηρέτηση των μεγάλων συμφερόντων και του μεγάλου κεφαλαίου. Το κύριο είναι ποιος κερδίζει και ποιος χάνει από τα αποτελέσματα της όποιας ανάπτυξης εμφανίζει η ελληνική οικονομία. Με απλά λόγια, είμαστε αντίθετοι στη λογική που αυξάνει την ανεργία, τη λιτότητα, που οδηγεί στην ανάκληση κοινωνικών κατακτήσεων, στη στρέβλωση της παραγωγικής βάσης της χώρας μας. ■

Παρατεταμένη αναμονή για τον Κώδικα

Ρεπορτάζ: Δημήτρης Μαρής

«**Ν**έος Κώδικας σε παρατεταμένη κή-
ση»!!! Αυτός θα μπορούσε να είναι
ο τίτλος για έναν Κώδικα, ο οποίος
προς το παρόν, αν και βασάνισε πολλαπλώς
τους εμπλεκόμενους φορείς, παραμένει Κώδι-
κας μόνο στα χαρτιά, καθώς είναι αμφίβολο αν
θα προλάβει, να ψηφιστεί από την Βουλή.
Το γεγονός αυτό θα έχει ως συνέπεια, όπως υ-
ποστηρίζουν αρκετοί, να ανοίξει εκ νέου το ζή-
τημα των διοικητικών μεταρρυθμίσεων στην
Αυτοδιοίκηση το επόμενο διάστημα και να
μπει στο χρονοντούλαπο επ' αόριστον το σχέ-
διο του «νέου» Κώδικα.

Ωστόσο με δεδομένα τα αιτήματα αρκετών αι-
ρετών και Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοι-
νοτήτων, όπως για παράδειγμα η ΤΕΔΚΝΑ,
να ψηφιστεί ο Κώδικας από την Βουλή, δεν α-
ποκλείεται να ψηφιστεί ως έχει από τη νέα κυ-
βέρνηση που θα προκύψει μετά τις εκλογές και
στη συνέχεια να κατατεθεί ένα συνολικό σχέ-
διο που θα αφορά τις αλλαγές στο τετράπτυχο:
δήμοι – νομαρχίες – περιφέρειες – μητροπολι-
τικά κέντρα.

Κατά γενική ομολογία μπορεί το σχέδιο του
νέου Κώδικα να μην περιείχε ριζοσπαστικές
αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, ωστόσο πολλά
σημεία του θα «έλυαν» τα χέρια των δημάρ-
χων και των δημοτικών συμβούλων σε μία σει-
ρά από θέματα και ζητήματα.

Αξίζει να επισημανθεί ότι το σχέδιο του νέου
Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, είναι αποτέ-
λεσμα ενός διαλόγου μεταξύ κυβέρνησης και
δημάρχων, ο οποίος ούτε λίγο ούτε πολύ κρά-
τησε 8 μήνες.

Η τελική σφραγίδα του σχεδίου από την πλευ-
ρά των δημάρχων, μετά από έντονες διαφωνίες
με την κυβέρνηση, μπήκε στο συνέδριο της
Θεσσαλονίκης το Νοέμβριο του 2003, ενώ
προηγήθηκε μια ειδική συνάντηση στη Λευκά-
δα και το Ξυλόκαστρο, με αποκλειστικό αντι-
κείμενο τα άρθρα του νέου Κώδικα. Όπως είχε
επισημανθεί στη Θεσσαλονίκη, «το τελικό α-
ποτέλεσμα συμπυκνώνει τις εμπειρίες των τε-
λευταίων ετών επιλύοντας μια σειρά θεσμι-
κών ζητημάτων και λειτουργικών προβλημά-
των όλων των Ο.Τ.Α. Αποτυπώνει και εξειδι-
κεύει σε μεγάλο βαθμό τη Συνταγματική Ανα-
θεώρηση, αποτελεί ικανοποιητική βάση για
την περαιτέρω μετεξέλιξη του θεσμού, απέχει
όμως από τις προσδοκίες της Τ.Α. αφού απα-

ντά στη σημερινή πραγματικότητα με δεδομέ-
νη τη διοικητική δομή της χώρας και τον εξαρ-
τημένο χαρακτήρα της Τ.Α. από τον κρατικό
προϋπολογισμό. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να
τονισθεί ότι η τελική μορφή του νέου Κώδικα
Δήμων και Κοινοτήτων, είναι αισθητά βελτιω-
μένη σε σχέση με το αρχικό σχέδιο, ακριβώς
γιατί είναι προϊόν διαλόγου και παρέμβασης
της Αυτοδιοίκησης».

Η γενική συνέλευση της ΚΕΔΚΕ αποδέχτηκε
τελικά, κατά πλειοψηφία, το προτεινόμενο
σχέδιο του νέου Κώδικα, στο σύνολό του, εν-
σωματώνοντας τις προτάσεις του Διοικητικού
Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ.

Οι προτάσεις που έγιναν από την ΚΕΔΚΕ α-
φορούσαν ιδιαίτερα θέματα του εκλογικού συ-
στήματος, των τοπικών συμβουλίων και του
προληπτικού ελέγχου.

Ειδικότερα για το εκλογικό σύστημα και τον
τρόπο ανάδειξης των οργάνων Τ.Α. προτάθηκε
να παραμείνει ως έχει. Η πλειοψηφία του Τοπι-
κού Συμβουλίου να ανήκει στον πλειοψηφού-
ντα συνδυασμό και ο Πρόεδρος του Τοπικού
Συμβουλίου να μην είναι μέλος του Δημοτικού
Συμβουλίου, αλλά πρόεδρος, με δικαίωμα ψή-
φου στα θέματα του Τοπικού του Διαμερίσμα-
τος. Στα 3μελή τοπικά συμβούλια τα 2 μέλη να
προέρχονται από την πλειοψηφία και ένα από
τη μειοψηφία. Στα 5μελή (3 από πλειοψηφία
και 2 από μειοψηφία) και στα 7μελή (5 από
πλειοψηφία και 2 από μειοψηφία).

Σχετικά με τον προληπτικό έλεγχο έγινε απο-
δεκτό να διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέ-
δριο, αλλά υπό προϋποθέσεις.

Πιο μπροστά οι δήμαρχοι από το υπουργείο

Εν τω μεταξύ, σε ότι αφορά τις θέσεις που δια-
τυπώθηκαν στην ειδική συνάντηση των δη-
μάρχων στη Λευκάδα, θα μπορούσε να υπο-
στηριχθεί από εκείνους που παρακολουθούν
τον τρόπο λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοί-
κησης, ότι ήταν μία από τις πλέον ουσιαστικές
συναντήσεις. Οι απόψεις και οι θέσεις που δια-
τυπώθηκαν έδειξαν ότι οι αιρετοί μπορούν με-
τά από μερικά χρόνια να κάνουν ουσιαστικά
βήματα, διαθέτοντας μια εμπειρία που προ Κα-
ποδίστρια δεν είχαν.

Από τη συζήτηση που έγινε στη Λευκάδα δια-
πιστώθηκε πως σε ορισμένα σημεία οι δήμαρ-
χοι φαίνεται να είναι πιο μπροστά απ' ότι το
υπουργείο Εσωτερικών, όπως για παράδειγμα
η αλλαγή του εκλογικού νόμου. Το υπουργείο,
δεν ήταν διατεθειμένο να εντάξει ριζοσπαστι-
κές αλλαγές στο σχέδιο, σε ότι αφορά τον ε-
κλογικό νόμο. Επίσης τα ζητήματα των τοπι-
κών υποθέσεων, της εγγύτητας και της επικου-
ρικότητας είναι μερικά από τα θέματα που ε-
τέθησαν αρκετά συχνά από την πλευρά των
δημάρχων. Για το λόγο αυτό μάλιστα ζητήθηκε
να υπάρξει και ειδική προσθήκη, η οποία θα
άνοιγε το δρόμο για την άσκηση πολλών αρ-
μοδιοτήτων που αυτή τη στιγμή ελέγχονται α-
πό την κεντρική διοίκηση.

Ένα άλλο θέμα που ζήτησαν οι δήμαρχοι να
μουν δικλείδες ασφαλείας σχετίζεται με τα
δημοτικά διαμερίσματα και τη δυνατότητα
που θα παρέχεται στους κατοίκους τους να α-
ποσχισθούν από έναν δήμο και να προσκολλη-
θούν σε έναν άλλο. Όπως υποστήριξαν, αν τε-
λικά περνούσε η αρχική διατύπωση που υ-
πήρχε στο σχέδιο του υπουργείου Εσωτερι-
κών, είναι βέβαιο ότι σε πολλές περιοχές της
χώρας οι κάτοικοι θα επιχειρούσαν τη διενέρ-
γεια τοπικών δημοψηφισμάτων, προκειμένου
να αποχωρήσουν από το δήμο που βρίσκονται.
Από την πλευρά του υπουργείου Εσωτερικών,
ο υφυπουργός Λάμπρος Παπαδήμας χαρακτή-
ρισε τον Κώδικα ως «Ευαγγέλιο» των λειτουρ-
γών της Αυτοδιοίκησης. Ο υφυπουργός αποδέ-
χτηκε το αίτημα της ΚΕΔΚΕ να διευθετηθούν
οι καταστατικές θέσεις των αιρετών, ενώ είχε
τονίσει πως «σε κανένα κράτος του κόσμου η
Αυτοδιοίκηση δεν είναι χωρίς έλεγχο οικονο-
μικής διαχείρισης και νομιμότητας των πράξε-
ων της».

Τα σημεία τριβής

Στη διάρκεια της οκτάμηνης συζήτησης, οι δύο
πλευρές βρέθηκαν σε σύγκρουση για πολλά
σημεία του νέου Κώδικα. Τα άρθρα που προέ-
βλεπαν «μετακόμιση» τοπικών συμβουλίων σε
άλλους δήμους και η εποπτεία –έλεγχος των
δήμων και δημοτικών επιχειρήσεων, είναι με-
ρικά από τα σημεία αιχμής. Επίσης η καταστα-
τική θέση των δημάρχων, οι διαδημοτικές συ-
νεργασίες και το ζήτημα των Μητροπολιτικών

κέντρων αποτέλεσαν πεδίο διαφωνιών και ενστάσεων όπου και ζητήθηκε να υπάρξουν τροποποιήσεις. Μια από τις κριτικές που εκφράστηκε ήταν, ότι δεν προκύπτει με σαφήνεια ποιες είναι οι πολιτικές προτεραιότητες που πρέπει να αναδεικνύει ο κώδικας. Ειδικότερα στη διαδικασία του διαλόγου πολλά από τα μέλη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), εξέφρασαν σοβαρά ερωτήματα ως προς τις προθέσεις του υπουργείου Εσωτερικών. «Θα πάμε σε δήμους ή και σε κοινότητες; Συνενώσεις και διασπάσεις; Οι διαδημοτικές συνεργασίες θα αξιοποιηθούν ως εργαλείο, ή ως μέσο υποχρέωσης των ΟΤΑ να συνεργασθούν»; Στις απορίες αυτές, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΣΔΔΑ, εμφανίστηκε διατεθειμένη να απαντήσει και μάλιστα, όπου κρίθηκε αναγκαίο, υπήρξαν και τροποποιήσεις. Ειδικά το θέμα των διασπάσεων, έτσι όπως ήταν η αρχική διατύπωση στο σχέδιο του Κώδικα, άνοιγε τον ασκό του Αιόλου. Δεκάδες πρώην κοινότητες ανέμεναν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον το σχέδιο νόμου να πάρει το δρόμο για τη Βουλή, με την προσδοκία ότι δε θα αφαιρεθεί το επίμαχο άρθρο. Επίσης ένα ζήτημα που υπήρξαν διαφωνίες από την πλευρά των δημάρχων είχε να κάνει με την εποπτεία των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων. Όπως είχε επισημανθεί από εξέχοντα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ, «η εποπτεία των δήμων δε θα πρέπει να παρεμποδίζει επ' ουδενί την απρόσκοπτη λειτουργία τους. Το πλαίσιο λειτουργίας τους δε θα πρέπει, εξ αφορμής της εποπτείας, να παρεμποδίζεται. Είναι όμως απαραίτητο να ενταχθούν στο σχέδιο αυστηρές διατάξεις δημοσιονομικής πειθαρχίας και κυρώσεων». Για τη διαδημοτική συνεργασία είχαν επισημάνει πως αυτή πρέπει να είναι σε εθελοντικό επίπεδο και ότι στο σχέδιο είναι αναγκαίο να ενταχθούν διατάξεις που να σχετίζονται και με το προσωπικό. «Το σύστημα επιλογής προσωπικού χρειάζεται να επανακαθοριστεί και να καθιερωθούν νέες σχέσεις εργασίας και συνεργασίας με τους μόνιμους δημοτικούς υπαλλήλους». Σχετικά με το θέμα των διαδημοτικών επιχειρήσεων, είχε υπογραμμιστεί ότι χρειάζεται τροποποίηση του επίμαχου άρθρου, καθώς πολλές από αυτές δεν λειτουργούν κατά τους κανόνες της ιδιωτικής, αλλά της κοινωνικής οικονομίας. Επίσης για την καταστα-

τική θέση των αιρετών είχε προταθεί, μεταξύ άλλων, να υπάρξει πρόβλεψη για οικονομική αποζημίωση ή αμοιβή ανάλογη με το μέγεθος της απασχόλησής τους.

Βασικά σημεία του Κώδικα

Οι σύγχρονοι Δήμοι και οι Συμπολιτείες ως δομή και οριοθέτηση της διαδημοτικής συνεργασίας, είναι οι δύο βασικοί πόλοι των αλλαγών και μεταρρυθμίσεων που επιχειρούσε να προωθήσει ο νέος Κώδικας. Η όλη φιλοσοφία που διαπνέει το σχέδιο σχετίζεται με την ισχυροποίηση των Δήμων προκειμένου να είναι σε θέση να ασκούν αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση όμως που το μέγεθος ή τα οικονομικά δεδομένα κάποιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπουν την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, τότε αυτές θα μπορούσαν να ασκούνται με τη δομή της Συμπολιτείας. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί εάν οι εν λόγω Δήμοι και Κοινότητες το αποφάσιζαν, αποδεχόμενοι τα ισχυρά οικονομικά κίνητρα που θα προσδιορίζονταν μετά την ψήφιση του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Για τους Δήμους με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων ή με τακτικά έσοδα έως 1.500.000 ευρώ, ορίζονται ποιες είναι οι αρμοδιότητες που μπορούν να ασκούνται σε διαδημοτικό επίπεδο, ενώ προβλέπονται ειδικά κίνητρα για την ανάπτυξη της διαδημοτικής άσκησης αρμοδιοτήτων. Τα κίνητρα αυτά εξειδικεύονται και είναι συγκεκριμένα, ανάλογα με την μορφολογία του δήμου (ορεινός, νησιωτικός ή κοινότητα). Επίσης σε ειδική διάταξη η αρχή της επικουρικότητας έχει εφαρμογή σε όλα τα επίπεδα άσκησης μιας αρμοδιότητας, πέρα από το επίπεδο της

διαδημοτικής συνεργασίας και σε εκείνα της τοπικής και δημόσιας διοίκησης. Δύο ή περισσότεροι όμοροι δήμοι μπορούν να ενωθούν και να αποτελέσουν ένα δήμο μετά από αποφάσεις των δημοτικών τους συμβουλίων, που λαμβάνονται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του κάθε συμβουλίου. Το ίδιο προβλέπεται και για τις κοινότητες. Για την προσάρτηση τοπικού διαμερίσματος σε άλλο δήμο προβλέπεται ότι αυτό μπορεί να καταστεί δυνατό μόνο αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς -δημότες κατοίκους του, αν συναινέσει ο δήμος στον οποίο ζητείται να γίνει η προσάρτηση, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Για τον σκοπό όμως αυτό θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη και του δήμου από τον οποίο πρόκειται να αποσχισθεί το τοπικό διαμέρισμα. (Με δεδομένες αυτές τις δικλίδες ασφαλείας χαρακτηρίζεται ουσιαστικά απαγορευτική η δυνατότητα απόσχισης). Ωστόσο ο νέος κώδικας αφήνει ένα παράθυρο μέσω του οποίου μπορεί να καταργηθεί μία υφιστάμενη κοινότητα και να προσαρτηθεί σε γειτονικό δήμο. Συγκεκριμένα, αν σε μία κοινότητα ματαιωθεί η εκλογή συμβούλων, επειδή δεν έχει υποβληθεί δήλωση συνδυασμού υποψηφίων, ο νομάρχης εκδίδει αμέσως πρόγραμμα για την επανάληψη της εκλογής. Αν και κατά τη νέα εκλογή δεν δηλωθεί συνδυασμός υποψηφίων, η κοινότητα ενώνεται με το δήμο ή την κοινότητα που εδρεύει πιο κοντά στην έδρα της, μετά την έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Υποχρεωτικά τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα

Για την καλύτερη οργάνωση του προγραμματισμού της δράσης των ΟΤΑ, το σχέδιο προβλέπει την θέσπιση υποχρεωτικής σύνταξης από τους δήμους τετραετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στα προγράμματα αυτά θα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων ο οικονομικός και αναπτυξιακός προγραμματισμός, καθώς και οι κοινωνικές δράσεις των ΟΤΑ. Σε πρώτη φάση την υποχρέωση αυτή, θα την είχαν, από την

επόμενη δημοτική περίοδο, οι δήμοι με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων ή οι ΟΤΑ με τακτικά έσοδα πάνω από δυο εκατομμύρια ευρώ, καθώς και εκείνοι που θα προερχόταν από εθελούσια συνένωση.

Με τις νέες ρυθμίσεις που προέβλεπε θα μπορούσαν να διευκολυνθούν οι συνεργασίες μεταξύ των δήμων και του ιδιωτικού τομέα περισσότερο από ποτέ.

Μάλιστα, όπως επισημαίνεται και στην εισηγητική έκθεση, θα μπορούσε «η κεντρική διοίκηση από κοινού με την Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναζητήσουν νέες μεθόδους λειτουργίας και να αξιοποιήσουν σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία, φροντίζοντας ταυτόχρονα να επιτυγχάνεται η βέλτιστη σχέση κόστους – αποτελέσματος, προκειμένου να εξασφαλίσουν στο τοπικό επίπεδο εγγυήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη αξιοποίηση των δημόσιων πόρων, την προσφορά νέων αναγκών υπηρεσιών με τη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών και τη διαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών».

Αξίζει να επισημανθεί ότι το επίμαχο σημείο του Κώδικα αποτελεί και το βασικό πεδίο τριβής ανάμεσα στην Ομοσπονδία Εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και την ΚΕΔΚΕ.

Αυξάνονται τα μέλη Δημοτικού Συμβουλίου

Με στόχο τη διασφάλιση της εσωδημοτικής δημοκρατίας, αυξάνονται τα μέλη Δημοτικού Συμβουλίου από 3 έως 5 μέλη ανά πληθυσμιακή κατηγορία του Δήμου.

Δήμοι που έχουν περισσότερους από εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή διαιρούνται σε δημοτικά διαμερίσματα, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. (Ο Δήμος Αθηναίων διαιρείται σε πέντε έως επτά δημοτικά διαμερίσματα και οι υπόλοιποι δήμοι σε τρία έως πέντε).

Το Δ.Σ., προβλέπεται να έχει διαπαραταξιακό Προεδρείο, με αντιπρόεδρό που θα προέρχεται από τη μειοψηφία. Τα μέλη της Δημοκρατικής Επιτροπής αυξάνονται και θεσμοθετείται η εκπροσώπηση όσο το δυνατόν περισσότερων παρατάξεων της μειοψηφίας.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή των πολιτών προβλέπεται μεταξύ άλλων οι δημότες –κάτοικοι ότι θα μπορούν να καταθέτουν ατομικά ή ομαδικά στο δημοτικό συμβούλιο αναφορές «λαϊ-

κές αναφορές» και ερωτήσεις σχετικά με θέματα που τους αφορούν. Το δημοτικό συμβούλιο θα είναι υποχρεωμένο να εξετάζει και να απαντά στους πολίτες, εντός αποκλειστικής προθεσμίας. Οι δημότες συμμετέχουν στη διοίκηση των νομικών προσώπων των ΟΤΑ. Οι δήμοι είναι υποχρεωμένοι να διασφαλίσουν την άσκηση του δικαιώματος των πολιτών στην πληροφόρηση και μεριμνούν για τη διαρκή βελτίωση της διαφάνειας της δράσης τους.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων στο διαδίκτυο

Στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων που γίνεται μαγνητοφώνηση δεν τηρούνται πρακτικά. Γίνεται απομαγνητοφώνηση και τα κείμενα των αποφάσεων που λαμβάνονται, με ευθύνη των δημάρχων θα «εκτίθενται» στο διαδίκτυο.

Στο σχέδιο υπάρχει ειδική πρόβλεψη και για τα καθήκοντα των Δημοτικών Συμβούλων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο Δημοτικός Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την ψήφο του κατά την λήψη των αποφάσεων και είναι υποχρεωμένος να συμμετέχει στις επιτροπές και στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Σε περίπτωση που δεν το πράττει κατ' εξακολούθηση θα εκπίπτει με απόφαση του ίδιου του Δ.Σ. από τα καθήκοντα του. Για την κατάρτιση των προϋπολογισμών υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη που λύνει τα χέρια των νέων δημάρχων. Ο χρόνος ψήφησης του προϋπολογισμού, που έπεται του έτους των δημοτικών εκλογών, παρατείνεται μέχρι την 28η Φεβρουαρίου του έτους αυτού. Για την μέτρηση των αποτελεσμάτων επίσης, θεσπίζονται δείκτες αξιολόγησης της οικονομικής διαχείρισης. Για τους μικρούς δήμους προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης κοινής ταμειακής υπηρεσίας από όμορους ΟΤΑ.

Προληπτικός έλεγχος δαπανών

Για την κατοχύρωση του ελέγχου των λογαριασμών των δήμων και με γνώμονα τη διασφάλιση της νομιμότητάς τους, θεσπίζεται στον νέο Κώδικα, η δυνατότητα άσκησης προληπτικού ελέγχου των δαπανών τους, από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με στόχο να αποτυπωθεί η δημοτική περιουσία καθιερώνονται ειδικά βιβλία στα οποία θα καταγράφεται η κινητή και ακίνητη περιουσία των ΟΤΑ.

Οριοθέτηση των δημοτικών επιχειρήσεων

Για την αναδιάρθρωση και σωστή λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων προβλέπεται οριοθέτηση σε κατηγορίες όσων επιχειρήσεων μπορούν να μετέχουν οι ΟΤΑ. Συγκεκριμένα θα διακρίνονται σε Κοινοφελείς Επιχειρήσεις, με σκοπό την άσκηση αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, Παραγωγικές Επιχειρήσεις, με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., με στόχο μεταξύ άλλων την εκτέλεση έργων και την οικονομική εκμετάλλευση τους και Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.). Στο δεύτερο μέρος το Κώδικα προβλέπεται ότι Κοινότητες με πληθυσμό άνω των 4.000 κατοίκων, καθίστανται από την προσεχή δημοτική περίοδο, Δήμοι.

Οι αρμοδιότητες κοινωνικού χαρακτήρα

Για τις αρμοδιότητες «κοινωνικού» χαρακτήρα γίνεται αναλυτική περιγραφή και κατηγοριοποιούνται σε δύο ομάδες. Η μία περιλαμβάνει αυτές που ασκούνται από όλους τους Δήμους και η άλλη, τις αρμοδιότητες που κατανέμονται με πληθυσμιακά και οικονομικά κριτήρια. Για τη διαδημοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών θεσμοθετείται η δυνατότητα καθορισμού ειδικών κινήτρων, ανάλογα με το αντικείμενο τους. Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ. Οι αρμοδιότητες των δήμων που έχουν κάτω από 10.000 κατοίκους είναι δύο κατηγοριών. Εκείνες που ασκούνται από τον ίδιο το δήμο και αυτές που ασκούνται στο πλαίσιο της διαδημοτικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται να λυθεί το πρόβλημα με την επικάλυψη αρμοδιοτήτων που έχει διαπιστωθεί σε διάφορους τομείς. Για παράδειγμα αρμοδιότητες που σχετίζονται με μονοδρομήσεις, πεζοδρομήσεις, σήμανση οδών κ.α., τονίζεται ότι ασκούνται από τους ΟΤΑ και σε περίπτωση που αδυνατούν να τις ασκήσουν αναλαμβάνουν δράση οι αρμόδιοι φορείς των υπηρεσιών. Με ειδική αναφορά περιγράφονται οι αρμοδιότητες διαδημοτικού χαρακτήρα στις οποίες περιέχονται και αυτές της δημοτικής αστυνομίας, η οποία θα έχει αρμοδιότητες ελεγκτικού και αστυνομικού χαρακτήρα. Τέλος προβλέπεται ότι δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι ή τοπικοί σύμβουλοι όποιοι είναι, οφειλέτες του δήμου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του ίδιου δήμου. ■

ΑΠΟΦΑΣΗ

Του τακτικού συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ στη Θεσσαλονίκη

Το Τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, πραγματοποιείται σε μια μεταβατική περίοδο έντονων κοινωνικών και πολιτικών διεργασιών στην Ελλάδα, την Ευρώπη, τον κόσμο.

Η αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση, η τοποθέτηση της Αυτοδιοίκησης στο κέντρο της άσκησης πολιτικών στα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, η θεσμική αναγνώριση του πρωταγωνιστικού ρόλου της στην τοπική ανάπτυξη, αποτελούν συστατικά χαρακτηριστικά της στρατηγικής για την ενίσχυση της δημοκρατίας, της αξιοπιστίας των αντιπροσωπευτικών και συμμετοχικών θεσμών, της ανταγωνιστικής οικονομικής παρέμβασης και διαχείρισης, της βιώσιμης ανάπτυξης, της επίτευξης της κοινωνικής συνοχής.

Η στρατηγική αυτή συμπυκνώνει το ρόλο, τις δυνατότητες και τις ευθύνες της Αυτοδιοίκησης στο περιβάλλον των πολλαπλών αλλαγών, των ραγδαίων εξελίξεων και των προκλήσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Η Αυτοδιοίκηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πορεία προς μια δημοκρατικά προσανατολισμένη Ευρωπαϊκή Ενοποίηση, με οικονομική ισχύ και υποστήριξη των κοινωνιών. Πρέπει επομένως να αναδεικνύεται σε κέντρο σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών και παρεμβάσεων για τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα και την βιώσιμη ανάπτυξη.

Για τους σκοπούς αυτούς στον Ευρωπαϊκό χώρο είναι σήμερα σε εξέλιξη σημαντικές συζητήσεις και αλλαγές, για τη διαμόρφωση των όρων και των προϋποθέσεων για μια δημοκρατική, με συμμετοχή και κοινωνική ευαισθησία, και ταυτόχρονα αποδοτική, οργάνωση και λειτουργία των θεσμών Αυτοδιοίκησης, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Γι' αυτό και το σχέδιο του

Ευρωπαϊκού Συντάγματος, αναγνωρίζει για πρώτη φορά το ρόλο της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης.

Το περιεχόμενο του αναθεωρημένου άρθρου 102 του Συντάγματος καθώς και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας, καθόρισε τον πραγματικό ρόλο της Αυτοδιοίκησης πρώτου αλλά και δεύτερου βαθμού, η οποία ως η πλησιέστερη στον πολίτη διοικητική αρχή αναδεικνύεται μέσα από την συνταγματική επιταγή ως η πεμπτούσια για την παραπέρα ανάπτυξη της δημοκρατίας, την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, την ενεργοποίηση του πολίτη, στα κοινά, τη διατήρηση και επέκταση της κοινωνικής συνοχής.

Το τεκμήριο νομιμότητας που προβλέπει η συνταγματική επιταγή συντρέπει υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου αλλά και δεύτερου βαθμού, για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Εθνική Συμφωνία για τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές

Το Συνέδριο μας υιοθετεί και προτείνει προς την Κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα

τώρα, πριν από τις εκλογές του 2004, να υπάρξει μέσα από διάλογο, εθνική συμφωνία και δέσμευση για τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που χρειάζεται η χώρα, τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, που θα στηρίζονται στην Αρχή της Τοπικής Αυτονομίας και θεμελιώνεται στην Αυτοδιοίκηση του πρώτου και δεύτερου βαθμού, σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές. Αυτό σημαίνει μια πλήρης αποσαφήνιση των κρατικών και αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων.

Αιρετή Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση

Το Συνέδριο μας, προτείνει τη θεσμοθέτηση του β' βαθμού αυτοδιοίκησης σε επίπεδο περιφέρειας, με αιρετό περιφερειάρχη και περιφερειακό συμβούλιο.

Οι περιφέρειες αποτελούν το επίπεδο εκείνο που συγκεντρώνει τα απαραίτητα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά μεγέθη για το σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση της αναπτυξιακής πορείας.

Γι' αυτό προτείνει στις εκλογές του 2006 να έχουμε την εκλογή των πρώτων αιρετών οργάνων της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, η οποία θ' αναλάβει και την υλοποίηση του Δ' Κ.Π.Σ. σε περιφερειακό επίπεδο. Εξ' άλλου από το 2006 η Ε.Ε. θα επιλέγει τα περιφερειακά αιρετά όργανα ως συνομιλητές στην διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών της.

Μητροπολιτικές Περιοχές

Είναι πλέον ώριμο και απαραίτητο να καθιερωθεί η κατάλληλη δομή αυτοδιοίκησης που θα αντιμετωπίζει τα υπερτοπικά προβλήματα και θα πάρει αποφάσεις για

ολόκληρο το αστικό συγκρότημα. Η ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των κοινών υπερτοπικών προβλημάτων απαιτεί και αρμοδιότητες διευρυμένες και τον αναγκαίο μηχανισμό για την υλοποίηση των πολιτικών επιλογών.

Οικονομική Αυτοδυναμία και Αυτοτέλεια

Η εφαρμογή, στο σύνολό τους, των νόμων (1828/89 και 2539/97) που έχουν καταστρατηγηθεί απ' όλες τις μέχρι τώρα κυβερνήσεις, δεν μπορεί να επιλύσει οριστικά το οικονομικό πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης, δεν κατοχυρώνει τον ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο της και δεν οριοθετεί με ένα καθαρό πλαίσιο τις σχέσεις της με το κράτος, με δεδομένο ότι διατηρεί την εξάρτησή της από το σύστημα των επιχορηγήσεων, πολύ δε περισσότερο δεν συγκλίνει με το ευρωπαϊκό πρότυπο για την Αυτοδιοίκηση.

Θεωρούμε ότι ΑΜΕΣΑ επιβάλλεται η οργάνωση ενός αποτελεσματικού διαλόγου ανάμεσα στην κυβέρνηση, τα πολιτικά κόμματα και την αυτοδιοίκηση. Ο διάλογος αυτός θα πρέπει να καταλήξει σε μια εθνική συμφωνία για το τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε, ποιος είναι ο ρόλος της στο ενιαίο πολιτικό σύστημα της χώρας και με ποιους πόρους, μέσα, ενιαίο δημοσιονομικό πλαίσιο, ασκεί την συνταγματική αποστολή της.

Ένας τέτοιος διάλογος οφείλει και πρέπει να λάβει υπόψη του τις εξής αρχές :

- Τη σύγκλιση με την ευρωπαϊκή θεσμική και οικονομική πραγματικότητα.
- Την ενίσχυση της οικονομικής βάσης του Ν.1828/89, σύμφωνα με τις αποφάσεις των συνεδρίων της Χαλκιδικής και της Θεσσαλονίκης.
- Την καθιέρωση ιδίων πόρων με τοπική φορολογία που θα μπορεί να επιβάλλει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανάλογα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες, με μεταρρύθμιση και αναδιανομή των υφισταμένων φορολογικών πόρων και όχι με πρόσθετη επιβάρυνση των πολιτών.

Υπογραμμίζουμε ότι οι όποιες μεταρρυθμίσεις επαληθεύονται κυρίως από την αντίστοιχη οικονομική μεταρρύθμιση στα πλαίσια ενός ενιαίου δημοσιονομικού συστήμα-

τος, γιατί σε τελευταία ανάλυση είναι εκείνη που καθορίζει το τελικό αποτέλεσμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας

Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων είναι προϊόν διαλόγου 8 μηνών τόσο μεταξύ Αυτοδιοίκησης και Κυβέρνησης όσο και στο εσωτερικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το τελικό αποτέλεσμα συμπυκνώνει τις εμπειρίες των τελευταίων ετών επilύνοντας μια σειρά θεσμικών ζητημάτων και λειτουργικών προβλημάτων όλων των Ο.Τ.Α. Αποτυπώνει και εξειδικεύει σε μεγάλο βαθμό τη Συνταγματική Αναθεώρηση και τον Ε.Χ.Τ.Α., αποτελεί ικανοποιητική βάση για την περαιτέρω μετεξέλιξη του θεσμού, απέχει όμως από τις προσδοκίες της Τ.Α. αφού απαντά στη σημερινή πραγματικότητα με δεδομένη τη διοικητική δομή της χώρας και τον εξαρτημένο χαρακτήρα της Τ.Α. από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τονισθεί ότι η τελική μορφή του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, είναι αισθητά βελτιωμένη σε σχέση με το αρχικό σχέδιο, ακριβώς γιατί είναι προϊόν διαλόγου και παρέμβασης της Αυτοδιοίκησης.

Η συγκεκριμένη εμπειρία αποτελεί για εμάς κεκτημένο.

Το Συνέδριο μας, παρά τα θετικά βήματα που έγιναν, εμμένει και στα 10 σημεία των αποφάσεων του Έκτακτου Συνεδρίου της Αθήνας για τα Οικονομικά.

Κρίνοντας ότι υπάρχει απόκλιση από τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησης, διεκδικεί:

1. Την απόδοση των 50 εκατ. € από τη ΣΑ-ΤΑ του 2003 μέχρι 31/12.
2. Την ορθή εγγραφή στον προϋπολογισμό του 2004 των πόρων που αναλογούν στην Αυτοδιοίκηση με βάση το ν. 1828/89, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2002, γιατί έχει διαπιστωθεί απόκλιση 200 εκατ. €.
3. Την εφαρμογή του Ν.2539/97, με την εγγραφή στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων του 2004 των σχετικών πιστώσεων, προκειμένου να συγχρηματοδοτήσουν το Ε.Π.Τ.Α.
4. Την απόδοση των παρακρατηθέντων των

παρελθόντων οικονομικών ετών, σε βάθος πενταετίας, παράλληλα με την λειτουργία της αρμόδιας Επιτροπής που θα καθορίσει το ύψος και τους κωδικούς από τους οποίους θα προέρχονται αυτά.

5. Την θεσμοθέτηση της συμμετοχής της ΚΕΔΚΕ στις διαδικασίες των συλλογικών διαπραγματεύσεων με τους εργαζομένους στην Τ.Α.

Αποφασίζουμε να παραστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη Βουλή των Ελλήνων στις 18/12/2003, ημέρα έναρξης της συζήτησης του προϋπολογισμού του 2004, προκειμένου να διεκδικήσει από την Κυβέρνηση και τα Πολιτικά Κόμματα την αποτύπωση των Κυβερνητικών δεσμεύσεων στον προϋπολογισμό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων της ΚΕΔΚΕ :

Αποδέχεται, κατά πλειοψηφία, το προτεινόμενο σχέδιο του νέου Κώδικα, στο σύνολό του, ενσωματώνοντας τις προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ. Ιδιαίτερα δε για τα θέματα:

- του εκλογικού συστήματος,
 - των τοπικών συμβουλίων,
 - του προληπτικού ελέγχου,
- αποφασίσθηκαν με διακριτές ψηφοφορίες τα ακόλουθα :

Το εκλογικό σύστημα και ο τρόπος ανάδειξης των οργάνων της ΤΑ παραμένει ως έχει.

α) Η πλειοψηφία του Τοπικού Συμβουλίου ανήκει στον πλειοψηφούντα συνδυασμό.

β) Ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου δεν θα είναι μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου, θα είναι πάρεδρος, με δικαίωμα ψήφου στα θέματα του Τοπικού του Διαμερίσματος.

γ) Στα 3μελή (2 από πλειοψηφία και 1 από μειοψηφία)

Στα 5μελή (3 από πλειοψηφία και 2 από μειοψηφία)

Στα 7μελή (5 από πλειοψηφία και 2 από μειοψηφία)

Να ισχύσει ο προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο και τέλος

εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο για τις περαιτέρω ενέργειες με βάση τις μέχρι τώρα αποφάσεις του. ■

Τι πιστεύουν πολίτες και αιρετοί για την Αυτοδιοίκηση

Του Δημήτρη Μαρή

Τι πιστεύουν οι πολίτες για την Αυτοδιοίκηση;

Έχουν τις ίδιες προτεραιότητες με τους ανθρώπους που έχουν εκλέξει στα δημοτικά αξιώματα;

Αναπτύσσεται διάλογος μεταξύ δημοτών και αιρετών;

Οι απαντήσεις σ' αυτές τις ερωτήσεις (και σε σειρά άλλων) από ένα ικανοποιητικό δείγμα πολιτών και αιρετών, συνθέτουν την εικόνα που υπάρχει στις τοπικές κοινωνίες. Από τα συμπεράσματα που προκύπτουν, αναδεικνύεται η ανάγκη ριζικών αλλαγών σε επίπεδο λειτουργίας και τρόπου αντιμετώπισης των προβλημάτων. Οι απαιτήσεις πολιτών και αιρετών σε πολλά σημεία είναι εκ διαμέτρου

αντίθετες, γεγονός το οποίο δείχνει, (πράγμα που παραδέχονται και οι ίδιοι οι αιρετοί), ότι δεν υπάρχει επικοδομητικός διάλογος μεταξύ των δύο πλευρών. Παρακάτω παρουσιάζονται τα συμπεράσματα δύο διαφορετικών ερευνών οι οποίες διενεργήθηκαν για λογαριασμό της ΚΕΔΚΕ, και σε συνέχεια άλλων τριών θεματικών ερευνών που προηγήθηκαν, με στόχο την αξιοποίηση των συμπερασμάτων για την καλύτερη αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων. Επικεφαλής των ερευνών ήταν ο καθηγητής Εφαρμοσμένης Στατιστικής του τμήματος Πολιτικών Επιστημών της Σχολής Νομικών και Πολιτικών Επιστημών του Α.Π.Θ. Θεόδωρος Χατζηπαντελής.

Ερευνα 1η - (4η)

Κριτήρια επιλογής δημάρχου

Από την ανάλυση των στοιχείων της έρευνας προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι πολίτες επιλέγουν δήμαρχο ή νομάρχη, επηρεαζόμενοι από στοιχεία όπως, η συνέπεια στους λόγους και στα έργα, η γνώση των προβλημάτων, η προσωπικότητα του, το πρόγραμμα του συνδυασμού και τα πρόσωπα που τον απαρτίζουν.

Μικρότερη βαρύτητα στην επιλογή ενός προσώπου έχουν τα «κοινωνικά χαρακτηριστικά του», όπως για παράδειγμα η κοινωνική και επαγγελματική καταξίωση του καθώς και η θέση του μέσα στην κοινωνία.

Η κομματική ταυτότητα όπως και το παρουσιαστικό του υποψηφίου επηρεάζουν σε μικρότερο βαθμό τους πολίτες στην επιλογή τους. Εξετάζοντας τα στοιχεία σε συνδυασμό με μία σειρά κοινωνικών και αστικών χαρακτηριστικών του δείγματος που συμμετείχε, προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Για παράδειγμα «η κομματική ταυτότητα» επηρεάζει σε μεγαλύτερο βαθμό άτομα μεγάλης ηλικίας, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, ενώ το κριτήριο «των κοινωνικών χαρακτηριστικών» εμφανίζεται εντονότερο σε Δήμους με μικρό σχετικά πληθυσμό. Την ίδια ώρα οι πολίτες μορφωτικού επιπέδου ΑΕΙ/ΤΕΙ και Δημοτικού προτάσ-

σουν τα κοινωνικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τα κριτήρια κομματικής ταυτότητας. Σε ότι αφορά τους πολίτες που ανήκουν στις ηλικιακές ομάδες 18-25 και 36-50 προτάσσουν τα κοινωνικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τα κομματικά χαρακτηριστικά.

Εν τω μεταξύ στην ερώτηση «κατά πόσον οι θέσεις των κομμάτων επηρεάζουν τους πολίτες στη διαμόρφωση της άποψής τους», σχεδόν τρεις στους τέσσερις πολίτες συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι «δεν έχει σημασία ποιον υποστηρίζουν τα κόμμα-

τα και ότι δήμαρχος πρέπει να εκλεγεί ο καλύτερος». Ταυτόχρονα όμως ο ένας στους δύο συμφωνεί ότι «ο καθένας ψηφίζει με βάση την εντολή του κόμματός του». Από τις δύο αυτές απόψεις, οι οποίες είναι εκ διαμέτρου αντίθετες, προκύπτει ότι για τους μισούς πολίτες ο «καλύτερος» δεν είναι το ίδιο πρόσωπο που μπορεί να προτείνει το κόμμα στο οποίο ανήκει! Με τις θέσεις αυτές συμφωνούν περισσότερο οι πολίτες ανώτερου μορφωτικού επιπέδου και οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών. Τα χαρακτηριστι-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ● ● ● ΕΡΕΥΝΑ ΚΕΔΚΕ - ΑΠΘ

κά που συνθέτουν την προσωπικότητα του καλύτερου είναι κατά σειρά τα εξής:

✓ **κοινωνικά**

✓ **πολιτικά**

✓ **κομματικά**

Εν τω μεταξύ αν και αρχικά οι πολίτες υποστηρίζουν ότι ψηφίζουν χωρίς να επηρεάζονται ιδιαίτερα από την κομματική ταυτότητα, στο δεύτερο γύρο των εκλογών, αυτό το δεδομένο ανατρέπεται. Για το 50% των ερωτηθέντων, αποφασιστικό κριτήριο για τη στάση τους στο Β' γύρο έχει η κομματική προέλευση του υποψηφίου. Ένα 40% των πολιτών ψηφίζουν δήμαρχο, απλά και μόνο λόγω της αναγκαιότητας του να εκλεγεί κάποιος. Στο παραπάνω ποσοστό ανήκουν κυρίως γυναίκες και πολίτες μορφωτικού επιπέδου Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Οι θέσεις που ανακοίνωσαν οι συνδυασμοί κατά την προεκλογική περίοδο αποτελεί ισχυρότερο κριτήριο για τους πολίτες μορφωτικού επιπέδου ΑΕΙ/ΤΕΙ και για τους πο-

σέση με τις περιοχές μικρής πληθυσμιακής συγκέντρωσης.

Τα θέματα που ενδιαφέρουν τους πολίτες

Η οικονομική κατάσταση, η ανεργία και η μόλυνση του περιβάλλοντος, βρίσκονται στην κορυφή της προσοχής των πολιτών. Αμέσως μετά ακολουθούν τα θέματα παιδείας, πολιτισμού, εγκληματικότητας, ανθρωπίνων σχέσεων, τα μεγάλα έργα, η τρομοκρατία και η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Αντίθετα θέματα όπως η «Ολυμπιάδα 2004» και ο «δείκτης χρηματιστηρίου» απασχολούν από λίγο μέχρι καθόλου τους πολίτες. Στο σχετικό πίνακα εμφανίζονται θέματα που απασχολούν τους πολίτες. Το ποσοστό του ενδιαφέροντος που εκδηλώνουν για το καθένα από αυτά δεν τους επηρεάζει για τη στάση τους ως προς κάποιο άλλο άξονα. Από μια λεπτομερέστερη ανάλυση προκύπτει ότι θέματα περιβάλλοντος και πολιτισμού απασχολούν περισσότερο πολίτες υψηλού μορφωτικού επιπέδου και μικρότερης ηλικίας. Τα θέματα αυτά απασχολούν επίσης σε μεγάλο βαθμό τους κατοίκους του λεκανοπεδίου της Αττικής και του πολεο-

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	30%
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΥΠΟΔΟΜΕΣ	20%
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	12,5%
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	10%

λίτες ημιαστικών και αγροτικών περιοχών. Τέλος οι πολίτες ενδιαφέρονται ελάχιστα, όπως επίσης επηρεάζονται και ελάχιστα, από το αν στο πρώτο γύρο ένας συνδυασμός ή-ταν πρώτος ή δεύτερος.

Οι πολίτες θυμούνται ποιους σταυρώνουν;

Σε ότι αφορά τη σταυροδοσία των υποψηφίων δημοτικών και νομαρχιακών συμβούλων, το μεγαλύτερο ποσοστό των πολιτών θυμάται σε ποιους από αυτούς έβαλε σταυρό στις προηγούμενες Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές. Το 56% των πολιτών υποστήριξαν ότι θυμούνται τον υποψήφιο που σταύρωσε, σε αντίθεση με το 25% που δεν θυμάται.

Ωστόσο εκεί που διαφοροποιείται η κατάσταση είναι στο λεκανοπέδιο της Αττικής και στο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Το ποσοστό όσων θυμούνται τα πρόσωπα που ψήφισαν είναι χαμηλότερο σε

δομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης, όπου είναι πιο διακριτά τα προβλήματα, που έχει δημιουργήσει η υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Οικονομικά ζητήματα και θέματα επικαιρότητας απασχολούν περισσότερο τους οικονομικά ενεργούς πολίτες καθώς και τους άνδρες. Το θέμα «Ολυμπιάδα 2004» απασχολεί, (όπως ήταν αναμενόμενο), περισσότερο τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου Αττικής. Αντίθετα οι «Ανθρώπινες σχέσεις» θεωρείται σημαντικός παράγοντας για τους κατοίκους των αγροτικών περιοχών.

Οι κοινωνικοί προβληματισμοί

Ένας στους δύο πολίτες θεωρεί ότι η εγκατάσταση μεταναστών έχει αλλάξει τη φυσιογνωμία της περιοχής του, ενώ δύο στους τρεις επισημαίνουν ελλείψεις στις κοινωνικές υποδομές και στους ελεύθερους χώρους. Περισσότερο «ρατσιστές» φαίνεται να είναι οι κάτοικοι των μεγάλων αστικών κέντρων, οι οποίοι δηλώνουν ότι η περιοχή τους έχει αλλά-

ξει φυσιογνωμία λόγω της εγκατάστασης μεταναστών.

Η σχέση διοίκησης και κομματικών παρεμβάσεων

Η δυσλειτουργία και οι κομματικές παρεμβάσεις στη διοίκηση αποτελούν τη βασική αίσθηση των πολιτών. Περίπου το 50% πιστεύει ότι δεν υπάρχει συντονισμός μεταξύ των επιπέδων διοίκησης, με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία του κοινού. Ταυτόχρονα οι πολίτες αυτοί θεωρούν ότι ευνοούνται από τη διοίκηση μόνο οι Δήμαρχοι και Νομάρχες που είναι κομματικά ταυτισμένοι με την Κυβέρνηση

Ο ένας στους τρεις πιστεύει πως η διαφορετική κομματική ταυτότητα Δημάρχου και Νομάρχη έχει σαν συνέπεια τη μεταξύ τους σύγκρουση. Η αίσθηση αυτή είναι εντονότερη στις αγροτικές και ημιαστικές περιοχές, για τους πολίτες μορφωτικού επιπέδου «δημοτικού» και μεγαλύτερης ηλικίας. Με δεδομένες αυτές τις εντυπώσεις, το ένα τρίτο των ερωτηθέντων είναι έτοιμο να υποστηρίξει, ανεξάρτητους κομματικά υποψηφίους. Σχεδόν δύο στους τρεις πολίτες κρίνει αρνητικά το έργο που έχει γίνει στην περιοχή τους από τις προηγούμενες εκλογές. Το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο για τους άντρες και τους πολίτες 36-50 ετών.

Οι θεσμοί που εμπιστεύονται οι πολίτες

Εκκλησία, αστυνομία και στρατός, είναι οι τρεις θεσμοί τους οποίους εμπιστεύονται οι πολίτες, αντίθετα η τριάδα που εμπιστεύεται λιγότερο ο πολίτης είναι οι Επιχειρήσεις, τα ΜΜΕ και τα συνδικάτα. Οι γυναίκες, τα άτομα μεσαίου και χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, καθώς και οι ηλικιωμένοι, θεωρούν ως σημαντικότερο θεσμό την Εκκλησία! Θεσμός με μεγάλη απήχηση είναι και ο Στρατός που αντιπροσωπεύει κυρίως τους άντρες, τα άτομα μεγάλης ηλικίας, τις ομάδες του πληθυσμού με χαμηλό και μεσαίο μορφωτικό επίπεδο και τους κατοίκους των περιοχών όπου είναι έντονη η παρουσία του. Ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, ένας οικονομικός θεσμός, που αντιπροσωπεύει τους πολίτες υψηλού μορφωτικού επιπέδου, ενώ είναι πολύ έντονη η απήχηση που έχει στους κατοίκους των αστικών κέντρων και στους οικονομικά ενεργούς πολίτες. Οι Δημοτικές αρχές αντιπροσωπεύουν λιγότερο τους κατοίκους των δύο πολεοδομικών συγκροτημάτων από τους κατοίκους των υπόλοιπων περιοχών.

Κάνουν ρουσφέτια οι δήμαρχοι;

Η αίσθηση των πολιτών είναι έντονη ότι, παρά τις εξαγγελίες για διοίκηση δίχως αποκλεισμούς, αυτοί που τελικά ωφελούνται είναι οι κομματικά και πολιτικά προσκείμενοι στις Δημοτικές αρχές. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδουν οι πολίτες σε θέματα καθημερινότητας, τα οποία τους αφορούν άμεσα και καθορίζουν τον τρόπο και την ποιότητα ζωής κάθε περιοχής. Σχεδόν τρία τέταρτα των πολιτών συμφωνεί ότι πρέπει να «ξεκινήσουμε από τα μικρά καθημερινά θέματα».

Για τα δύο τρίτα των πολιτών τα έργα που εκτελούνται είναι περισσότερο «έργα βιτρίνας» με σκοπό την προσωπική προβολή και όχι την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής. Αρνητική όμως είναι η γνώμη των ερωτηθέντων και για την κυβέρνηση, η πλειοψηφία πιστεύει, ότι με την στάση και τις αποφάσεις της υποβαθμίζει το ρόλο του Δημάρχου. Οι επτά στους δέκα πολίτες συμφωνούν ότι η λύση των προβλημάτων ανατίθεται στους «αρμόδιους», ωστόσο το 37% επιλέγει την προσωπική διαμεσολάβηση και το υπόλοιπο 33% αναθέτει τη λύση στους «αρμόδιους» χωρίς τη δική του εμπλοκή.

Την πρώτη οδό ακολουθούν οι πολίτες σε περιοχές αγροτικές και μικρής πληθυσμιακής συγκέντρωσης, όπου είναι εύκολα προσβάσιμοι οι «αρμόδιοι». Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζει και το γεγονός ότι ένας στους δεκαπέντε πολίτες (7%) θεωρεί «διαμεσολαβητή» τα μέσα ενημέρωσης! Όπως υποστήριξαν «απευθύνονται σε ένα τηλεοπτικό κανάλι ή σε μια εφημερίδα που θεωρούν ότι μπορεί να συμβάλει στην επίλυση του προβλήματός τους».

Πηγές ενημέρωσης

Η τηλεόραση αποτελεί την κύρια πηγή ενημέρωσης των πολιτών για θέματα που αφορούν το σύνολο των δραστηριοτήτων σχετικά με τις Δημοτικές εκλογές. Το 50% την επιλέγει για την ενημέρωσή του και ιδιαίτερα οι γυναίκες και οι κάτοικοι των αστικών περιοχών.

Ωστόσο οι τέσσερις στους δέκα πολίτες υποστηρίζουν ότι ενημερώνεται από συζητήσεις με τον κοινωνικό τους περίγυρο. Από τις εφημερίδες ενημερώνεται το 35% των πολιτών ενώ το 15% ενημερώνεται από αφίσες και ανακοινώσεις. Τέλος ποσοστό 6% δηλώνει αδιάφορο για τις Δημοτικές εκλογές.

Ποιοι πολίτες δουλεύουν τη προεκλογική περίοδο

Σχεδόν ένας στους τρεις πολίτες δηλώνει διατεθειμένος να εμπλακεί στις διαδικασίες σχετικά με τις δημοτικές εκλογές. Ένας στους δύο πολίτες δηλώνει ότι είναι διατεθειμένος να παρακολουθήσει τις «τηλεοπτικές εκπομπές για τα δημοτικά», ενώ περίπου το ένα τρίτο δηλώνει ότι πρόκειται να παρακολουθήσει προεκλογικές συγκεντρώσεις. Βοήθεια σε συνδυασμό ή σύμβουλο δηλώνει ότι προτίθεται να δώσει το ένα τέταρτο των πολιτών. Περισσότερο ενεργοποιημένοι εμφανίζονται οι άνδρες, οι κάτοικοι της περιφέρειας, οι οικονομικά ενεργές ηλικίες και οι πολίτες υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Έρευνα 2η (5η)

Στη δεύτερη έρευνα ο αναγνώστης εκτός των άλλων συμπερασμάτων που θα βγάλει, θα διαπιστώσει ότι οι απόψεις και οι θέσεις των αιρετών δεν συμπίπτουν με τις παραπάνω θέσεις και απόψεις που διατυπώθηκαν από τους πολίτες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επιλογή υποψηφίων.

Αν και για τους πολίτες δεν παίζει καθοριστικό ρόλο η πολιτική ταυτότητα του υποψηφίου, στην πράξη από τις απαντήσεις των αιρετών φαίνεται ότι το ότι μεγαλύτερο βάρος στην επιλογή υποψηφίων δημάρχων και νομαρχών δίδεται σε στοιχεία της προσωπικής πολιτικής ταυτότητας του προσώπου και της πολιτικής ταυτότητας του συνδυασμού.

Ωστόσο η ισορροπία επέρχεται από άλλα κρι-

τήρια που συγκλίνουν με τις απαιτήσεις των πολιτών. Τα στοιχεία αυτά είναι η γνώση των προβλημάτων, η προσωπικότητα του υποψηφίου, η αποφασιστικότητα, το πετυχημένο πολιτικό παρελθόν, ο δυναμισμός, η κοινωνική καταξίωση και το πρόγραμμα του συνδυασμού. Μελετώντας τις απαντήσεις όσων συμμετείχαν στην σχετική έρευνα, παρατηρείται ότι το πρόσωπο που θα επιλεγεί για «επικεφαλής» σε ένα συνδυασμό είναι ο κυριότερος παράγοντας που θα κρίνει και την τελική τύχη του συνδυασμού. Στις αστικές περιοχές φαίνεται να έχει μεγαλύτερη βαρύτητα ως προς την επιλογή η «κομματική ταυτότητα», σε αντίθεση με τις υπόλοιπες περιοχές όπου τα κριτήρια σχετικά με το ποιος είναι επικεφαλής προτάσσονται.

Που κρίνεται ο δεύτερος γύρος;

Για άλλη μία φορά οι αιρετοί φαίνεται να πλανώνται πλάνην οικτρά για τα κριτήρια που επηρεάζουν τους εκλογείς ως προς το τι θα ψηφίσουν στο δεύτερο γύρο των εκλογών. Αν και οι πολίτες δηλώνουν ούτε λίγο, ούτε πολύ ότι τους είναι αδιάφορο ποιο κόμμα είχε μεγαλύτερο ποσοστό στον πρώτο γύρο, σχεδόν οι μισοί αιρετοί που απάντησαν στην έρευνα θεωρούν ότι σημαντική βαρύτητα είχε «η διαφορά στο ποσοστό των δύο πρώτων συνδυασμών». Αντίθετα ένας στους τρεις θεωρεί ότι την επιλογή των πολιτών βάρυναν περισσότερο «οι ανακοινώσεις των συνδυασμών που αποκλείστηκαν» και «οι διαμάχες υποψηφίων του ίδιου κομματικού χώρου». Σημαντικό κριτήριο

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ● ● ● ΕΡΕΥΝΑ ΚΕΔΚΕ - ΑΠΘ

θεωρείται για το ένα τέταρτο «η τελική θέση των τοπικών κομματικών και οργανώσεων».

Κόκκινο πανί τα ΜΜΕ για τους αιρετούς

Τρεις στους τέσσερις συμφωνούν ότι τα Μ.Μ.Ε. επικέντρωσαν την προσοχή τους σχεδόν αποκλειστικά στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας, ενώ δύο στους τρεις συμφωνούν ότι τα Μ.Μ.Ε. δεν κάλυψαν αντικειμενικά την προεκλογική περίοδο. Η κριτική των Μ.Μ.Ε και των οικονομικών μεγεθών της προεκλογικής εκστρατείας είναι εντονότερη στις αστικές περιοχές και στους Δήμους, όπου υποστηρίζουν ότι τα ΜΜΕ ασχολούνται μόνο με τους υποψηφίους Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Θετική ποσόστωση λένε τέσσερις στους δέκα

Η ποσόστωση ανδρών / γυναικών λειτούργησε θετικά για ένα ποσοστό 37%. Η ποσόστωση θεωρείται θετικότερη για τις αστικές περιοχές και τις κοινότητες. Έντονα εκφράστηκε επίσης και η θέση ότι πρέπει να αναθεωρηθεί η νομοθεσία για τις εκλογικές δαπάνες. Το 74% υποστηρίζει ότι τα μεγέθη της εκλογικής αναμέτρησης είναι δυσβάσταχτα και πως η νομοθεσία θα πρέπει να αναθεωρηθεί, προκειμένου να διευκολυνθούν.

Ιεράρχηση προβλημάτων

Η ιεράρχηση των θεμάτων φαίνεται ότι καθορίζεται από τρεις βασικούς παράγοντες. Από την επικαιρότητα (25,5%), από τις ανάγκες της κοινωνίας (16,5%) και από τα οικονομικά δεδομένα (13,5%). Στην κορυφή της προσοχής τους βρίσκονται τα θέματα παιδείας, πολιτισμού, ακολουθεί η οικονομική κατάσταση, η ανεργία και η μόλυνση του περιβάλλοντος. Μετά από αυτά συνέχεια στην κλίμακα έχουν τα θέματα ισόρροπης ανάπτυξης, η εγκληματικότητα, οι ανθρώπινες σχέσεις και τα μεγάλα έργα. Τις τελευταίες θέσεις καταλαμβάνουν θέματα όπως η Ολυμπιάδα 2004 και η τρομοκρατία. Αξίζει να επισημανθεί ότι τα θέματα: μεγάλα έργα, ισόρροπη ανάπτυξη και οικονομική κατάσταση, απασχολούν περισσότερο

τους επικεφαλές των κοινοτήτων. Τα θέματα αυτά απασχολούν επίσης σε μικρότερο βαθμό τους επικεφαλές των Ο.Τ.Α. των αστικών περιοχών, τους οποίους απασχολούν σε μεγαλύτερο βαθμό τα ζητήματα γενικής επικαιρότητας. Αντίθετα τους επανεκλεγέντες τους απασχολούν περισσότερο θέματα γενικής πολιτικής.

Αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και κομματικές παρεμβάσεις

Παρακολουθώντας εκ των έσω μια σειρά από προβλήματα οι ερωτηθέντες φαίνεται να διατυπώνουν με ιδιαίτερη ειλικρίνεια μία σειρά από θέσεις που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες και τις κομματικές παρεμβάσεις. Αξιοσημείωτη είναι η αίσθηση ότι η διοίκηση διακρίνεται από δυσλειτουργία και κομματικές παρεμβάσεις. Περίπου το 70% των επικεφαλές πιστεύει ότι δεν υπάρχει συντονισμός μεταξύ των επιπέδων διοίκησης με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία του κοινού. (Η θέση αυτή είναι εντονότερη στις αστικές και ημιαστικές περιοχές). Ταυτόχρονα το 50% θεωρεί ότι είναι προβληματική η συνεργασία με την περιφέρεια και πιστεύει ότι ο γενικός γραμματέας της λειτουργεί με βάση το πολιτικό συμφέρον της κυβέρνησης. Το αξιοσημείωτο είναι ότι με τη θέση αυτή συμφωνούν λιγότερο οι επανεκλεγέντες, γεγονός το οποίο δείχνει μεταξύ άλλων, ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις μέσα σε ένα ικανοποιητικό διάστημα χρόνου μπορεί να βελτιώσουν τις σχέσεις δήμων και περιφέρειας. Από την άλλη σε ότι αφορά τη Ν.Α. οι μισοί επικεφαλές πιστεύουν πως η διαφορετική κομματική

ταυτότητα Δημάρχου και Νομάρχης έχει σαν συνέπεια την μεταξύ τους σύγκρουση, με αποτέλεσμα ελλείψεις και δυσλειτουργίες στην άσκηση των καθηκόντων τους. (Η αίσθηση αυτή είναι εντονότερη για τους νεοεκλεγέντες επικεφαλές και για τους επικεφαλές κοινοτήτων).

Περιφέρειες πρότυπα ανάπτυξης

Για τις αγροτικές περιοχές το πρότυπο ανάπτυξης τους είναι η Θεσσαλία, η Ήπειρος και η Κρήτη. Πρότυπο είναι επίσης η διαμόρφωση περιοχής με άξονα τον τουρισμό. (Για τις αστικές περιοχές η Αττική, το Ιόνιο και τα Δωδεκάνησα και για τις ημιαστικές η Κρήτη, η Αθήνα και η Κεντρική Μακεδονία). Αρνητικό πρότυπο είναι για όλες τις περιοχές η Αθήνα και ακολουθεί η Ήπειρος και η Θεσσαλονίκη.

Οι αιρετοί έχουν «άλλο θεό»!

Χαριτολογώντας θα μπορούσε να πει κανείς ότι, «οι αιρετοί δεν έχουν το θεό τους» καθώς σε αντίθεση με τους πολίτες που τοποθετούν στις τρεις πρώτες θέσεις των θεσμών που εμπιστεύονται την εκκλησία, την αστυνομία και το στρατό, οι ίδιοι διαφοροποιούνται κατά πολύ. Οι επικεφαλές εμπιστεύονται θεσμούς ευρύτερου «οικουμενικού» χαρακτήρα και αξιολογικά κατατάσσουν στην κορυφή την τριάδα δημοτικές αρχές, αστυνομία, ευρωπαϊκή ένωση. Σε αντίθεση με αυτούς τους θεσμούς, οι γνώμες πολιτών και αιρετών, φαίνεται να συμπίπτουν σε ότι αφορά τους θεσμούς που τρέφουν τη χαμηλότερη εκτίμηση. Η επίμαχη τριάδα αποτελείται από τις Επιχειρήσεις, τα ΜΜΕ και τα συνδικάτα.

Υπάρχει ισόρροπη ανάπτυξη;

Το 80% όσων απάντησαν στην σχετική έρευνα εκτιμούν ότι πρέπει να βρεθεί τρόπος επικοινωνίας μεταξύ κυβέρνησης και Αυτοδιοίκησης, καθώς οι εντάσεις και οι συγκρούσεις δεν ωφελούν κανέναν. Το 90% ζητεί ισορροπία στην ανάπτυξη κέντρου και περιφέρειας, (με μεγαλύτερη ένταση στις αγροτικές περιοχές). Οι επτά στους δέκα πιστεύει ότι τα προβλήματα

τα της αυτοδιοίκησης, είναι προβλήματα πόρων και καλείται η κυβέρνηση να φροντίσει για αυτό. Ως προς τη θέση γενικής προτεραιότητας διάκρισης μεταξύ «μεγάλων έργων» και «μικρών καθημερινών θεμάτων οι επικεφαλείς είναι διχασμένοι.

Ποσοστό 30% συμφωνεί με την προτεραιότητα «μικρών καθημερινών» και 23% με την προτεραιότητα «μεγάλων έργων». Ωστόσο για τη μεγάλη πλειοψηφία των εκλεγμένων επικεφαλείς είναι ισχυρή η ανάγκη διεύρυνσης της συμμετοχής των πολιτών μέσω λαϊκών συνελεύσεων και αρμοδιοτήτων των δημοτικών διαμερισμάτων. Η κριτική αυτή είναι ασθενέστερη για όσους επανεξελέγησαν.

Η αχίλλειος πτέρνα των ΟΤΑ οι προβληματικές ή ανύπαρκτες υπηρεσίες

Στο ένα τέταρτο των Ο.Τ.Α δεν υπάρχουν Κ.Α.Π.Η. και δημοτικές συγκοινωνίες, στο 12% δεν υπάρχουν υπηρεσίες πράσινου και στο 10% υπηρεσίες σχετικές με τη φύλαξη σχολικών κτιρίων. Θετικά κρίνουν τις υπηρεσίες δημοτολογίου, καθαριότητας, ύδρευσης-αποχέτευσης και έκδοσης-αφαίρεσης αδειών καταστημάτων.

Αντίθετα αρνητική εικόνα παρουσιάζεται για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με την αστυνόμευση, τη φύλαξη σχολικών κτιρίων και τις δημοτικές συγκοινωνίες. Για τις αστικές περιοχές και τους Δήμους κύρια προβλήματα είναι η κυκλοφορία, οι δημοτικές συγκοινωνίες και η αστυνόμευση. Για τις ημιαστικές, η φύλαξη σχολικών κτιρίων, κυκλοφορία και οι δημοτικές συγκοινωνίες. Για τις αγροτικές περιοχές και τις Κοινότητες τα Κ.Α.Π.Η, φύλαξη κτιρίων και συγκοινωνίες. Τέλος είναι χαρακτηριστικό ότι στις αγροτικές περιοχές παρατηρούνται οι μεγαλύτερες ελλείψεις υπηρεσιών. Η μη ύπαρξη υπηρεσιών οδήγησε στη μη επανεκλογή του δημάρχου στις περισσότερες περιπτώσεις!

Που κρίνονται οι αρχές

«Είχε καλές σχέσεις με την κυβέρνηση, αλλά δεν κατάφερε να αντλήσει πόρους από την Ε.Ε». Αυτό είναι ένα από τα σημεία άσκησης κριτικής για την προηγούμενη δημοτική αρχή. Ένα ποσοστό 40% κρίνει θετικά τις προηγούμενες αρχές σχετικά με την προστασία του πολιτή, τον εκσυγχρονισμό του Ο.Τ.Α. και την ε-

νίσχυση των δημοτικών διαμερισμάτων εκτός της έδρας.

Την ίδια ώρα ένα ποσοστό 75-85% κρίνει θετικά τους αιρετούς ως προς την συμπεριφορά, εξυπηρέτηση, επικοινωνία και ενδυμασία. Αντίθετα το θετικό ποσοστό για την ικανότητα στη δουλειά είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Για τους υπαλλήλους το αρνητικό ποσοστό κυμαίνεται από 65-85% με κύριες αιχμές την επικοινωνία με τους πολίτες και την προσοχή στα αιτήματα.

Οι προτεραιότητες

Οι τομείς καθαριότητας, ύδρευσης, περιβάλλοντος, δημοτικών έργων αποτελούν για το 94% πρώτη προτεραιότητα για τους δημάρχους. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι διακρίνεται ένα 5% των Ο.Τ.Α που το σύστημα προτεραιότητάς του στοχεύει σε υπηρεσίες αστικού τύπου όπως η φύλαξη σχολείων και τα Κ.Α.Π.Η. Για το 20% των επικεφαλής αποτελεί προτεραιότητα για τον πρώτο χρόνο η πίεση προς την κυβέρνηση για την ολοκλήρωση παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας με εντονότερη την κατεύθυνση αυτή στις κοινότητες και τις αγροτικές περιοχές.

Για το 15% είναι σημαντικό τον πρώτο χρόνο να οργανωθεί εσωτερικά ο δήμος και ακολουθεί με 14% η βελτίωση λειτουργίας υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Το εντυπωσιακό είναι ότι μόλις το 12% θεωρεί ότι πρέπει να δώσει βάρος σε θέματα που σχετίζονται με την εξυπηρέτηση των πολιτών και την καθημερινότητά τους. Τελευταίες αξιολογικά είναι πρωτοβουλίες για τον τουρισμό, τη διαχείριση υδάτινων πόρων και τον πολεοδομικό, χωροταξικό σχεδιασμό.

Ακούγεται η φωνή των πολιτών στους ΟΤΑ;

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία σχεδόν σε όλους τους Ο.Τ.Α δραστηριοποιούνται πολιτιστικοί σύλλογοι, αθλητικά σωματεία και οργανώσεις κομμάτων.

Χαμηλά ποσοστά δραστηριοποίησης παρουσιάζουν οι θρησκευτικές οργανώσεις, ενώσεις πολιτών, εργατικά συνδικάτα και επαγγελματικές, επιστημονικές ενώσεις.

Για το αν επιδρούν σε διάφορα θέματα λειτουργίας οι αιρετοί θεωρούν ότι επηρεάζονται περισσότερο από τις πιέσεις πολιτιστικών συλλόγων, αθλητικών σωματείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Εκεί που φαίνεται να μην «ιδρώνει το αυτί τους» είναι οι θρησκευτικές οργανώσεις, οργανώσεις κομμάτων, εργατικά συνδικάτα και οικολογικές οργανώσεις. Παρά τις εκτιμήσεις που αναφέρονται παραπάνω οι αιρετοί σε ποσοστό περίπου 90% δείχνουν να συμφωνούν ότι τα δημοτικά διαμερίσματα θα πρέπει να επιδιώξουν και να βρουν μια γέφυρα επικοινωνίας με τους πολίτες.

Τέλος οι εννέα στους δέκα υποστηρίζουν ότι είναι αναγκαία η σύγκληση συχνών λαϊκών συνελεύσεων, προκειμένου να εκφράζουν τις απόψεις τους οι πολίτες. (Αυτό δεν συνέβαινε μέχρι σήμερα όπως υποστηρίζουν με ευθύνη των προηγούμενων δημοτικών αρχών).

Ταυτότητα ερευνών

Η πρώτη έρευνα που αφορά την πολιτική συμπεριφορά των πολιτών διενεργήθηκε για λογαριασμό της ΚΕΔΚΕ το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου 2002. Το σχετικό ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 2.000 άτομα. Η συγκέντρωση των στοιχείων έγινε με προσωπικές συνεντεύξεις από εξειδικευμένους ερευνητές. Μάλιστα για να μην υπάρχουν στοιχεία μεροληψίας έγινε μόνο μία συνέντευξη σε κάθε νοικοκυριό.

Τα αποτελέσματα σταθμίστηκαν εκ των υστέρων με τη χρήση δημογραφικών μεταβλητών (φύλο, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, περιοχή κατοικίας), κυρίως ως προς τη στάση στις Βουλευτικές εκλογές του Απριλίου 2000. Για τη συλλογή των στοιχείων, τον έλεγχο και τη μηχανογράφηση τους εργάστηκαν 100 συνεντευκτές και 10 επόπτες. Η δεύτερη έρευνα αποτυπώνει τις απόψεις των επικεφαλής των Ο.Τ.Α που εξελέγησαν στις Δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου 2002. Οι βασικοί άξονες αφορούν την κριτική της Τ.Α, την αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού και των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α., το διεκδικητικό πλαίσιο και τις προτεραιότητες της Αυτοδιοίκησης. Από το σύνολο των 1.031 Ο.Τ.Α ανταποκρίθηκαν 488 (428 Δήμοι και 60 κοινότητες). Η συγκέντρωση των ερωτηματολογίων έγινε το πρώτο τετράμηνο του 2003. Για τη συλλογή των στοιχείων, τον έλεγχο και την μηχανογράφηση τους εργάστηκαν 10 επόπτες. ■

Αναγκαία η θεσμοθέτηση των μητροπολιτικών κέντρων Αθηνών και Θεσσαλονίκης

Της Αφροδίτης Καρίμαλη

Η αναζήτηση νέων μορφών διακυβέρνησης στις μητροπολιτικές περιοχές της χώρας μας, αποτελεί τα τελευταία χρόνια αντικείμενο διαβουλεύσεων, συζητήσεων, εξαγγελιών μεταξύ Αυτοδιοίκησης και κυβέρνησης.

Τα σενάρια που έχουν αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης είναι πολλά, χωρίς να διατυπωθεί ωστόσο, μια οριστική και αποδεκτή, από όλες τις πλευρές πρόταση. Πάντως, αυτήν τη φορά φαίνεται ότι έχει έρθει το πλήρωμα του χρόνου, καθώς οι συνθήκες έχουν ωριμάσει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση εμφανίζεται έτοιμη για τη θεσμοθέτηση ενός καινούριου πολιτικο - διοικητικού σχήματος, το οποίο θα οδηγήσει στην αναδιάρθρωση των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Δύο μελέτες για Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση

Επικρατέστερο σενάριο της επερχόμενης μεταρρύθμισης, με τα σημερινά δεδομένα, αποτελεί η θεσμοθέτηση ενός νέου σχήματος, της λεγόμενης Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης, η οποία θα οργανωθεί σε Αττική και Θεσσαλονίκη.

Η διαδικασία για την αναζήτηση αυτού του νέου σχήματος αναμένεται να ξεκινήσει μετά τις εθνικές εκλογές, κάτι βέβαια που θα κριθεί από τη νέα κυβέρνηση που θα προκύψει.

Στο πλαίσιο αυτό, το υπουργείο Εσωτερικών ανέθεσε τη διεξαγωγή μελετών-ερευνών με σκοπό τη διερεύνηση προϋποθέσεων και την καταγραφή συγκεκριμένων προτάσεων για το πως θα μπορέσει να εφαρμοστεί στην πράξη η μητροπολιτική διακυβέρνηση.

Η πρώτη μελέτη διεξήχθη το 2001 από το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΙΑΠΑΔ) του Παντείου Πανεπιστημίου με επιστημονικό υπεύθυνο το καθηγητή Π. Γιετίμη και αφορούσε την Μητροπολιτική περιοχή Αθήνας /Αττικής.

Η δεύτερη, η οποία είχε αντικείμενο την περιοχή Θεσσαλονίκης, έγινε το 2002 από την Πολυτεχνική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και υπό την επιστημονική ευθύνη του καθηγητή Γ. Καυκαλά.

Οι έρευνες αυτές οδήγησαν το ΙΑΠΑΔ στην εκπόνηση νέας μελέτης με τίτλο «Μητροπολιτική Διακυβέρνηση. Στρατηγικό πλαίσιο εφαρμογής σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη», η οποία παρουσιάστηκε τον περασμένο Δεκέμβριο σε σχετική ημερίδα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Η συγκεκριμένη μελέτη θα αποτελέσει αντικείμενο του πολιτικού και κοινωνικού διαλόγου που θα ξεκινήσει μεταξύ εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης και των κομμάτων, με στόχο τη διαμόρφωση της τελικής μορφής του νέου σχήματος.

Υπέρ της αλλαγής, τάσσονται εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης καθώς και οι δήμαρχοι των δύο μεγαλύτερων πόλεων της χώρας. Των μητροπόλεων δηλαδή, που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες όσον αφορά τη διαχείριση προβλημάτων όπως είναι η κοινωνική πολιτική, οι μεταφορές και ο χωρικός σχεδιασμός.

Η συγκέντρωση του μισού πληθυσμού Ελλάδας στις δύο αυτές πόλεις, έχει ως άμεση συνέπεια την αδυναμία συντονισμού και την αποσυντονισμένη επένδυση ενός ενιαίου σχεδιασμού.

Στην εποχή μάλιστα της ευρωπαϊκής διεύρυνσης το γεγονός αυτό εντείνεται, καθώς ενισχύ-

εται ο ανταγωνισμός των μητροπολιτικών περιοχών για την προσέλκυση οικονομικών δραστηριοτήτων.

Τα σενάρια συγκρότησης Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης

Η μελέτη περιλαμβάνει διάφορα σενάρια συγκρότησης της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης, με κύριο προβληματισμό, αν το νέο σχήμα θα είναι μητροπολιτικός δήμος, μητροπολιτική νομαρχία ή μητροπολιτική περιφέρεια.

Το σενάριο της μητροπολιτικής περιφέρειας, προέκρινε ο Κώστας Σκανδαλίδης ως υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος με δηλώσεις του, στο πλαίσιο παρουσίασης της μελέτης, είχε ταχθεί υπέρ της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο νομού, τα διοικητικά όρια του οποίου ταυτίζονται με τις Περιφέρειες Αττικής και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την πρόταση που διατυπώνει η απερχόμενη κυβέρνηση, η Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση οργανώνεται σε επίπεδο δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης ή Περιφέρειας και αναλαμβάνει αρμοδιότητες που σήμερα ασκούνται από το κράτος.

Ειδικότερα ο Κ. Σκανδαλίδης, λίγο πριν παραδώσει τη σκυτάλη του υπουργείου Εσωτερικών, είχε δηλώσει ότι «τα όρια οφείλουν να εκτείνονται σε χώρο που διασφαλίζει ολοκληρωμένο αναπτυξιακό προφίλ, με επαρκές μέγεθος, για να ασκούν συγκρίσιμες και ανταγωνιστικές δραστηριότητες με τα ομόλογα ευρωπαϊκά κέντρα».

Στην κατεύθυνση αυτή, λοιπόν, οι νομαρχίες καταργούνται με τη μορφή που έχουν σήμερα και αντίστοιχα οργανώνονται σε νομαρχιακά ή μητροπολιτικά διαμερίσματα (η μελέτη προ-

βλέπει τη δημιουργία οκτώ νομαρχιακών διαμερισμάτων στην Αττική και τεσσάρων στη Θεσσαλονίκη).

Στόχος του συγκεκριμένου σχήματος είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων πολυαρχίας και επικάλυψης αρμοδιοτήτων.

Σύμφωνα με τη μελέτη, η Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση θα αποτελεί ένα ευέλικτο σχήμα που θα επιτρέπει τη συνεργασία ανάμεσα στους δημόσιους φορείς, τους κοινωνικούς εκπροσώπους και τον ιδιωτικό τομέα, ενώ θα επιδιώκει την οικονομική του αυτοδυναμία μέσα από την επιβολή φόρων.

Ο καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και διευθυντής του ΙΑΠΑΔ Παναγιώτης Γιετίμης, σημείωσε πως η επιστημονική του ομάδα έχοντας ως παράδειγμα τη διεθνή εμπειρία, εξέτασε αρκετά σενάρια τα οποία αξιολογήθηκαν με τη βασική προϋπόθεση να τηρούν τρία βασικά κριτήρια:

Το πρώτο, αφορά τη συγκρότηση μιας πρότασης, η οποία θα εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη αποδοχή και συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Το δεύτερο ήταν η αναζήτηση της αποδοτικότητας, δηλαδή ποιο σενάριο θα είναι ποιο αποτελεσματικό.

Και το τρίτο κριτήριο, είχε ως βασική προϋπόθεση να ανταποκρίνεται σε ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης.

Π. Γιετίμης: Πλεονεκτική η θεσμοθέτηση Μητροπολιτικής Περιφέρειας

«Βάσει αυτών των κριτηρίων εξετάσαμε τρία σενάρια. Πρώτο ήταν η μητροπολιτική περιφέρεια που θα διαθέτει διορισμένο περιφερειάρχη, δεύτερο, η θεσμοθέτηση υπερδημαρχίας και τρίτο σενάριο η μετεξέλιξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με παράλληλη αναβάθμιση του αποκεντρωμένου κράτους σε επίπεδο Περιφέρειας», υπογράμμισε ο κ. Γιετίμης συμπληρώνοντας ότι το τελευταίο σενάριο το οποίο αφορά την περαιτέρω αποκέντρωση του κράτους, συγκεντρώνει τα περισσότερα πλεονεκτήματα.

Ποιες είναι όμως οι συνθήκες που οδηγούν στη δημιουργία της μητροπολιτικής λειτουργίας; Ο διευθυντής του ΙΑΠΑΔ χαρακτήρισε τις σημερινές συνθήκες ιδανικές για τη θεσμοθέτηση μητροπολιτικής διακυβέρνησης: «Τα

περιθώρια έχουν εξαντληθεί. Δε γίνεται να μένουν οι δύο μητροπόλεις ακυβέρνητες, να έχουν έλλειψη συνέργειας, συγκεντρωτισμό και ταυτόχρονα αδυναμία αντιμετώπισης βασικών προβλημάτων, εξαιτίας των οποίων χάνονται αναπτυξιακές ευκαιρίες».

«Πιστεύω ότι ένας βασικός παράγοντας που χάνονται ευκαιρίες και αναπαράγονται προβλήματα είναι γιατί δεν υπάρχει μια μητροπολιτική διακυβέρνηση», σημείωσε ο καθηγητής Π. Γιετίμης εκφράζοντας ταυτόχρονα την πεποίθηση ότι «οι συνθήκες και το πολιτικό σύστημα έχουν ωριμάσει προς την κατεύθυνση θεσμοθέτησης μητροπολιτικής λειτουργίας. Επιπλέον η μελέτη είναι «ανοιχτή» να ακολουθήσει τις κοινωνικές επιταγές με γνώμονα τι είναι καλύτερο να γίνει για τις πόλεις».

Η θέση εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης

Το διάλογο ως βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση μιας πρότασης που θα οδηγήσει την Αυτοδιοίκηση σε μια νέα εποχή, θέτουν οι εκπρόσωποι του χώρου καταθέτοντας τις απόψεις και τις προτάσεις τους σχετικά με τη μεταρρύθμιση.

Υπέρ της συγκρότησης μητροπολιτικών λειτουργιών με μορφή συνδέσμων των ΟΤΑ και με ex officio προέδρους, τους δημάρχους Αθηναίων και Θεσσαλονίκης, τάσσεται ο πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ) και δήμαρχος Κοζάνης Πάρις Κουκουλόπουλος, ο οποίος ταυτόχρονα επισημαίνει τον πρωταγωνιστικό ρόλο που καλούνται να παίξουν οι δύο Τοπικές Ενώσεις Δήμων Νομού Αττικής και Θεσσαλονίκης, μαζί με την ΚΕΔΚΕ.

«Το ζήτημα της Αυτοδιοίκησης των μητροπολιτικών κέντρων είναι οπωσδήποτε πολύ σοβαρό και σίγουρα συνιστά ένα πρόβλημα. Γι' αυτό απαιτείται η διαμόρφωση μιας πρότασης, που θα είναι φυσικά προϊόν διαλόγου, προκειμένου να διαμορφωθούν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και παροχής υπηρεσιών στους κατοίκους των μητροπολιτικών κέντρων, που είναι τελικά το ζητούμενο», σημειώνει ο Π. Κουκουλόπουλος. Στην κατεύθυνση αυτή υπενθυμίζει την

πρόταση που είχε διατυπώσει η ΚΕΔΚΕ στο τελευταίο ετήσιο τακτικό συνέδριο που έγινε στη Θεσσαλονίκη (Νοέμβριος 2003) και η οποία αφορούσε τη συγκρότηση μητροπολιτικών λειτουργιών με μορφή συνδέσμων των ΟΤΑ σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Καταλήγοντας ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ εκφράζει την πεποίθηση πως «μέσα από έναν ανοιχτό και γόνιμο διάλογο μπορούμε να διαμορφώσουμε την κατάλληλη πρόταση έτσι ώστε οι Αυτοδιοικήσεις των μητροπολιτικών κέντρων να ανταποκρίνονται στις σημερινές απαιτήσεις και ανάγκες των πολιτών».

Η δήμαρχος Αθηναίων Ντόρα Μπακογιάννη αναπτύσσοντας την άποψή της για τη μητροπολιτική δομή και ανάπτυξη, τονίζει:

«Είναι πλέον κοινός τόπος ότι για την ανανέωση της δημοκρατίας μας, για τη θωράκιση της κοινωνίας μας, για την ανάπτυξη των πόλεων και της περιφέρειας, επιβάλλεται να προχωρήσουμε με τόλμη και θάρρος στις μεγάλες εκσυγχρονιστικές τομές στο χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Τομές για τις οποίες όλοι μιλάμε, όλοι τις ζητάμε, όλοι τις θέλουμε. Πρέπει όμως να τολμήσουμε. Να πάρουμε αποφάσεις. Να δώσουμε λύσεις. Η επιλογή αυτή οδηγεί ως μονόδρομο στην προσαρμογή του θεσμού της Αυτοδιοίκησης στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Την υιοθέτηση ενός μοντέλου μιας σύγχρονης και ισχυρής Αυτοδιοίκησης. Σε όλη την Ευρώπη, οι δήμοι - οι φορείς εξουσίας που βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες και στις ανάγκες τους- καλούνται σε μια εποχή γενικευμένης αμφισβήτησης των αποτελεσμάτων που έχουν οι αναπτυξιακές πολιτικές, να αναλάβουν ακόμη μεγαλύτερο μέρος ευθυνών, αρμοδιοτήτων και πόρων.

Αυτή είναι η πραγματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απέχει όμως πολύ από το να είναι η πραγματικότητα στη χώρα μας».

Ειδικότερα η δήμαρχος Αθηναίων εκφράζει την άποψη ότι σημαντικό ρόλο στην πολιτική ανάπτυξης και ενίσχυσης του θεσμού της Αυτοδιοίκησης, είναι η δημιουργία μητροπολιτικών δομών και λειτουργιών στα μεγάλα αστικά κέντρα. Για να προχωρήσουν οι μητροπολιτικές δομές, όπως σημειώνει, απαιτούνται τρεις θεμελιώδεις αλλαγές:

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

• • • Της Αφροδίτης Καρίμαλη

1. Συγκεκριμένο και ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή αποπληρωμή των οφειλών της κεντρικής εξουσίας προς την Αυτοδιοίκηση.

2. Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου της Αυτοδιοίκησης. Αυτό απαιτεί ανανέωση, εκσυγχρονισμό, ευελιξία και αποτελεσματικότητα του νέου θεσμικού πλαισίου της Αυτοδιοίκησης.

3. Νέα διοικητική διάρθρωση του κράτους για να βαδίσουμε από ένα συγκεντρωτικό κράτος σε ένα νέο μοντέλο που θα έχει ως κινητήρια δύναμη την Αυτοδιοίκηση, τη μητροπολιτική αρχή και την περιφερειακή διοίκηση, της οποίας η διοίκηση θα εκλέγεται από το λαό.

«Η μητροπολιτική διοίκηση στα μεγάλα αστικά κέντρα -συνεχίζει η Ντόρα Μπακογιάννη- γίνεται ο πυρήνας άσκησης πολιτικής για τον αστικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη, την ασφάλεια και εξυπηρέτηση του πολίτη, τις μεταφορές, την πολιτική κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, την προστασία του περιβάλλοντος, τη χωροταξία. Αρμοδιότητες τις οποίες για να ασκήσει με επιτελικό και εκτελεστικό χαρακτήρα πρέπει να αναλάβει, με την ταυτόχρονη μεταφορά του σύνολου των οικονομικών πόρων από τους σχετικούς προϋπολογισμούς, αλλά και την ενσωμάτωση του ανθρώπινου και επιστημονικού προσωπικού που εργάζεται σ' αυτούς τους τομείς.

Βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία της μητροπολιτικής δομής και την άσκηση αποτελεσματικής πολιτικής είναι η ανάπτυξη συστήματος τοπικής φορολογίας. Η Αυτοδιοίκηση όχι μόνο πρέπει, αλλά και μπορεί να ανταποκριθεί στην πρόκληση της τοπικής φορολογίας και της παροχής των υπηρεσιών στους πολίτες, με την ταυτόχρονη και ισόποση αποκλιμάκωση των φορολογικών συντελεστών της κεντρικής εισοδηματικής πολιτικής, έτσι ώστε να μην εξαντληθεί η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών.

Ταυτόχρονα οφείλει να υιοθετήσει διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης που να ανταποκρίνονται σε σύγχρονα λογιστικά και οικονομικά πρότυπα. Ισολογισμοί, διεθνή λογιστικά πρότυπα, κοστολόγηση δραστηριοτήτων, μακροπρόθεσμο σχεδιασμό. Λέμε να σε όλα αυτά. Μπορούμε να κάνουμε άλματα και το έχουμε αποδείξει.

Η μητροπολιτική δομή είναι μια μεγάλη θεσμική αλλαγή. Η Αυτοδιοίκηση πρέπει να α-

ντιληφθεί την ισχύ της. Να ξεφύγει από τη λογική της εξάρτησης».

Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Βασίλης Παπαγεωργόπουλος από την πλευρά του, ζητά να γίνει άμεσα η αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση στην Αυτοδιοίκηση και μέσω των μητροπολιτικών λειτουργιών.

«Η δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Δήμου είναι απλή, όσο πολύπλοκη κι αν φαίνεται. Υπάρχει θεσμικό πλαίσιο για τους μη Καποδιστριακούς Δήμους, υπάρχουν αναπτυξιακές ανάγκες και προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος, υπάρχουν όργανα, θεσμοί και λειτουργίες που μπορούν να δημιουργήσουν τις συνθήκες δημιουργίας ενός Μητροπολιτικού Δήμου», υπογραμμίζει ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης προσθέτοντας πως απαιτείται «η έμπρακτη απόδειξη της εμπιστοσύνης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και του σεβασμού της ανεξαρτησίας της καθώς και η πολιτική βούληση της κεντρικής εξουσίας για ειλικρινή αποκέντρωση και σε καμία περίπτωση η επινόηση μικροκομματικών συσχετισμών και η ελεγχόμενη από την κυβέρνηση αποκέντρωση».

Αναφερόμενος στην ευρωπαϊκή εμπειρία, σημειώνει «όλες οι μητροπολιτικές λειτουργίες (συγκοινωνίες, ύδρευση, αποχέτευση, ενεργειακά και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, πολεοδομικός σχεδιασμός, υποδομές, συστήματα εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας, εκθεσιακά κέντρα, λιμάνια, αγορές προϊόντων και βιομηχανικές περιοχές) βρίσκονται στην αρμοδιότητα ή προβλέπουν τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς δίνουν τη δυνατότητα να έχουν σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις, στα έργα, στους πόρους, στις δράσεις και παρεμβάσεις.

Στην Ελλάδα, τις σχετικές αρμοδιότητες τις κρατά σφικτά ή και αποκλειστικά η κεντρική εξουσία με αποτέλεσμα να διευρύνεται η ψαλίδα απόκλισης της ελληνικής με την ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι την προηγούμενη τετραετία που ήμουν εκπρόσωπος της ΚΕΔΚΕ στην Επιτροπή για τα μητροπολιτικά κέντρα, ουδέποτε συνεδρίασε αυτή η επιτροπή με ευθύνη της κυβέρνησης».

Σχετικά με τις εξαγγελίες της προηγούμενης κυβέρνησης υποστηρίζει ότι «στερούνται α-

ξιόπιστης βάσης», διατυπώνοντας την εξής άποψη:

1. Οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα Μητροπολιτικά Κέντρα δεν λαμβάνουν υπόψη τα όσα προβλέπουν το Σύνταγμα και οι Νόμοι (π.χ. μεταβίβαση αρμοδιοτήτων με διασφάλιση πόρων, αρμοδιότητες της Τ.Α δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα).

2. Για τις κρατικές μητροπολιτικές αρμοδιότητες και λειτουργίες η Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση θα είναι απλός παρατηρητής, ενώ το κράτος θα διατηρήσει, όπως και σήμερα, τον έλεγχο, (π.χ. απλή συμμετοχή της Τ.Α. στους οργανισμούς των μητροπολιτικών λειτουργιών αλλά διατήρηση της πλειοψηφίας - διοίκησης από το κράτος ή ιδιώτες).

3. Για τα όρια των Μητροπολιτικών Δήμων που περιλαμβάνουν πόλεις, χωριά, βουνά, ποτάμια, λίμνες, βιομηχανίες, ιχθυοκαλλιέργειες και γενικά περιοχές με διαφορετικά αναπτυξιακά, κοινωνικά ακόμη και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, δυνατότητες και ανάγκες, το μόνο που φαίνεται ότι εξυπηρετούν είναι τις κομματικές σκοπιμότητες της κυβέρνησης και όχι βέβαια τις λύσεις στα προβλήματα των κατοίκων των αστικών κέντρων, τα οποία πρώτα απ' όλα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη η οποία μεταρρύθμιση για τα Μητροπολιτικά Κέντρα.

Ο πρόεδρος της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Αττικής (ΤΕΔΚΝΑ) και δήμαρχος Καλυβίων Πέτρος Φιλίππου, καταθέτοντας την

άποψή του για τη θεσμοθέτηση νέου σχήματος διακυβέρνησης στο λεκανοπέδιο, τάχθηκε υπέρ του διαλόγου, με περισσότερη επεξεργασία των προτάσε-

ων και με στόχο την εξεύρεση ενός κατάλληλου μοντέλου, ώστε οι εταίροι, πολιτικοί και κοινωνικοί, να καταλήξουν σε μια κοινή θέση. Ταυτόχρονα ο κ. Φιλίππου έθεσε ως βασική προϋπόθεση «οι προτάσεις που θα διατυπωθούν να έχουν βάση των αναγκών του λεκανοπεδίου. Στις ΗΠΑ και την Ευρώπη υπάρχουν διάφορα μοντέλα ανάπτυξης. Οι χώρες αυτές όμως έχουν τη δική τους ξεχωριστή φυσιογνωμία και ταυτότητα. Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να ληφθούν υπόψη και τα δικά μας χαρακτηριστικά. Κυρίαρχο ζήτημα είναι να διαχωρίσουμε ποιες θα είναι οι λειτουργίες

εκείνες που θα έχει στην αρμοδιότητά της η μητροπολιτική διακυβέρνηση».

Σημειώνεται ότι για το θέμα αυτό, η ΤΕΔ-ΚΝΑ θα πραγματοποιήσει συνέδριο το οποίο προγραμματίζεται για μετά τις εκλογές.

Τι προβλέπουν οι μελέτες Παντείου και ΑΠΘ

Στο πλαίσιο παλαιότερων μελετών (Πάντειο, ΑΠΘ 2001) εξετάστηκαν τέσσερα εναλλακτικά σενάρια μητροπολιτικής διακυβέρνησης στην Αθήνα/Αττική και Θεσσαλονίκη:

- Η δημιουργία «Μητροπολιτικής Περιφέρειας», ως θεσμού που διοικείται από στελέχη της κρατικής διοίκησης και πλαισιώνεται από αιρετό συμβούλιο.
- Η δημιουργία Μητροπολιτικού ΟΤΑ, δηλαδή ενός νέου αυτοδιοικητικού θεσμού που συγκροτείται και λειτουργεί σε μητροπολιτικό επίπεδο και νομιμοποιείται άμεσα από την ψήφο των πολιτών.
- Η δημιουργία «Μητροπολιτικού Συνδέσμου», δηλαδή ενός αυτοδιοικητικού θεσμού με έμμεση νομιμοποίηση από τη συμμετοχή εκπροσώπων των ΟΤΑ της μητροπολιτικής περιοχής.

Οι αρμοδιότητες που ασκεί το νέο σχήμα αφορούν τους εξής τομείς: αστική ανάπτυξη, χωρικός σχεδιασμός, περιβάλλον, κοινωνική πολιτική, μεταφορές και πολιτική προστασίας και ασφάλειας.

Κριτήριο άσκησης των αρμοδιοτήτων είναι η αποτελεσματικότητα (η επίτευξη δηλαδή του μικρότερου δυνατού κόστους και με την επιβολή φόρων) και στόχος η αποδοχή τους από την κοινή γνώμη.

Σύμφωνα με τη μελέτη, τα οριστικά μητροπολιτικά σχήματα θα μπορούν να συγκροτηθούν μετά τις εκλογές του 2006 και να αρχίσουν να λειτουργούν από τον Ιανουάριο του 2007. Στο μεσοδιάστημα προτείνεται να υπάρξει ένα μεταβατικό σχήμα που θα εξασφαλίσει τη σταδιακή μετάβαση στο οριστικό και θα προωθήσει τη συνεργασία και όσμωση μεταξύ των αρμοδίων φορέων. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η δημιουργία μητροπολιτικών ή νομαρχιακών διαμερισμάτων και η συγκρότηση Διυπουργικής Επιτροπής Συντονισμού Μητροπολιτικής Μεταρρύθμισης, υπό την προεδρία του υπουργού Εσωτερικών και με τη συμμετοχή και άλλων υπουργών και εκπρο-

σώπων φορέων του δημοσίου τομέα.

Σε ό,τι αφορά στη διαδικασία ολοκλήρωσης του μητροπολιτικού σχήματος διακυβέρνησης προτείνεται:

Τον Οκτώβρη του 2006, μαζί με τις δημοτικές, διενεργούνται και μητροπολιτικές εκλογές σε Αττική και Θεσσαλονίκη για την ανάδειξη μητροπολιτικών συμβουλίων. Ο πρόεδρος της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης εκλέγεται άμεσα από το μητροπολιτικό συμβούλιο. Ως επικεφαλής των μητροπολιτικών νομαρχιακών διαμερισμάτων εκλέγονται μέλη του μητροπολιτικού συμβουλίου που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Ακολουθώς την 1η Γενάρη 2007 προτείνεται να λειτουργήσουν κανονικά οι Μητροπολιτικές Αυτοδιοικήσεις Αττικής και Θεσσαλονίκης ως Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεύτερης βαθμίδας. Ειδικότερα στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας λειτουργούν παράλληλα, οι Περιφέρειες ως αποκεντρωμένες μονάδες και οι Μητροπολιτικές Αυτοδιοικήσεις Αττικής και Θεσσαλονίκης που υποδιαιρούνται σε οκτώ και αντίστοιχα, τέσσερα διαμερίσματα νομαρχίες. Την 1η Ιανουαρίου 2007 τα απομακρυσμένα νησιά και η Τροιζηνία, αποσπώνται από την Περιφέρεια Αττικής και εντάσσονται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ωστόσο οι κάτοικοί τους συμμετέχουν στις εκλογές της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης στην Πελοπόννησο τον Οκτώβριο του 2006.

Στο μεταξύ, στη μελέτη του Παντείου προτείνεται η επιβολή φόρων στους δημότες από τις Μητροπολιτικές Αυτοδιοικήσεις για να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους. Συγκεκριμένα, στη μελέτη υπογραμμίζεται: «Ιδιαίτερη σημασία θα έχει η άντληση εσόδων από τις ίδιες τις μητροπολιτικές περιοχές. Είναι θεωρητικά και εμπειρικά αποδεδειγμένο ότι ένα σημαντικό ποσοστό των εσόδων της Αυτοδιοίκησης πρέπει να προέρχεται από ίδιους πόρους και ιδιαίτερα από φορολογικά έσοδα. Και σε ένα τουλάχιστον ποσοστό των εσόδων αυτών πρέπει η Αυτοδιοίκηση να έχει τη δυνατότητα άσκησης φορολογικής εξουσίας. Δηλαδή, τη δυνατότητα, μέσα σε αυστηρώς προκαθορισμένα όρια, επηρεασμού των εσόδων της με τη μεταβολή κυρίως του φορολογικού συντελεστή». Σ' αυτό το πλαίσιο προτείνονται η επιβολή του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, του φόρου επιτηδεύματος (φορολόγηση της οικονομικής δραστηριότητας), του Φόρου Εισοδή-

ματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων και τα τέλη κυκλοφορίας. Εκτός από τα φορολογικά έσοδα, που αποτελούν την κύρια πηγή, προτείνεται η χρηματοδότηση των Μητροπολιτικών Αυτοδιοικήσεων και από κρατικές επιχορηγήσεις, με στόχο την εξασφάλιση κάποιων ελάχιστων επιπέδων παρεχόμενων υπηρεσιών - όπως σημειώνεται στη μελέτη.

Η προϊστορία της μητροπολιτικής οργάνωσης

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκρότηση διοικητικού σχήματος στις μητροπολιτικές περιοχές -όπως αναφέρεται στη μελέτη- πραγματοποιήθηκε στη χώρα μας για πρώτη φορά κατά τη δεκαετία του '30 με τη «διοίκηση πρωτευούσης», η οποία όμως καταργήθηκε το 1941 και δεν ανασυστάθηκε μετά τον πόλεμο. Αργότερα η ευθύνη για τις μητροπολιτικές υποθέσεις κατακερματίστηκε ανάμεσα σε υπουργεία, κρατικούς φορείς και συνδέσμους ΟΤΑ.

Κατά τη διάρκεια του 1980 δημιουργήθηκαν Οργανισμοί Ρυθμιστικού Σχεδίου σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Μια νέα προσπάθεια για τις μητροπολιτικές περιοχές έγινε το 1994 με τη δημιουργία της Ενιαίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών-Πειραιώς, η οποία περιέλαβε τους δήμους και τις κοινότητες του λεκανοπεδίου, ενώ δημιουργήθηκαν παράλληλα νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Ανατολικής και Δυτικής Αττικής.

Αρμοδιότητες του μητροπολιτικού φορέα

Αστική Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα

Ο σχεδιασμός και διαμόρφωση ενιαίας πολιτικής ανάπτυξης του παραγωγικού συστήματος, είναι μια από τις προτάσεις της μελέτης. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ενιαίος σχεδιασμός πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας και επιπροσθέτως, προτείνεται η λειτουργία διαρκούς Φόρουμ Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Χωρικός Σχεδιασμός

Έχοντας ως παράδειγμα την πολυνομία που επικρατεί στον τομέα αυτό και η οποία οδηγεί σε αδράνεια και ακαμνία, εμποδίζοντας τους εμπλεκόμενους φορείς να παρέμβουν, η μελέ-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ● ● ● Της Αφροδίτης Καρίμαλη

τη προτείνει: Την απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου ώστε να γίνει περισσότερο λειτουργικό καθώς και η μητροπολιτική διακυβέρνηση (με κρατική ή αυτοδιοικούμενη μορφή) να έχει ως κύριο στόχο την εξασφάλιση λειτουργικών προϋποθέσεων για την άσκηση του συνόλου των βασικών αρμοδιοτήτων χωρικού σχεδιασμού. Επιπλέον προτείνονται:

- Λήψη μέτρων και εκπόνηση μελετών προκειμένου να προετοιμαστεί το θεσμικό έργο και οι ενέργειες που θα επιτρέψουν την κρατική αποκέντρωση σε επίπεδο περιφέρειας, καθώς και την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων στο επίπεδο των σημερινών νομαρχιών.
- Ολοκληρωμένη μελετητική προετοιμασία για το χωροταξικό, ρυθμιστικό και γενικό πολεοδομικό σχεδιασμό, καθώς και το σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων παρεμβάσεων δομικής σημασίας περιφερειακής και νομαρχιακής -διαδημοτικής κλίμακας.

Μεταφορές

Για την ανάληψη της συγκεκριμένης αρμοδιότητας από τον μητροπολιτικό φορέα (για την περίπτωση της Αθήνας) προτείνεται παραχώρηση αρμοδιοτήτων από τα υπουργεία ΠΕ-ΧΩΔΕ και Μεταφορών, από την Περιφέρεια, τη Νομαρχία και τους δήμους καθώς επίσης και από τους Οργανισμούς, Ρυθμιστικού Σχεδίου και Αστικών Συγκοινωνιών. Για τη Θεσσαλονίκη από το Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών.

Να σημειωθεί ότι ο τομέας μεταφορών ο οποίος σύμφωνα με τη μελέτη αναλαμβάνει ο μητροπολιτικός φορέας περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες που αφορούν τη χωροθέτηση χρήσεων γης, τη στάθμευση, τη διαχείριση κυκλοφορίας, τις δημόσιες αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες και τις εμπορευματικές μεταφορές. Επίσης προτείνεται ένα συγκεκριμένο Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη σταδιακή προετοιμασία και μετάβαση από το ένα σχήμα στο άλλο.

Κοινωνική Πολιτική

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται η Υγεία και Πρόνοια, η Παιδεία, ο Πολιτισμός και Αθλητισμός ενώ για καθεμία ξεχωριστά αρμοδιότητα προβλέπεται διαφορετική αντιμετώπιση. Για παράδειγμα στην Παιδεία η αντιμετώπιση των

θεμάτων απαιτεί ομοιομορφία του συστήματος και για το λόγο αυτό δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τις κρατικές υπηρεσίες στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Έτσι προτείνεται η διereύνηση των σχέσεων μεταξύ της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και των νομαρχιών όσον αφορά τη διοίκηση και λειτουργία των διαφόρων υπηρεσιών, την πρόσληψη, τις αποσπάσεις τα εργασιακά θέματα και την κατανομή του προσωπικού στα διάφορα νομαρχιακά διαμερίσματα. Αντικείμενο συζήτησης επιπλέον θα αποτελέσουν οι μηχανισμοί εκείνοι που πρέπει να συσταθούν για την ανάπτυξη της περιφέρειας, για την επιμόρφωση των ενηλίκων και την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων σε εργαζόμενους και ανέργους.

Για την Υγεία, προτείνεται ενιαίος σχεδιασμός και συντονισμός σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο των σχετικών υπηρεσιών ώστε να είναι σαφής η ευθύνη και η αρμοδιότητα για τη λήψη των αποφάσεων.

Στα θέματα του διαλόγου περιλαμβάνονται η επανεξέταση της διατήρησης των τριών Πε.Σ.Υ.Π στην Αθήνα και των δύο Πε.Σ.Υ.Π στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, σε σχέση και με το γεωγραφικό προσδιορισμό της μητροπολιτικής περιοχής. Θα εξεταστούν οι πιθανοί μηχανισμοί συντονισμού αλλά και η διereύνηση συγχώνευσης των Πε.Σ.Υ.Π σε ένα για κάθε μητροπολιτική περιφέρεια.

Στον τομέα της Πρόνοιας, επισημαίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης ενός πλαισίου για την ουσιαστική συνεργασία και συντονισμό όλων των φορέων κοινωνικής φροντίδας (π.χ. Εκκλησία, φιλανθρωπικές και εθελοντικές οργανώσεις) σε επίπεδο Περιφέρειας αλλά και της τοπικής κοινωνίας.

Επίσης στο πλαίσιο της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης προτείνεται η δημιουργία μηχανισμού συντονισμού και παρακολούθησης για τους τομείς Πολιτισμού-Αθλητισμού.

Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Βασικός στόχος είναι η επίλυση των μεγάλων περιβαλλοντικών ζητημάτων και στην κατεύθυνση αυτή προτείνεται ο μητροπολιτικός φορέας διακυβέρνησης να έχει δυνατότητες ελέγχου και εποπτείας, καθώς επίσης διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, ώστε να ασκεί περιβαλλοντική πολιτική σε μητροπολιτικό επίπεδο χωρίς τη συνεχή διαμεσολάβηση άλ-

λων επιπέδων διοίκησης. Ακόμα επισημαίνεται η ανάγκη ενός οργανωμένου δικτύου πληροφόρησης για τις περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Πολιτική προστασία και ασφάλεια

Η συγκρότηση της πολιτικής προστασίας σε μητροπολιτικό επίπεδο σύμφωνα με τη μελέτη θα δώσει τη δυνατότητα ενεργοποίησης ενός ευρύτατου φάσματος φορέων, δυναμικού και πόρων. Προτείνεται ένα ενδιάμεσο επίπεδο μεταξύ της τοπικής και υπερ-τοπικής κλίμακας ή μεταξύ τοπικού και κεντρικού κράτους, για την αναγκαία ευελιξία κινητοποίησης -μετακίνησης δυναμικού (ανθρώπινου, τεχνικού, εξοπλισμού). Στόχος είναι η άμεση κινητοποίηση των εμπλεκόμενων (π.χ. ΕΚΑΒ, Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΟΑΣΠ) ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε πληγείσας περιοχής, ενώ επισημαίνεται η ανάγκη δημιουργίας ενός πλαισίου ενεργοποίησης προκειμένου να μη διαταραχθεί η ενιαία δομή τους.

Οι βασικοί άξονες του στρατηγικού σχεδίου δράσης είναι:

- Η γνώση των βασικών χαρακτηριστικών κάθε καταστροφής, καθώς και των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής (γεωγραφική θέση, πολεοδομική ανάπτυξη κ.α) αποτελεί βασικό πλεονέκτημα στη σχεδίαση της δράσης την ώρα της κρίσης.
- Κριτήριο ασφάλειας. Σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση μιας καταστροφής έχει η χωροταξία της πληγείσας περιοχής. Δηλαδή που βρίσκονται και πως μπορούν να δράσουν συντονισμένα οι υπηρεσίες που έχουν αρμοδιότητα στην αντιμετώπιση καταστροφών (π.χ. Πυροσβεστική, Αστυνομία, Στρατιωτικές μονάδες, εγκαταστάσεις παροχής νερού και ηλεκτρικού ρεύματος).
- Οριζόντιες διασυνδέσεις. Απαραίτητη κρίνεται η άμεση επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων χωρίς την απαραίτητη μεσολάβηση των νομαρχιών ή της περιφέρειας.
- Από την έρευνα προκύπτει έλλειμμα σχεδιασμού και για το σκοπό αυτό κρίνεται αναγκαίο η καταγραφή των αναγκών και ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων ώστε μέσω της μεταρρύθμισης να προκύψει ένα αποτελεσματικό διοικητικό σχήμα. ■

Μερική Απασχόληση στους δήμους

Της Γεωργίας Κανδρή

Μετά την ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης στις 18 Μαρτίου θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες πρόσληψης ατόμων υπό το καθεστώς της μερικής απασχόλησης στους δήμους, τις κοινότητες τις νομαρχίες και τις δημόσιες υπηρεσίες της χώρα. Αν και οι εγκριτικές αποφάσεις για την πρόσληψη 10.197 μερικώς απασχολούμενων έχουν αποσταλεί από την τριμελή εξ γενικών γραμματέων επιτροπή (Υπ. Εσωτερικών, Εργασίας, Οικονομικών) προς τους δήμους, τις κοινότητες της χώρας αλλά και τους φορείς του δημοσίου η έκδοση των προκηρύξεων «πάγωσε» κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, εξαιτίας των απαγορευτικών διατάξεων για τη διενέργεια των προσλήψεων, αλλά και τη μεταβολή οποιασδήποτε υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων. Όπως ορίζει ο νόμος για το χρονικό διάστημα της προκήρυξης των εκλογών έως και την ορκωμοσία της νέας κυβέρνησης απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν τον διορισμό ή την πρόσληψη, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων πλην από

τις πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας, διαθεσιμότητας και αργίας, καθώς και τις πράξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση.

Έως την προκήρυξη των εκλογών συνολικά είχαν εκδοθεί 8 προκηρύξεις για την πρόσληψη συνολικά 1.841 ατόμων υπό το καθεστώς της μερικής απασχόλησης.

Οι προκηρύξεις αφορούσαν 284 θέσεις στο Υπουργείο Εργασίας, 70 θέσεις στον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας, 884 στον ΟΑΕΔ, 89 στο Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής, 300 θέσεις στην Εργατική Εστία, καθώς επίσης 37 θέσεις στο Δήμο Αγ. Βαρβάρας, 63 στο Δήμο Ευόσμου Θεσσαλονίκης και 114 στο Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως.

Την μερίδα του λέοντος στις προσλήψεις των μερικώς απασχολούμενων θα έχουν οι ΟΤΑ Α΄, και Β΄ Βαθμού καθώς και οι περιφέρειες της χώρας.

Συνολικά 5.962 προσλήψεων υπό το καθεστώς της μερικής απασχόλησης, σε υπηρεσίες των δήμων, των νομαρχιών και των περιφερειών της χώρας έχει εγκρίνει η τριμελής εξ γενικών γραμματέων επιτροπή των υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας και Οικονομικών.

Τα άτομα που θα προσληφθούν θα κληθούν να στελεχώσουν υπηρεσίες της Αυτοδιοίκησης για δράσεις που αφορούν την Κοινωνική Μέριμνα, το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, ΚΑΠΗ, τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης

Παιδιών, για την στήριξη των αγροτών, για τη φύλαξη των σχολικών κτιρίων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών αλλά και για δράσεις υγείας - πρόνοιας και προστασίας περιβάλλοντος.

Οι συγκεκριμένες εγκρίσεις προσωπικού θα πραγματοποιηθούν κατά την πρώτη φάση του θεσμού της μερικής απασχόλησης, συνολικού προϋπολογισμού 41.73.000 ευρώ.

4332 θέσεις μερικής απασχόλησης σε 302 δήμους

Την πύτα των προσλήψεων λαμβάνουν οι δήμοι της χώρας καθώς από τα επιχειρησιακά σχέδια των ΟΤΑ που επεξεργάστηκε η τριμελής επιτροπή ενεκρίθησαν 4.332 προσλήψεις σε τριακόσιους δυο δήμους της χώρας.

Από τις 4.332 προσλήψεις οι 1.493 προσλήψεις θα πραγματοποιηθούν από δήμους του λεκανοπεδίου. Μόνο στο δήμο Αθηναίων ενεκρίθησαν 230 θέσεις, χωρίς σε αυτές να προστίθενται οι 44 θέσεις στο Δημοτικό Βρεφκομείο και οι 12 στον Οργανισμό Νεολαίας και Άθλησης, ενώ 93 ενεκρίθησαν στο Δήμο Αμαρουσίου, 73 στο δήμο Δραπετσώνας, 71 στο Δήμο Αχαρνών, 62 στο Δήμο Ιλίου και 59 στο δήμο Περιστερίου.

Σημειώνεται ότι συνολικά 519 προσλήψεις θα διενεργηθούν σε δήμους της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, 499 σε δήμους της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 373 σε δήμους τις περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ στις 319 προσλήψεις ανέρχονται για τους δήμους τις περιφέρειας Πελοποννήσου.

Επίσης ενεκρίθησαν 321 προσλήψεις σε υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα σε οκτώ περιφέρειες της χώρας, εκ των οποίων οι 89 θα διενεργηθούν στην Αττική, οι 68 στην Στερεά Ελλάδα, οι 45 στην Δυτική Ελλάδα, ενώ προβλέπονται 37 για τη Δυτική Μακεδονία, 26 στην Ανατολική Μακεδονία, 20 στην περιφέ-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Της Γεωργίας Κανδρή

ρεια Πελοποννήσου, 14 στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων και 22 στην περιφέρεια Θεσσαλίας.

Τέλος 1309 προσλήψεις έχουν εγκριθεί σε τριάντα δυο Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, εκ των οποίων οι 176 στην νομαρχία Ηρακλείου, 131 στην Νομαρχία Αθηνών, ενώ για την Νομαρχία Πειραιά ενεκρίθησαν 64, στην Δυτική Αττική 80 και στην Ανατολική Αττική 20.

Επίσης στην Νομαρχία Βοιωτίας ενεκρίθησαν 126 προσλήψεις, 104 στην Νομαρχία Κοζάνης, και 80 στην Νομαρχία Χίου.

Οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να υποβάλουν τις αιτήσεις τους, ενώ για την πρόσληψή του θα εφαρμοστούν τα κριτήρια του προβλέπει η κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας και Οικονομικών.

Στις 4.235 ανέρχονται οι προσλήψεις προσωπικού στις δημόσιες υπηρεσίες και τα ασφαλιστικά ταμεία της χώρας.

Στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ενεκρίθησαν 1.300 θέσεις για δράσεις που αφορούν στην ψυχολογική στήριξη μαθητών και στη συνεργασία με τους γονείς, καθώς και για τη στήριξη των ολοήμερων σχολείων και τη λειτουργία των βιβλιοθηκών.

Στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ θα απασχοληθούν σε πρώτη φάση 408 άτομα για τις υπηρεσίες που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την καταγραφή στοιχείων βιοποικιλότητας, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση ομάδων του πληθυσμού, την συλλογή και κα-

ταγραφή στοιχείων περιβαλλοντολογικής ρύπανσης και την επιτάχυνση διαδικασιών στα πολεοδομικά γραφεία για ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού.

Συνολικά 48 προσλήψεις μερικώς απασχολούμενων θα διενεργηθούν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίοι θα απασχοληθούν για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες μέσω της υπηρεσίας «μιας στάσης», την υποστήριξη της λειτουργίας του γραφείου σχέσης με τον πολίτη, για την ενημέρωση των εργαζομένων, των ανέργων και των εργοδοτών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και την προστασία της υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Επίσης εγκρίθηκαν 236 θέσεις για αντίστοιχες υπηρεσίες στο Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας πανελλαδικά.

Στην Γενική Γραμματεία Ισότητας αναμένεται να προκηρυχθούν 30 θέσεις για την ενίσχυση της λειτουργίας των δύο συμβουλευτικών κέντρων (Αθήνα-Πειραιά) για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, την λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής, αλλά και της ειδικής μονάδας για την παροχή βοήθειας σε θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης ανθρώπων.

Στις 300 φθάσουν οι θέσεις για τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας και οι απασχολούμενοι θα κληθούν για την κάλυψη αναγκών των βρεφονηπιακών σταθμών και την επέκταση της δυνατότητας φύλαξης βρεφών και νηπίων, σε όλη την Ελλάδα, την πληρέστερη λειτουργία

για των Κέντρων Εργαζόμενης Νεότητας πανελλαδικά, καθώς και τη βελτίωση της διανομής των παροχών στους δικαιούχους.

Για τα ασφαλιστικά ταμεία εγκρίθηκαν δράσεις των επιχειρησιακών σχεδίων του ΙΚΑ (824 θέσεις), του ΤΣΜΕΔΕ (40 θέσεις) και του ΤΑΠ-ΟΤΕ (35 θέσεις) που αφορούν την επίσπευση διαδικασιών απονομής συντάξεων και δαπανών περίθαλψης.

Τα κριτήρια πρόσληψης

Σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας και Οικονομικών τα 10 κριτήρια πρόσληψης που θα λαμβάνει ο κάθε υποψήφιος ανά κοινωνική ομάδα (πολύτεκνοι, μακροχρόνια άνεργοι, μητέρες με ανήλικα τέκνα κ.α.) καθορίζονται ως εξής:

α) Γονέας μονογονεϊκής οικογένειας, 150 μονάδες.

β) Τέκνο μονογονεϊκής οικογένειας, 150 μονάδες.

γ) Αριθμός τέκνων πολύτεκνων υποψηφίων, 50 μονάδες ανά τέκνο.

δ) Τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, 50 μονάδες ανά μέλος.

ε) Αριθμός ανήλικων τέκνων, 30 μονάδες για καθένα από τα δυο πρώτα τέκνα και 50 μονάδες για το τρίτο τέκνο.

στ) Οικογενειακό εισόδημα, 100 μονάδες για δηλωθέν εισόδημα έως 5.000 ευρώ και 50 μονάδες για εισόδημα από 5.000 έως 10.000 ευρώ.

ζ) Βαθμός του βασικού τίτλου σπουδών, οι μονάδες του βαθμού του τίτλου σπουδών με δυο δεκαδικά ψηφία των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ πολλαπλασιάζονται επί 10 και για την κατηγορία ΔΕ επί πέντε.

η) Εμπειρία, μοριοδοτείται με 30 μονάδες για κάθε έξι μήνες εμπειρίας και πέντε μονάδες άνω του εξαμήνου με ανώτατο όριο τα 5 έτη.

θ) Για τη γνώση ξένων γλωσσών οι υποψήφιοι λαμβάνουν 70 μονάδες για άριστη γνώση, 50 για πολύ καλή, 30 για καλή και 10 για μέτρια γνώση.

ι) Εντοπιότητα, οι δημότες των δήμων που θα προσληφθούν λαμβάνουν 100 μονάδες, ενώ σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγείται αυτός που πληροί τα κριτήρια των παραπάνω κατηγοριών. ■

